

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica
T 01 781 21 00

Klasje

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivančna-gorica.si

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

Ko pride čas za ocene

Bližamo se koncu leta in nastopil bo čas, ko bomo na najrazličnejših področjih začeli z izdelovanjem analiz in ocen opravljenega dela. Naš časopis tudi odstira sliko opravljenega dela v naši lokalni skupnosti. Nenazadnje pa spoštovani bralci, občani ocenjujete tudi delo nas, ki ustvarjamo ta časopis. A razmišljanje na uvodu tokratne številke Klasja želim nameniti eni izmed ocen ob koncu leta, ki jo podajo tisti ocenjevalci, ki se ukvarjajo s turizmom. Vsako leto Turistična zveza Slovenije, krovna organizacija turističnih društev, organizira natečaj za ocenjevanje krajev in turističnih ponudnikov. Tudi letos je bilo tako in na nedavni razglasitvi letošnjih prejemnikov priznanj, so visoke ocene prispele tudi v našo občino. Tako imamo po mnenju ocenjevalcev eno najzanimivejših izletniških točk, to je doživljajski park Cukarca in celo najlepši Petrolov bencinski servis v državi. Poleg tega pa je tudi letos kar šest članic naših turističnih društev prejelo priznanje za zaslužno prostovoljno delo v turizmu. Prav prostovoljstvo je tisto, ki pomembno oblikuje okolje, v katerem živimo. Bodimo ponosni na svoj domači kraj, mnogi nam ga zavidajo.

Matej Šteh, urednik

str. 3

ODPRTJE
ŠPORTNI PARK
IVANČNA GORICA

sobota
18. november 2023 13:00

NASTOPILI BODO:
VRTEC IVANČNA GORICA
OSNOVNA ŠOLA STIČNA
SREDNJA ŠOLA JOSIPA JURČIČA IVANČNA GORICA
GODBA STIČNA
MARKO VOZELJ
VISION DANCE TEAM
AKROBATSKA SKUPINA
DUNKING DEVILS

Nova prometna ureditev območja pri vrtcu v Višnji Gori

str. 3

Gospodarska cona Škrjanče postaja ena največjih v tem delu Slovenije

KULTURNI BAZAR
IVANČNA GORICA 2023

VEČ KULTURE = VEČ ŽIVLJENJA
25. NOVEMBER 2023
Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

CUGEL
PVC in ALU OKNA, VRATA
SENČILA IN KOMARNIKI

080 16 99
info@cugelj.si

KUPON
30% popust

Ob naročilu PVC oken, senčil in komarnikov.
Veljaven do 31. 12. 2023.
Popusti se med seboj ne seštevajo!

CUGEL

Delovna jesen in tudi že načrti za prihodnje leto

Glede na jesenski čas še kar ugodne vremenske razmere omogočajo občinski upravi in izvajalcem del nadaljevanje gradnje in zaključevanje številnih projektov po celotni občini. Gradnja športnega parka v Ivančni Gorici, ki bo mladini, društvom in klubom ter občankam in občanom nudil številne možnosti za športno vzgojo, vadbo, tekmovanja in rekreacijo je zaključena. Veseli smo dosedanjih pozitivnih odzivov, kar potrjuje, da bo park dobro služil svojemu namenu. Pri načrtovani otvoritvi v oktobru nam je ponagajalo vreme, zato je slovesna otvoritev prestavljena na soboto, 18. novembra 2023. Vabljeni v čim večjem številu, da se skupaj poveseimo ob tej pomembni pridobitvi za celotno občino.

Končno podobo dobivata tudi novo krožišče in prometna ureditev v naselju Gabrovčec pri Krki. Istočasno poteka tudi vgradnja meteorne in fekalne kanalizacije, obnova vodovoda in izgradnja javne razsvetljave. Zaradi izjemno zahtevne sestave tal in delom »pod prometom«, delo poteka počasneje od načrtovanega. Gradbena dela zelo vplivajo tudi na kakovost življenja krajanov. Zahvaljujem se jim za razumevanje in potrpljenje, hkrati pa sem prepričan, da bomo po zaključku del vsi zadovoljni z novimi pridobitvami.

Zaključila se je tudi rekonstrukcija dotrajane državne ceste Dečja vas-Ambrus. Slavnostno odprtje bo 24. 11. 2023 ob 16. uri. Vabljeni, da se skupaj zahvalimo Direkciji RS za investicije za to izjemno pomembno pridobitev.

Izmed številnih dokončanih projektov pa velja omeniti še energetske sanacije javnih objektov, ki so v lasti občine. Občina Ivančna Gorica je ena izmed redkih, če ne edina slovenska občina, ki je uspela vse javne objekte v njeni lasti energetske sanirati. V novi kurilni sezoni bodo šole v Šentvidu, Temenici, Višnji Gori in na Krki, vrtec Čebelica v Šentvidu ter ivanški zdravstveni dom in knjižnica že ogrevani na okolju prijazen način, izjemnega pomena pa bodo tudi pričakovani energetske prihranki.

Ob zaključku številnih investicij začenjamo tudi nekatere nove. V skladu z letnim načrtom se izvajajo tudi asfalterna dela, v občinski upravi pa že pripravljamo proračun za prihodnji dve leti. To bo tudi ena glavnih tem za delo Občinskega sveta do konca leta. Na zadnji seji Občinskega sveta sta bila v gosteh predstavnik PP Grosuplje in direktor Policijske uprave Ljubljana. Poleg seznanitve s statističnimi podatki o prekrških in prometnih nezgodah v naši občini, je razprava tekla tudi o povečanju kaznivih dejanj, vlovov in tatvin v zadnjem obdobju. Policija je povečala svojo prisotnost v naši občini, kar ima pozitivne učinke na varnost, žal pa so to zgolj začasni ukrepi. Za zdaj nova policijska postaja v Ivančni Gorici v načrtih ministrstva ni predvidena, mi pa seveda vztrajamo pri zahtevi po samostojni policijski postaji v Ivančni Gorici.

Na zadnji seji smo se seznanili tudi o poteku priprave Občinskega prostorskega načrta. Predstavniki podjetja, ki pripravlja dokument, so predstavili kompleksne in dolgotrajne postopke, saj je potrebno za vse vloge občanov in drugih subjektov upoštevati smernice, ki jih dajejo številni soglasodajci na državni ravni. Letos sem imenoval tudi posebno delovno skupino, ki še dodatno skrbi za koordiniranje dela, vse zato, da bi čim prej prišli do končnega dokumenta. Kot kaže, imajo pripravljavci pred sabo vsaj še leto dni dela za pripravo novega prostorskega načrta, še pred tem bo potekala tudi javna razgrnitev. Skupni cilj je sprejetje OPN do konca naslednjega leta.

Sprejeli smo tudi Strategijo razvoja Občine Ivančna Gorica, ki daje usmeritve do leta 2035. Uresničevali jo bomo skozi sprejete proračune vsako leto. Zahtevno obdobje je pred nami in ob čedalje hitreje spreminjajočem okolju je dobro, da imamo jasne in trdne cilje, ki usmerjajo naše delovanje in odločitve.

Kot je v naši občini navada, so se tudi v minulem mesecu zvrstile številne prireditve. V Stični je prvič potekal t. i. Štrudelfest, ki je navdušil tako obiskovalce kot organizatorje. Enako živahno je bilo na Krompirjevem prazniku, ki je že bolj uveljavljena prireditev in je tudi letos navdušila. Vse to, zlasti pa vremenske spremembe opozarjajo, da smo že globoko zakorakali v jesen. In že je tu tudi martinovo.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, so naša gasilska društva tudi letos pripravila vrsto preventivnih in izobraževalnih dejavnosti. Kako pomembna je njihova dejavnost se vedno znova zavemo zlasti ob naravnih in drugih nesrečah. Še kako živ je spomin na letošnjo neurja in poplave. V tem času, ko se bliža praznični čas in konec leta bosta sočutje in dobrot trkali tudi na naša srca. Za mnoge družine, ki so bile v poplavah prizadete in ostale brez hiše in imetja, bo vsaka podpora dobrodošla. K solidarnosti nas vabijo tudi humanitarne organizacije v naši občini. Vse dobro vam želim.

Dušan Strnad, župan

Občina Ivančna Gorica z novimi sončnimi elektrarnami in električnimi polnilnicami

V Temenici že pouk v prenovljeni podružnični šoli

Eden večjih projektov energetske sanacije javnih objektov je bil izveden na podružnični šoli v Temenici. Gradbena dela so se zaključevala v času začetka novega šolskega leta, zato so temeniški učenci nekaj časa obiskovali pouk na nadomestni lokaciji v Domu krajanov Temenica. Za šolo v Temenici, ki je bila deležna celovite energetske prenovitve, ne pomeni le prihranka pri ogrevanju, ampak je z obnovo fasade in notranjimi funkcionalnimi posegi šola dobila veliko bolj prijazen videz in dodatne prostore. Šola je v mansardi bogatejša za dve novi učilnici, zbornico, sanitarije ter prostor za izvajanje strokovne pomoči učencem. Poleg mansarde je bila prenovljena tudi šolska kuhinja, sanirano je bilo stopnišče ter pridobljena nova pohištvena in multimedijska oprema. Z namenom samooskrbe z električno energijo je na strehi sosednjega objekta Doma krajanov Temenica nameščena sončna elektrarna. Postavila se je tudi polnilnica za električna vozila.

Matej Šteh

Že pred leti je Občina Ivančna Gorica na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije zgradila sončno elektrarno na OŠ Stična in ZD Ivančna Gorica, z letošnjim projektom energetske sanacije vseh javnih objektov v njeni lasti pa so bile v mesecu oktobru priključene še sončne elektrarne na strehah objektov podružnične šole in vrtca na Krki, vrtca Polžek Višnja Gora, vrtca Čebelica Šentvid pri Stični ter Knjižnice Ivančna Gorica. Že poleti je bila sončna elektrarna nameščena tudi na strehi objekta Doma krajanov Temenica, in sicer za potrebe samooskrbe z električno energijo podružnične šole v Temenici. Skupna moč fotonapetostnih modelov, postavljenih v sklopu projekta celovite energetske sanacije javnih objektov v lasti Občine Ivančna Gorica, tako znaša 140 kW. V okviru projekta celovite energetske sanacije javnih objektov v lasti Občine Ivančna Gorica, je bila postavljena tudi mreža javnih električnih polnilnic. Na sedmih različnih lokacijah, znotraj celotne občine, se je postavilo 8 javnih električnih polnilnic s 14 polnilnimi mesti.

E-polnilnice so postavljene pri naslednjih javnih objektih:

- Podružnična šola Višnja Gora - 2 polnilni mesti,
- Podružnična šola in vrtec Krka - 1 polnilno mesto,
- Osnovna šola Ferda Vesela

Šentvid pri Stični - 2 polnilni mesti,

- Podružnična šola Temenica - 1 polnilno mesto,
- Knjižnica Ivančna Gorica - 2 polnilni mesti,
- Zdravstveni dom Ivančna Gorica - 4 polnilna mesta,
- Osnovna šola Stična - 2 polnilni mesti.

Polnilnice so javne in dostopne vsem uporabnikom. Storitve polnjenja je plačljiva za vse, razen za polnjenja službenih vozil javnih zavodov, pri katerih polnilnice stojijo. Cenik storitve polnjenja: cena storitve polnjenja znaša 0,29 EUR/kWh z DDV; dodatek za trajanje polnjenja nad 180 minut znaša 0,03 EUR/minuto z DDV. Pristojbina (startnina) znaša 0,40 EUR z DDV.

Kolofon

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa:** Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva:** Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor:** Matej Šteh - glavni in odgovorni urednik, Simon Bregar, Magdalena Butkovič, Irena Goršič, Leon Mirtič, Franc Fritz Murgelj, Dušan Štepec; **Jezikovni pregled:** Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova:** Robert Kuhar; **Priprava za tisk:** AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Tiskarsko središče d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.500 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 30. novembra.

Kratke občinske

Nova prometna ureditev območja pri vrtcu v Višnji Gori

Občina Ivančna Gorica je pred kratkim v centru Višnje Gore uredila območje pri vrtcu Polžek, trgovini Maver in nekdanji cestni bazi v Višnji Gori. Na novo je asfaltiran del nekdanjega makadamskega vozišča, s talnimi označbami pa je bil označen koridor za vozila, pešce in označeno parkirišče za avtobuse. Predvidena je tudi označitev parkirnih mest s parkirnimi stebrički na makadamskem delu parkirišča. Izvedena ureditev bo prinesla večjo varnost vseh udeležencev v prometu

Potek gradbenih del v naselju Gabrovčec

Gospodarska cona Škrjanče postaja ena največjih v tem delu Slovenije

Občinske svetnice in svetniki so 9. redno sejo Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica ponovno začeli na terenu, in sicer z ogledom gospodarske cone Škrjanče, ki se razteza na površini 17 hektarjev, po njeni izgradnji in odprtju je bilo vloženih preko 15 milijonov evrov v objekte in cono. Po besedah investitorja Milana Pušljara, v njej trenutno deluje 21 podjetij, kjer je zaposlenih več kot 150 ljudi. Pušljar je prisotne svetnike seznanil tudi z dosežki v zadnjih letih ter predstavil ambiciozne načrte za širjenje cone v prihodnosti.

Z obiskom gospodarske cone so svetniki dobili širši vpogled v razvoj in načrtovanja gospodarstva v ivančški občini. Vse od odprtja gospodarske cone v letu 2019 je opazen izjemen napredek, z dodatno širitvijo pa bomo, po besedah župana Dušana Strnada, v Ivančni Gorici imeli eno največjih gospodarskih con v tem delu Slovenije.

Prisotne svetnice in svetnike so pozdravili še nekateri podjetniki, ki že delujejo oz. gradijo nove poslovne stavbe v coni Škrjanče, in si

cer: Samo Kenda, direktor podjetja Topp d. o. o., Janez Gorec, direktor Cementnih izdelkov Gorec d. o. o., Rok Miklič, direktor podjetja Transport Rok Miklič s. p., ter Jože Zajec, direktor podjetja Caroliner Zajec Avtoservis d. o. o.

Poleg omenjenih podjetij so lastniki v coni še naslednji:

- Anton Perko s. p.
- Avtoprevoznitvo Avguštin Finec s. p.
- Robles proizvodnja pohištva d. o. o.
- Fines d. o. o.,
- Franci Meglen s. p.,
- Janez Kocjančič s. p.,
- K&K Agro-Trade d. o. o.,
- Arko d. o. o.,
- LDC d. o. o.,
- Lespatex d. o. o.,
- Logo energija d. o. o.,
- Termogradnje inženiring d. o. o.,
- Najcom, Nataša Dežman s. p.,
- KK mizarstvo d. o. o.,
- Senčila Tomaž Oven s. p.,
- Vitox Hočvar d. o. o. in
- Žugič d. o. o.

Gašper Stopar

V oktobru so se zaključila glavna gradbena dela na novem krožišču Gabrovčec, ki ga gradi Direkcija RS za infrastrukturo. Pri tem državnem projektu sodeluje tudi Občina Ivančna Gorica z izgradnjo pločnika, javne razsvetljave in dveh avtobusnih postajališč. Sočasno se gradi tudi kanalizacija in obnavlja vodovodna napeljava. Vsakodnevni uporabniki ceste morajo še potrpeti zaradi semaforizacije gradbišča, po končanih delih pa bo voznja skozi naselje udobnejša in varnejša.

V Spodnji Dragi poteka prenova ceste in mostov

Po zaključeni izgradnji kanalizacije in prenovi vodovodnega sistema v naselju Spodnja Draga je pred kratkim stekla še prenova ceste skozi vas, v dolžini 800 metrov. Izvajalsko podjetje Komunalne gradnje d. d. iz Grosuplje je začelo z urejanjem dela vodotoka Višnjice, z izgradnjo prvega od treh novih prepustov s prehodnimi ploščami in varovalno ograjo. Po izgradnji novih mostov in asfaltiranju cestišča bo v naselju Spodnja Draga postavljena tudi nova javna razsvetljava. Dela s pogodbeno vrednostjo skoraj 230.000 evrov bodo predvidoma končana do konca leta.

Asfaltiranje cest v Krajevni skupnosti Temenica

V sklopu investicijskega vzdrževanja cest Občina Ivanč-

na Gorica nadaljuje s prenovami občinskih cest. Pred kratkim je izvajalsko podjetje Mapri Proasfalt preplastilo lokalno cesto od Dolenje vasi proti Bregu pri Temenici v dolžini skoraj 800 metrov. Pred tem je bilo asfaltiranih dobrih 300 mestrov ceste v zaselku Cerovec nad vasjo Bukovica.

Matej Šteh

Sanacija državnega odseka ceste v Šentvidu pri Stični

Direkcija RS za ceste je preplastila del dotrajanega državnega odseka ceste med Radohovo vasjo in Ivančno Gorico, natančneje na območju sv. Roka v Šentvidu pri Stični, v dolžini cca. 300 metrov. Sanacijo državne ceste je izvedlo Cestno gradbeno podjetje Novo mesto. Pred tem je bil na območju občine Ivančna Gorica prenovljen še odsek ceste med Muljavo in Krko, natančneje od Gostilne pri Obrščaku proti krškemu »smrečju«.

Gašper Stopar

V Zagradcu odprli novo enoto Knjižnice Ivančna Gorica

Od konca oktobra dalje imajo prebivalci Zagradca in okolice možnost obiska knjižnice v Zagradcu. Novi prostori knjižnice so umeščeni v že obstoječo šolsko knjižnico Osnovne šole Zagradec, nova pridobitev pa je sad prizadevnega sodelovanja med lokalno skupnostjo, knjižnico in šolo, ki je zanj ponudila prostor. Nova knjižnična enota je bila slovesno odprta 26. oktobra in je na voljo vsem občanom, še posebej pa se je bodo po besedah direktorice knjižnice Urške Emeršič razveselili krajani Zagradca, Ambrusa in Krke. Knjižnica bo za začetek odprta dvakrat tedensko, ob torkih in četrčkih, med 15. in 17. uro, za učence pa je seveda na voljo v času šolskega pouka. Zbirka v Zagradcu premore 4.200 enot knjižničnega gradiva, tako strokovnega kot leposlovnega. Od tega je 2.400 enot za odrasle

bralce in 1.800 enot za mladino in otroke. Zbirko pa bodo po besedah direktorice knjižnice sproti dopolnjevali z novim aktualnim gradivom. Odprtje enote splošne knjižnice v Osnovni šoli Zagradec z zadovoljstvom pozdravlja tudi ravnateljica šole Barbara Maver. Povedala je, da šola svoja vrata ne odpira samo šolarjem in zaposlenim v dopoldanskem času, ampak jo vsakodnevno v popoldanskem času namenjena učencem glasbene šole Zagradec in vsem tistim, ki svojo energijo sproščajo s športnimi aktivnostmi v šolski telovadnici. Z odprtjem enote knjižnice pa se šolskim popoldanskim aktivnostim pridružujejo še tisti, ki radi berejo. »Knjiga in branje si zaslužita najvišjo polico v življenju. Le od nas je odvisno kako polna bo,« je še dodala Mavrova ob

odprtju. Po besedah podžupana občine Tomaza Smoleta je pomembno, da imajo vsi občani približno enake možnosti. »V ivančški občini smo prepoznali, da je branje ena izmed ključnih dejavnosti, ki imajo pomemben vpliv na človekov razvoj, kar je tudi prispevalo k razvoju naše občine, tako kot jo poznamo danes.« Ob zaključku je čestital vsem sodelujočim pri uresničitvi nove knjižnične enote ter povedal, da bo nova enota služila kot vir znanja, navdih in druženje za vse občane. V kulturnem programu so nastopili učenci gledališke skupine OŠ Zagradec z mentorico Veroniko Bakač, mladi glasbeniki Glasbene šole Grosuplje in kamišibajkarka Knjižnice Ivančna Gorica Maruša Pušnik.

Gašper Stopar

Aktivnosti vrtcev, šol, društev in javnih ustanov v Evropskem tednu mobilnosti

Popravljalnice koles, PešBus, Kokoška Rozi, Beli Zajček, kolesarski poligoni, dan brez avtomobila ... so le nekatere aktivnosti, ki smo jih v občini Ivančna Gorica izpeljali v sklopu letošnjega Evropskega tedna mobilnosti.

V občini Ivančna Gorica smo se projektu Evropskega tedna mobilnosti pridružili že tretje leto zapored. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem vrtcem, šolam in ostalim sodelujočim organizacijam in posameznikom pri projektu, ki so izpeljali številne aktivnosti na področju trajnostne mobilnosti.

Aktivnosti smo začeli z delavnico »OSTANIMO MOBILNI«, namenjeni starejši populaciji. Na njej so se občani seznanili s projektom Zlata mreža - PROSTOFER, ki v ivanški občini deluje od leta 2020 in je namenjen brezplačnim prevozom za starejše občane. Spodbujanje javnega prevoza med starejšimi in uporabo Urbanomata sta predstavila predstavnik Ljubljanskega potniškega prometa (LPP), o aktivni obliki mobilnosti s poudarkom na zdravju, pa sta spregovorili predstavnici Centra za krepitev zdravja iz Zdravstvenega doma Ivančna Gorica.

Številne aktivnosti so izvajale tudi naše šole in vrtci. Na OŠ Ferda Vesele Šentvid pri Stični so se odločili, da so učenci v tednu mobilnosti, ki živijo v neposredni bližini šole, v šolo prihajali peš ali s kolesi. Učenci – vozači pa so v času akcije izstopali na glavni avtobusni postaji v središču Šentvida pri Stični in v spremstvu učiteljev prihajali peš v šolo. Na ta način so razbremenili jutranji gost promet v okolici šole. Ena izmed aktivnosti na šentvidski šoli je bila tudi popravilnica koles, namenjena učencem od 5.– 9. razreda. Popravilnico koles je izvajalo podjetje UniBike iz Ivančne Gorice. Takšno popravilnico so imeli tudi na podružničnih šolah Krka in Višnja Gora.

Na Podružnični šoli Višnja Gora je bilo v sklopu Evropskega tedna mobilnosti v jutranjih urah še posebej živahno na šolskem igrišču, kjer so se učenci preizkusili v kolesarskem poligonu. Dogajanje je potekalo tudi v šolskih prostorih, kjer so učenci 3. razreda izvajali

aktivnosti »Gremo peš s kokoško Rozi«. Različne aktivnosti so za otroke organizirali tudi v vrtcu Čebelica v Ivančni Gorici in vrtcu Polžek v Višnji Gori ter na OŠ Stična. Dan brez avtomobila je bil 22. september. Uporabo avtomobilov smo ta dan omejili tudi zaposleni v občinski upravi. Med drugim se je župan Dušan Strnad ta dan peljal na odprtje nove pohodniške poti v Stično z električnim kolesom. Zaključek Evropskega tedna mobilnosti je potekal v sklopu 9. krompirjevega praznika, na tržnici 14. oktobra. Na posebni stojnici so sodelovali člani ZŠAM Ivančna Gorica, obiskovalcem pa je bil na voljo za preizkus tudi posebni prekucnik AMZS, ki je opozarjal na pravilno uporabo varnostnega pasu.

Matej Šteh

Matej Šteh

Matej Šteh

Matej Šteh

Na oktobrski seji tudi pogovor o varnostnih razmerah v občini

Oktobrski seji Občinskega sveta se je ponovno začela na terenu, in sicer so svetniki in svetnice obiskali Gospodarsko cono Škrjanče. Seja se je nadaljevala v sejni dvorani, kjer je župan Dušan Strnad v uvodu predstavil aktualno dogajanje v občini. Glavna točka dnevnega reda se je bila sprejetje Vizije in strategije razvoja občine Ivančna Gorica, na osnovi vrednot prebivalcev za obdobje 2023-2035, ki so jo občinski svetniki obravnavali že na prejšnji seji. V imenu pripraviljavcev tega strateškega dokumenta je Monika Kirbiš Rojs povedala, da je v času javne obravnave dve pobudi dala svetniška skupina SDS in sicer, da se dokument dopolni z načrtovanjem reorganizacije občinske uprave v korist izboljšanja odzivnosti, učinkovitosti in boljšega izplena pri koriščenju EU sredstev, ter da se vzpostavi digitalno platformo za obveščanje občanov, ki bi dopolnila vlogo občinskega časopisa, občinske spletne strani in občinskih socialnih omrežij. Dokument, ki ga je Občinski svet sprejel, bo osnova za pripravo proračunov prihodnjega leta.

Prav tako pomembna točka dnevnega reda je bilo poročanje predstavnikov Policijske o varnostnih razmerah v občini Ivančna Gorica. Namestnik načelnika PP Grosuplje Andrej Žgajnar je predstavil statistiko za lansko leto, iz katere lahko razberemo trende na posameznih prekrških področjih in na področju varnosti v cestnem prometu. Na področju kriminalitete je bilo zabeleženih 499 kaznivih dejanj, od tega je bilo preiskanih 158. Letos je v enakem obdobju na področju kriminalitete že več kot 330 kaznivih dejanj.

V nadaljevanju je župan Strnad navedel na direktorja Policijske uprave Ljubljana Tomislava Omejca vprašanja o tem, kakšne so možnosti, da Ivančna Gorica dobi samostojno policijsko postajo, prav tako pa je izpostavil tudi zadnje aktualno dogajanje v občini, ko je naraslo število krajev in vlovov na gradbiščih in objektih. To je pripeljalo tudi do samoiniciativnega organiziranja občanov v t. i. vaške straže. Direktor Omejec je poudaril, da se z razvojem občine, povečano koncentracijo ljudi in pretočnostjo populacije, razvijajo tudi določene problematike, ki sovpadajo s takšnim razvojem in jih v preteklosti v naši občini ni bilo zaznati. Glede ustanavljanja policijske postaje je izpostavil kadrovske podhranjenosti v policijskih vrstah. Na celotni PU Ljubljana je popolnjenih 70 % delovnih mest, dodatna policijska postaja pa pomeni tudi reorganizacijo sistemizacije in določeno reorganizacijo znotraj cele uprave, kar zaenkrat ni možno. Zavedajo se, da to območje potrebuje več prisotnosti policije, zaenkrat se situacije rešuje tako, da redno delo zagotavlja PP Grosuplje, interventne dogodke zagotavlja operativni odzivni center, tretji sklop pa so t. i. dinamične prioritete. Deloma se potrebe po kadru rešuje tudi z vključevanjem področnih enot, kot so vodiki službenih psov, konjenica, prometna policija ... predstavljajo se na območja za določen čas, delujejo tudi preventivno.

V zvezi s pojavom t. i. vaških straž je Omejec povedal, da takšne oblike povezovanja občanov nimajo nikakršne pravne podlage, kar sicer ne pomeni, da bi morali občani ostati pasivni, vendar je opozoril, da je organiziran kriminal lahko v stiku z občani zelo nevaren. Prav zato je policija tudi zadržana do tovrstnega samoorganiziranja prebivalstva.

O pripravi Občinskega prostorskega načrta

Občinski prostorski načrt je bil v naši občini sprejet pred 10 leti. Kmalu zatem je občina začela zbirati nove pobude in predloge in tako se je postopek dopolnjevanja in sprememb OPN-ja začel leta 2020. S strani občanov in drugih subjektov je prispelo več kot 900 pobud, večinoma za spremembo namembnosti zemljišča iz kmetijskega v stavbno, nekaj tudi obratno. Potem ko so bile vloge obdelane, se je začelo s pridobivanjem potrebnih mnenj in soglasij ministrstev in državnih institucij. Sicer pa je moral pripravilec pripraviti več različnih strokovnih podlag in študij, npr. hidrološko-hidravlično študijo, ki je še kako aktualna glede na letošnje poplave. Kot je povedala predstavnica izvajalskega podjetja Acer iz Novega mesta sedaj vse sile vlagajo, da bo dokument čim prej pripravljen za javno razgrnitev.

V zvezi s sprejemanjem sprememb in dopolnitev OPN-ja velja poudariti, da je letos spomladi župan imenoval tudi posebno delovno skupino za spremljanje postopka sprejemanja OPN-ja. Predsednik te skupine je občinski svetnik Silvo Praznik, ki je na seji predstavil svoj pogled na trenutno stanje. Samo s strani ministrstva za kmetijstvo so prispеле obsežne pripombe, ki jih je treba ponovno preučiti in pripraviti ustrezne rešitve. Postopek je res obsežen in dolgotrajen, žal se bo

dogajalo tudi, da bodo določene pobude v postopku izločene, sicer bodo zavirale cel postopek, saj se načrt sprejema celostno za celotno občino hkrati. Veliko je namreč pobud tudi za gradnjo na poplavnih območjih, kar je po letošnjih poplavah še posebej pod drobnogledom pristojnih soglasodajalcev. Župan je po predstavitvi in razpravi poudaril, da je cilj, da se postopek konča v letu 2024.

Sicer pa se je na tokratni seji Občinski svet sprejel Občinski podrobni načrt Gospodarska cona Zagradec, po katerem bo na območju pred naseljem Zagradec iz smeri Žužemberka zgrajena gospodarska cona na pobudo zasebnega investitorja, ki je tudi lastnik dela zemljišč. Načrt predvideva zlasti obrtne dejavnosti in ne industrijske proizvodnje, kar pomeni za okolje manj obremenjujočo dejavnost.

Za področje kulture v naši občini pa sta bili pomembni točki dnevnega reda, pri katerih je Občinski svet sprejel Lokalni program kulture 2023-2026 in pravilnik o sofinanciranju kulturnih programov. Lokalni program kulture je strateški dokument, ki ga mora Občina redno prilagajati trenutnim razmeram in načrtom na področju kulture v občini. Pravilnik pa služi izvajanju javnih razpisov za sofinanciranje kulturnih društev, zveze in investitorjev obnove kulturne dediščine.

Matej Šteh

Imenovanje štirih članov uredniškega odbora za obdobje 2023-2027

Na tokratni seji je Občinski svet sprejel na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanje in priznanja sklep o imenovanju štirih članov uredniškega odbora izmed občanov. To so Simon Bregar, Franc Fritz Murgelj, Tanja Škufca in Dušan Štepec. Poleg njih sta bili že po lanskim lokalnih volitvah imenovani za predstavnici Občine Ivančna Gorica občinski svetnici Irena Brodnjak in Magdalena Butkovič.

Prav tako je Občinski svet sprejel sklep o imenovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, v katerega so bili imenovani predsednik Marjan Balant in člani Samo Matkovič, Gregor Arko, Polonca Lampret, Mateja Jere Grmek, Dragica Eržen, Anja Čebular, Damjan Lenček, Damijan Mišigoj, Alojz Markovič, Ciril Grabljevec in Franc Koželj.

Občinski svet je dal tudi pozitivno mnenje kandidatki Ajdi Erjavec za ravnateljico Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica.

NAPOVEDUJEMO VESELI DECEMBER

- ▲ prižig prazničnih lučk
- ▲ obisk sv. Miklavža
- ▲ glasbeni nastop

5. DECEMBER 2023 17.00

Ivančna Gorica
Kje: Sokolska ulica (ploščad pred občino)

Živahno jesensko dogajanje na jubilejni 10. prireditvi Vsi smo ena generacija

V petek, 8. septembra, je na ploščadi pred občinsko stavbo potekala jubilejna 10. medgeneracijska prireditev Vsi smo ena generacija, ki jo je v sodelovanju s Svetom župana za starosti prijazno občino pripravila Občina Ivančna Gorica.

Na odru pred stavbo občine se je pelo, plesalo, igralo, pa tudi telovadilo. S svojim točkami so se predstavili Pevci in godci ljudskih pesmi Studenček, vrtčevska skupina iz Krke, učenci Osnovne šole Stična, Podružnične šole Stična, Podružnične šole Višnja Gora, Osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični in Osnovne šole Zagradec, Moški pevski zbor Dob in ženska pevska zasedba Kulturnega društva Harmonija iz Ivančne Gorice.

Številne zbrane sta nagovorila predsednica Sveta za starosti prijazno občino Milena Vrenčur in župan Dušan Strnad, ki je čestital Svetu, da že deset let poskrbijo za bogat program in privabijo vse generacije na Sokolsko ulico v Ivančno Gorico. Župan je naznanil tudi, da je bila Občina uspešna pri prijavi na razpisu za izgradnjo institucionalnih varstev odraslih oseb in je na dobri poti pri izgradnji dislocirane enote Doma starejših občanov Grosuplje v Višnji Gori. To bo prvi tovrstni objekt za starejše občane v občini, obenem pa je želja župana, da se podobno enoto v prihodnjih letih »pripelje« tudi v sam center Ivančne Gorice.

Prireditve je spremljala tudi predstavitev društvenih dejavnosti na stojnicah. Predstavljali so se: Knjižnica Ivančna Gorica, Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica, Zdravstveni dom Ivančna Gorica, ZKT Prijetno domače, Papirčkarice iz Doba, Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični, Društvo gobarjev Štorovke Šentrumar Hočevlje, turistična društva iz Ivančne Gorice, Šentvida pri Stični, Krke in Višnje Gore, Ivankine spomince, Medgeneracijsko društvo Tromostovje, Študentski klub Groš ter društvi upokojencev iz Šentvida pri Stični in Višnje Gore. S svojo dejavnostjo se je predstavilo tudi Društvo

Šola zdravja s skupinami iz Krke, Šentvida in Zagradca.

Predstavitve na stojnicah je vodila članica Sveta za starosti prijazno občino Majda Ver-

bič, prireditve pa sta povezovala dijaka 3. letnika Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica Valter in Zala.

Med kulturnim programom sta bila izvedena tudi dva kratka intervjuja, in sicer s starejšim občanom Ignacijem Medvedom iz Vira pri Stični, ki je na kratko predstavil svoje življenje in s predsednikom Društva upokojencev Šentvid pri Stični Jožetom Kendo, ki je na kratko predstavil aktivnosti društva.

Gašper Stopar

VABILO

Natečaj za najlepše oz. najizvirnejše božično-novoletne voščilnice

Občina Ivančna Gorica in Svet za starosti prijazno občino vabita k sodelovanju na Natečaju za najizvirnejše božično-novoletne voščilnice v različnih kategorijah, in sicer:

- predšolska kategorija,
- osnovnošolska kategorija – prva triada,
- osnovnošolska kategorija – druga triada,
- osnovnošolska kategorija – tretja triada,
- mladinska kategorija in
- kategorija ostali.

Prijazno vabimo k sodelovanju vse občane Občine Ivančna Gorica, vrtec z vsemi enotami, osnovne šole s podružnicami, srednjo šolo, vzgojno-izobraževalni zavod v Višnji Gori, knjižnico, upokojenska, likovna, kulturna, druga zainteresirana društva in vse posameznike.

Voščilnice, ki jih boste izdelali individualno, v vaših dejavnostih, krožkih in družinjah pošljete ali prinesete na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, Ivančna Gorica, do vključno 7. 12. 2023.

Za ocenjevanje vas prosimo, da na izdelani voščilnici (na hrbtni strani) zapišete ime in priimek, ustanovo ustvarjalca.

Vse prispele božično-novoletne voščilnice bodo razstavljene v prostorih Občine Ivančna Gorica. Najboljše oziroma najizvirnejše božično-novoletne voščilnice po izboru Sveta župana za starosti prijazno občino bodo simbolično nagrajene. Vse izdelane voščilnice, razen nagrajenih, bodo skupaj z voščilom za srečno in zdravo novo leto poslani najstarejšim občanom občine Ivančna Gorica.

Z željo, da bodo novoletne voščilnice uporabne tudi za druge priložnosti, vas prosimo, da na njih ni navedene letnice 2024.

Zavedamo se, da z medsebojno pomočjo zmoremo več in ustvarjamo boljše in lepšo družbo. Vemo, da je v izdelavo voščilnic vloženega veliko truda, časa in srčnosti, zato je vsak izdelek unikaten. Cenimo ustvarjalnost in inovativnost. Vse voščilnice bodo hvaležno sprejete.

Za sodelovanje se vam prav lepo zahvaljujemo.

Svet župana za starosti prijazno občino
predsednica
Milena Vrenčur

Občina Ivančna Gorica
župan
Dušan Strnad

Zaključujejo se projekti, bliža se konec leta!

Svetniška skupina SDS v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica v sestavi Janez Mežan, Magdalena Butkovič, Silvo praznik, Martina Hrovat, Irena Brodnjak, Helena Žnidaršič, Jože Kozinc, Mateja Žaren, Jure Omahen, Tone Mestnik in Tomaž Smole se je udeležila 8. in 9. redne seje Občinskega sveta.

Pred sejama smo tokrat dali poudarek seznanjanju z gospodarstvom. Tako smo pred 8. sejo obiskali podjetje LIVAR d. d. in se seznanili z njihovim poslovanjem in odgovornostjo do okolja. Pred 9. sejo pa smo si ogledali industrijsko cono Škrjanče in podjetja, ki že delujejo v njej, ter se hkrati seznanili s predvidenim nadaljnjim povečanjem in razvojem cone.

Najbolj pomembna točka obeh sej je bila predlog Strategije razvoja občine Ivančna Gorica za obdobje 2023 do 2035, ki je bila med obeh sejama tudi v javni obravnavi. Dokument je nastal v sodelovanju z angažiranimi predstavniki naše občine iz vseh področij delovanja skozi delavnice. Določene podatke in ocene pa so pridobili tudi s pomočjo anketiranja naključno izbranih občanov širom občine. Vključene so bile tudi krajevne skupnosti. Gre za uravnotežen in paricipativen pristop, primerljiv s podobnimi občinami, saj jih je več deset izbralo enako metodologijo, kar nam bo v prihodnje omogočalo neposredno primerjavo skozi nabor kazalcev, kjer zadovoljstvo občanov igra pomembno vlogo. Dokument vsebuje smernice in cilje vse tja do leta 2035, ki se bodo uresničevali skozi letne proračune.

Seznani smo se tudi s poročilom Policijske postaje Grosuplje, ob tej priložnosti pa nas je obiskal tudi direktor policijske uprave Ljubljana Tomi Omejec in nam predstavil svoje videnje varnostne situacije v naši

občini in nam ponudil različne možnosti sodelovanja v bodoče. Več smo izvedeli tudi o napredovanju dopolnitve in spremembe Občinskega prostorskega načrta, ki ga že nestrno pričakuje veliko občanov. Z nekaj sreče in s primerno odzivnostjo s strani državnih soglasodajalcev bi lahko prišlo do sprejema v naslednjem letu. V ta namen je župan Dušan Strnad imenoval posebno skupino, ki jo vodi naš svetnik Silvo Praznik in ostali vodje odborov Občinskega sveta.

Sprejeli smo tudi dopolnjen predlog Lokalnega programa kulture Občine Ivančna Gorica za obdobje 2023–2026 in Pravilnik o sofinanciranju programov in projektov na področju kulture v občini Ivančna Gorica. Vlaganje v kulturo je pomembno za ohranjanje identitete in tradicije in bogati naš vsakdan, bodisi z vključevanjem in delovanjem v društvenih bodisi z obiskovanjem dogodkov in prireditvev. Poročilo pa so podali tudi predstavniki Javnega komunalnega podjetja Grosuplje. Sprejeli smo še nekaj sklepov, ko so potrebni za delovanje občine, pose-

bej velja omeniti imenovanje Sveta za preventivo in varnost v prometu, ki ga bo še naprej vodil častni občan in naš član Marjan Balant.

Pred kratkim smo se pod vodstvom Janeza Mežana povzpeli na Višnjegorski grad in izobesili slovensko zastavo, ki je nekoga zmotila do te mere, da jo je snel. Tudi sicer z zaskrbljenostjo spremljamo dogajanje v državi, ki ne napreduje, kot bi želeli, saj se vlada in PV bolj kot ne ukvarjajo sami s seboj in s številnimi aferami. Občina pa dobro napreduje in ob zaključeni energetski sanaciji javnih objektov odpiramo tudi nov Športni park Ivančna Gorica, zato: DRAGE OBČANKE IN OBČANI, SE VIDIMO 18. 11. OB 13.00!

Tomaž Smole,
predsednik OO SDS

Tudi letos množično na tridnevni pohod okoli občine

V dneh od 29. septembra do 1. oktobra je v naši občini potekal tradicionalni pohod po krožni pešpoti Prijetno domače, ki so ga organizirali Občina Ivančna Gorica, Zavod za kulturo in turizem Prijetno domače ter domača planinska društva. Pohod je namenjen vsem ljubiteljem pohodništva, narave, kulturnih in turističnih znamenitosti, njegova posebnost pa je, da povezuje vseh 12 krajevnih skupnosti v občini Ivančna Gorica. Ob obisku vsake izmed njih je obvezen postanek pri turistično-informacijski točki, kjer pohodniki lahko žigosajo svoj pohodniški dnevnik.

Krožno pot Prijetno domače lahko prehodimo, prekosarimo ali prevozimo v več etapah. Enkrat letno pa je organiziran skupni množični pohod, ki traja tri dni. Tako je v jutranjih urah 29. septembra okrog 50 pohodnikov pot začelo izpred občinske stavbe v Ivančni Gorici. Prvi dan so prehodili dobrih 30 kilometrov od turistično informacijske točke v Ivančni Gorici do točk v Stični, Šentvidu, Sobračah, Temenici, Dobu pri Šentvidu in Zagradcu, kjer je bil zaključek prvega dne. Za okrepčilo po prvem dnevu pohoda pa so poskrbeli prijazni vaščani Kintnega Vrha in člani TD Zagradec.

V soboto, 30. septembra, se je okoli 40 pohodnikov zbralo v Zagradcu in se podalo na drugi del krožne poti po občini. Pot jih je vodila iz Zagradca čez Valično vas, nato pa preko Krke proti Ambrusu kjer je bil tudi postanek za okrepčilo v organizaciji članov TD Ambrus. Pot jih je nato vodila preko Korinjskega hriba do Krke, kjer je v tistih dneh potekalo praznovanje zavetnikov Kozme in Damjana. Dan so sklenili pri krških društvih na Čukovini.

Tretji dan so pohodniki na Muljavi zavili najprej mimo Jurčičeve domačije nato pa pot nadaljevali po trasi Jurčičeve poti preko Polževga do Višnje Gore, kjer je bila pri

Hiši kranjske čebele. Tu je bila priložnost tudi za srečanje z visokim gostom, predsednikom svetovne čebelarke organizacije, ki se je tiste dni mudil v Sloveniji in je obiskal in prenočil tudi v Višnji Gori. Nato pa spet navkreber čez leskovsko planoto do Obolnega, ki je najvišja točka pohoda, nato pa čez Metnaji do cilja, Lavričeve kočice na Gradišču.

Po dobrih 100 kilometrih zaključek pri Lavričevi koči na Gradišču

S tradicionalnim zaključkom na planinski točki na Lavričevi koči na Gradišču se je po treh dneh hoje zaključil letošnji pohod po Krožni pešpoti Prijetno domače. Celotna pot je obsegala več kot 100 kilometrov, dnevno se je pohoda udeležilo 40-50 pohodnikov, celotno pot pa je letos prehodilo 33 pohodnikov. Ob zaključku sta čestitke za uspešno prehojeno pot pohodnikom izrekla župan Dušan Strnad in direktorica ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica Maja Lampret. Seveda so bili pohval deležni vsi, ki so se pohoda udeležili, ne glede na dolžino prehojene poti, zahvala pa je bila namenjena tudi vsem posameznikom, Svetom krajevnih skupnosti in društvom, ki so pohodnike z gostoljubnostjo sprejeli na poti. Da je krožna pot Prijetno domače primerno urejena in označena vestno, skrbijo Gorniški klub Limberk, Planinsko društvo Polž in Planinsko društvo Šentvid pri Stični.

Najbolj vztrajni pohodniki, ki so letos zbrali vseh 12 žigov na kartončku krožne pešpoti so bili: Stane Erjavc, Janez Golf, Miran Kastelic, Ivan Kek, Slavko Kastelic, Angela Mandelj, Breda Kramar, Avguštin Rus, Aleš Krevs, Miran Slana, Milan Kastelic, Alojz Šinkovec, Boštjan

Medvešek, Alojz Hribar, Olga Primc, Marjan Mlakar, Jožica Perme, Tončka Arko, Sonja Kastelic, Marta Ceglar, Janez Mežan, Martin Trček in Karmen Koželj Trček, Jožica in Rado Kralj, Ivanka in Alojz Fortuna, Slavka in Anton Fortuna, Jožica in Jože Gregorič ter Majda in Polde Sadar. **Posebno jubilejno priznanje – pohodniški nahrbtnik** za petič prehojeno pot, so prejeli Jožica Kralj, Stane Erjavc in Alojz Fortuna.

Matej Šteh

Novi defibrilator tudi na Gradišču

12 let občinske blagovne znamke Prijetno domače

Na martinovo praznuje tudi občinska blagovna znamka »Prijetno domače«. Ta je ugledala luč sveta pred 12-imi leti, 11. 11. 2011, ob 11. uri. Namen vzpostavitve lastne občinske blagovne znamke je bil združiti vse, kar se dogaja v naši občini, ter pomagati občanom obogatiti ponudbo na področju turizma, kulture, športa, obrti, podjetništva, kmetijstva in kulinarike. Občinska podoba »Prijetno domače« nas danes spremlja skoraj na vsakem koraku.

Gašper Stopar

Primer poslikave čebelnjaka z značilno valovnico, ki ponazarja valovito in razgibano pokrajino naše občine

Prijetne jesenske novičke Zavoda Prijetno domače

Dogajanje Zavoda Prijetno domače je bilo v tem jesenskem času zelo pestro. Poleg zanimivih dogodkov in gostovanj smo se podali tudi na »teren« in celotno destinacijo Ivančno Gorico z lokalnimi ponudniki uspešno predstavljali izven naših meja.

V projektu Diši po domačem na Trzinici BTC so odlično zastopali svoje barve in barve blagovne znamke Prijetno domače v štirih dneh Kmetija Čož-Kavbojska dežela, Kmetija Erjavec, TD Stična, Društvo podeželskih žena Ivanjščice in Čebelarstvo Ceglar.

S svojim nastopom so pokazali, kako vestno preko celega leta skrbijo za zdrave proizvode iz našega okolja in predstavljajo zares pomembno vlogo pri lokalni kulinariki vsi kmetje, čebelarji, sadjarji in drugi dobavitelji na podeželju.

Vse obiskovalce so nostalgичno zapeljali po našem podeželju in jih bogato ter izvirno postregli s slastnimi dobrotami, ki jih ponuja tudi jesen. Med bogatim spremljevalnim programom, ki smo ga pripravili, smo vsi sodelujoči imeli intervjuje, ki so dostopni na socialnih omrežjih.

Turistična promocija se je nadaljevala v sodelovanju z Turizmom Ljubljana, kjer smo tako domačim kot tujim številnim gostom destinacijo predstavili z novim turističnim katalogom Prijetno in domače 365 dni v letu. S Turističnim društvom Stična smo povabili obiskovalce prestolnice tudi na ŠtudeljFEST in presenečeni smo bili, da tuji gostje kar dobro poznajo jabolčno dobroto »štrudelj«.

Za konec pa smo aktivno sodelovali na omenjenem festivalu v Stični, kamor je pred zimovanjem iz Višnje Gore poletela prav posebna čebelica, ki sliši na ime Višnja in je razveselila male razigrane obiskovalce.

Ekipa JZKT Prijetno domače

V Hiši kranjske čebele miniaturna čebelnjaka Jana Strgarja

Jan Strgar je v prvi polovici 20. stoletja veljal za največjega trgovca s čebelami pri nas. Ravno Emil Rothschild, čigar življenje in delo je predstavljeno v Hiši kranjske čebele, je bil tisti, ki je utrl pot kasnejšim čebelarjem in trgovcem s kranjsko čebelo. Miniaturna čebelnjaka Jana Strgarja je izjemno delo izpod spretnih rok tesarja in velikega domoljuba Roberta Sodje. Do sedaj je bila na ogled že na sedežu Čebelarstva Slovenije in nazadnje v Muzeju Lojzeta Slaka v Mirni Peči, že od pomladi dalje pa krasi tudi doživljajsko razstavo v Hiši kranjske čebele. Namen postavitve miniaturne čebelnjaka je ozaveščanje o pomenu velikih mož slovenskega čebelarstva, ki so utirali pot sodobnejšemu in odgovornejšemu načinu čebelarjenja ter tudi vzreji matic.

Predstavitvi nove pridobitve so poleg direktorice Zavoda za turizem in kulturo Prijetno domače prisostvovali tudi župan Dušan Strnad, Lidija Senič iz Čebelarstva Slovenije in avtor izdelane makete čebelnjaka. S pripovedovanjem ljudskih pesmi je dogodek popestrila ohranjevalka ljudskega spomina Ljoba Jenče.

Gašper Stopar

Umetnica z demenco Danica Blagojević razstavlja v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori

September je po vsem svetu mesec ozaveščanja o Alzheimerjevi bolezni. Zato smo v kavarni Hiše kranjske čebele v Višnji Gori, ki je ena izmed osmih demenci prijaznih točk v Ivančni Gorici, v soboto, 26. 8. 2023, odprli razstavo slikarke z demenco Danice Blagojević, z naslovom Na poti do spoznavanja. Umetnico in njeno razstavo, ki bo odprta do konca septembra, je čudovito predstavila njena hči dr. Maja Bresjanac. Izredno veseli smo bili, da se je odprtja udeležil Tomaž Gržinič, predsednik slovenskega društva bolnikov z demenco, ki je svoja dela na ogled postavil septembra lani. Prisotne so na otvoritvi razstave pozdravili predsednica združenja Spominčica - Alzheimer Slovenija Štefanija Zlobec, predsednica podružnice Ivankine spominčice Anja Žitnik, direktorica ZKT Prijetno domače Maja Lampret in podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole.

Štefanija Zlobec, predsednica Spominčice - Alzheimer Slovenija - Slovenskega združenja za pomoč pri demenci je poudarila pomen ozaveščanja o demenci, o pomembnosti pravočasnega prepoznavanja bolezni in soočenja z njo, sprejemanja bolezni, pomoč bolnikom ter vključevanje bolnikov v vsakdanje življenje, dokler to zmorejo.

Direktorica ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica Maja Lampret je izpostavila, kako pomembno je delovanje v skupnosti, skrb drug za drugega in kako dragocene so posameznice, ki v okviru Ivankinih Spominčic z veliko srčnosti naredijo mnogo dobrega v naši lokalni skupnosti. V imenu umetnice, ki se odprtja zaradi močno napredovane bolezni ni udeležila, je spregovorila njena hči dr. Maja Bresjanac, nevroznanstvenica, profesorica na Inštitutu za patološko fiziologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, vodja tamkajšnjega Laboratorija za regeneracijo in plastičnost živčevja ter pobudnica ustanovitve Sinapse, slovenskega društva za nevroznanost. Spregovorila je o maminem življenju, njenem delu ter o toplini in ljubezni, ki ju kljub

bolezni izžareva še danes. S svojim govorom je izjemno navdušila prisotne, od ganjenosti prav nobeno oko ni ostalo suho.

Odprtje razstave je povezovala Petra Peunik Okorn, z glasbeno spremljavo pa je otvoritveni dogodek z igranjem na klasično kitaro polepšala mlada glasbena umetnica Tjaša Zaletelj.

Danica Blagojević se je rodila 20. junija 1938 v Beogradu. Po diplomu, poroki ter rojstvu prvega otroka se je leta 1964 z družino preselila v Celje. Zaradi svoje družbene angažiranosti je bila del ekipe novoustanovljenega Ministrstva za varstvo okolja, kar je botrovalo selitvi družine v Ljubljano leta 1975. Po poklicu je arhitektka, ki je delo v arhitekturnem biroju kmalu nadomestila z ustvarjanjem v umetniškem ateljeju. V začetku 90. let prejšnjega stoletja je začela slikati na svilo in ustvarjati drobno glineno plastiko. Navdih je črpala iz svojega domačega okolja in ljubezni do svojih najbližjih. Navdušenje nad umom in možgani jo je pripeljalo do statusa zaslužne podpornice Društva za kognitivno znanost, ki je njene slike uporabilo za materialno osnovo ustanovitve društva. Kasneje, v zrelejših letih, pa je čopič in spretno dlani zamenjala računalniška miška. Presenetilo jo je dejstvo, kako se lahko s pomočjo računalnika umetniško izraža in svojo ustvarjalno pot nadaljuje v digitalnem okolju. Ko je bila zbirka njenih digitalnih grafik dovolj velika, je nastala spletna galerija z imenom Dan-Art.si. V galeriji so razstavljene mnoge edinstvene grafike, ki jih je Danica Blagojević ustvarila med leti 2008 in 2015. Nekaj pa jih na namizju njenega računalnika še čaka na objavo. Svoja dela je umetnica podpisovala z lastnim imenom, s kraticami imen obeh hčera, Sanje in Maje, ki jih je dodala pred svoje, kar se je prevedlo v SaMaDa, v zadnjem ustvarjalnem obdobju pa tudi z imenom galerije Dan-Art.net.

Besedilo:

*Petra Peunik Okorn s sodelavci
Foto: Eva Gavez*

Jurčičeva domačija polna obiskovalcev

Jesensko listje kam hitiš? Z vetrom rajaš in drhtiš ... 😊 s posebnim zvočnim ognjemetom le na Jurčičevi domačiji!

September in oktober sta prinesla množice učencev in tudi vse več srednješolcev iz vseh koncev in krajev naše domovine. Utrujeni smo. Globoko v sebi pa tiho zadovoljni.

Zgodbe letošnjega (jesenskega) obiska so navdihujoče.

Ostajamo pri ... zgodbah. Ne mislite, da jih trosimo samo mi vodniki našim obiskovalcem na Jurčičevi domačiji. Tudi oni nam jih »vračajo«, zato z njihovim dovoljenjem širimo tudi njihove zgodbe. V februarju so nas obiskali študentje Filozofske fakultete, z oddelka za zgodovino, z dr. prof. Danijelo Trškan. Jurčičeva domačija je za njih praktičen del predmeta didaktika zgodovine, tako bodo oblikovali kreativne učne metode, ki jih bomo lahko uporabili tudi mi za polno predstavitev zgodovinskega časa in socialnih razmer, v katerih je Josip Jurčič živel. In tako mi je eden od študentov (Matic B.) povedal, da je bila pred kratkim pri nas na obisku njegova babica, zato se je slikal pri Jurčičevem spomeniku (delo akademskega kiparja Borisa Prokofjeva, postavljen leta 1984) pred rojstno hišo, v isti pozi kot njegova babica in ji takoj posredoval fotografijo. Dovolil je, da obe lahko objavimo. Zanimiva je tudi zgodba ga. Marte Ivančič (dekl. priimek Jelenič), ki je prišla k nam s skupino hrvaških gobarjev, ki so pred tem obiskali Arboretum Volčji potok. Razlog zakaj so se ustavili, pa je povezava z bivšim županom Jernejem Lampretom. Po vodenju mi je gospa Marta (bila je tudi moja prevajalka v hrvaški jezik, če je bila moja slovenščina nerazumljena) zaupala, da je bila na tej domačiji pred desetletji, natančneje pred 50 leti, kot dijakinja postojnske gimnazije in tako mi je kmalu po obisku pri nas posredovala fotografijo. Na srečanju maturantov, ki ga je imela pred kratkim, jim je povedala, da je bila na Jurčičevi domačiji, da je pri nas polno navdihujočih zgodb ... In so se dogovorili, da se ob 50-letnici mature spet srečajo, in to pri nas. Ja, to so zgodbe povezovanj, stikov in srečanj, ko za trenutke skočimo v svetove mladosti, ki nas vedno osrečijo; zgodbe, ki ohranjajo živost našega človeškega bistva. Ki nam povedo, da smo tukaj, zdaj, in kako je prav vsak dan pomemben.

Veliko je bilo tudi skupin starejših intelektualcev, družtev, ki so potovali po naši regiji (LAS STIK – v občinah doline reke Krke) in nam dali izjemen kompliment. Urejenost, negovanost in skrb do domačije so zelo izpostavili. In seveda je ta-

koj sledilo vprašanje, kdo je tisti, ki plačuje nas zaposlene in vzdrževanje domačije. Odgovor je bil jasen: Občina Ivančna Gorica, ustanoviteljica ZKT Prijetno domače. Izrazili so izjemen kompliment občini za tako zrele in smiselne odločitve. Naj dodam samo še to zanimivost, če so bili lani v ospredju motoristi, so v tem letu to konjeniki in kolesarji.

September in oktober pa nas ohranjata polno zavezane vodniškemu delu. Zaradi učencev (3VIO) in srednješolcev, ki jih je vse več. Da je Josip Jurčič vključen v učne načrte OŠ in SŠ je izjemnega pomena za nas. Tudi učitelji so vse bolj odzivni in skupaj z njimi si prizadevamo za mlade obiskovalce najti vsebine, s katerimi jih prebudimo in vznemirimo v zavedanju razkošne sedanosti, ki jo živimo. Zato vsa pohvala tudi mladim študentskim sodelavcem Jurčičeve domačije – Juliji, Mateji, Nejcu in Juretu – videli smo, da skupaj delujemo dovolj uigrano tudi ob množičnem obisku. Znamo biti dopolnjujoči in ravno prav uglašeni. Seveda, pa v tem poslu vedno lahko napreduješ – s stalnim širjenjem poznavanja 19. stoletja in večkratnim branjem Jurčičeve literature. Tudi z novimi podatki, ki jih s popisom eksponatov pridobivamo od Jurčičevih potomcev in lokalne skupnosti. Nagradno so nas obiskali (skupaj s starši) osmošolci – zlati nagrajenci projekta OŠ »Turizmu pomaga lastna glava« – iz OŠ Stari trg pri Ložu, z mentorico Simono Levec. Kot primer dobre prakse LAS STIK so nas preko Zavoda Dobrote Dolenjske obiskali člani LAS iz Doline Soče. Pozdravili sta jih naša direktorica Maja Lampret, iz pisarne LAS STIK pa ga. Liljana Omerzu. Sicer pa bomo množično obiskani do krompirjevih počitnic, potem pa se obisk normalizira in nam bo zagotovo uspelo še naprej raziskovati in odkrivati nove plasti bivanja in doživetij 19. stoletja, vpisovati

ekspozate in načrtovati konservatorske-restavratorske novosti Jurčičeve domačije. Pred nami so v letu 2024 tri velike obletnice – program že usmerjamo k njim.

Muzejsko mreženje: Zaposleni se povezujemo. V Slovenskem etnografskem muzeju (v nadaljevanju SEM) z direktorico SEM Natalijo Polnec, pomočnico vodje ZVKDS OE Ljubljana Sašo Renčelj Škedelj (Jurčičeva domačija je pod pristojnostjo obeh nacionalnih muzejskih institucij) in skupaj z županom Dušanom Strnadom ter našo direktorico Majo Lampret smo dorekli načine sodelovanja z jasnimi cilji / vizijo za Jurčičevo domačijo. Prav tako smo imeli izobraževalno ekskurzijo v Loški muzej Škofja Loka (<https://www.loski-muzej.si/>). Celotno ekipo ZKT Prijetno domače sta sprejeli direktorica Saša Nabergoj in kustosinja pedagoginja dr. Simona Žvanut s celotno ekipo kustosov, restavratorjev in ostalih zaposlenih; predstavili smo naše institucije drug drugemu, načine delovanja, financiranja, predstavili muzejske zbirke in našli skupne točke: A) oboji imamo pisatelja - Ivan Tavčar pri njih, Josip Jurčič pri nas (oba aktivna v skoraj istem zgodovinskem obdobju), B) imamo cerkvi z najlepšima zlatima baročnima oltarjema - cerkev Marijinega oznanjenja Crngrob ter cerkev sv. Marije vnebovzete na Muljavi (poleg oltarjev še stenske poslikave Janeza Ljubljanskega okr. 1456). Delovanje obeh muzejev je prepleteno s sodelovanjem z močno društveno dejavnostjo in rodelstvom lokalnega okolja. In to bodo stične točke našega nadaljnje sodelovanja, srečanj in zgodb. Veliko zgodb, polno dogajanja. Vendar to ne pomeni, da ne morete do nas ... Nasprotno, za vas imamo rezervirane termine ob sobotah in nedeljah, da nas obiščete. Da bomo skupaj stopili v zgodbe, v čas Josipa Jurčiča. V čas, ko je živel, besede: čuječnost, empatičnost, vključujočnost, vseživljenjsko učenje, medgeneracijsko sodelovanje, trajnost, sploh še niso obstajale v slovenskem jeziku; pa vendar jih je Josip živel skozi dejanja ter s svojim literarnim in novinarskim delom vse to uspešno in pronicljivo razvijal. Bil je pravi mojster mehkih veščin, obdarjen s čudovitim sonorним zvenom glasu, ki so mu vsi radi prisluhnili. Z inovativno časopisno vsebino je znal privabiti vedno nove ciljne skupine Slovencev, tako kot je z vedno novimi literarnimi vsebinami razvijal bračev okus in vedenje. Ni zaman prvak žanrov 19. stol. in

prvi poklicni pisateljski novinar. Čebelnjak zgodb. Res, zgodbe najdemo prav povsod na Jurčičevi domačiji. Tiste vsakdanje, ki jih je Jožek in kasneje Josip slišal od kratkih Muljavcev, pa tudi tiste, s katerimi ga je začaral ded – pravi rapsod: oboje je zelo spretno pretopil skozi svinčnik na papir. Mi pa vam bomo predstavili tudi tiste nenapisane, ki so se mu zgodile prav

tu, na domačiji. Doživite čebelnjak zgodb. Ustvarite svojo panjsko končnico. Pohajkujte z Jurčičevim dedom. Ulovite stare zgodbe. Čebelnjaku zgodb dodajte svojo. Razgibajte noge in domišljijo! Vas pričakujemo!

*Ekipa Jurčičeve domačije
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica*

V Stični odprli pohodniško Pot cistercijanov

Naša občina je bogatejša še za eno pohodniško pot in nov turistični produkt, ki je prav posebno povezan z delovanjem stiškega samostana. 22. septembra je bila namreč uradno odprta nova pohodniška Pot cistercijanov, ki je postala del več kot 6300 kilometrov dolge mednarodne poti, ki povezuje t. i. cistercijanske pokrajine v šestih evropskih državah. Gre za območja, kjer so ali še delujejo cistercijanski samostani.

Kot je ob odprtju poti povedala direktorica Muzeja krščanstva na Slovenskem Nataša Polajnar Frelj, je Pot cistercijanov del več kot 6300 kilometrov dolge mednarodne poti, ki povezuje cistercijanske pokrajine in samostane šestih evropskih držav, namenjena pa je raziskovanju bogate zapuščine cistercijanov pri nas. Muzej krščanstva na Slovenskem je skupaj z Občino Ivančna Gorica partner v projektu Cisterescapes, v okviru katerega je 17 partnerjev iz Avstrije, Češke, Nemčije, Poljske in Slovenije podrobno preučilo in raziskalo sledi, ki jih je skozi stoletja v posameznih pokrajinah za seboj pustilo delovanje cistercijanov.

V naši občini je zapuščino cistercijanov mogoče odkrivati na dveh krožnih poteh, dolgih 14 in 24 kilometrov. Obe sta označeni z rumenimi rozetami in informativnimi tablami. Dvema potema so dodali še tretjo, slikovito pot, ki povezuje Stično in Kostanjevico na Krki, kjer je Galerija Božidarja Jakca, ki je tudi partner v projektu. To pot bodo odprli v naslednjem letu.

Odprtja poti se je udeležil tudi župan Dušan Strnad, ki je poudaril pomen nove pridobitve, saj gre za nov turistični produkt, ki bo v ivanško občino privabil še več turistov. Poudaril je tudi pomen stiškega samostana nekoč in danes. Pot in pohodnike, ki so se prvič odpravili na pot, je blagoslovil prior stiških menihov, p. Nikolaj Aracki, odprtja poti pa so se udeležili tudi gostje iz nemškega Bamberga in samostana Ebrach. Prav ta je tesno sorodstveno povezan s stiškim samostanom, te povezave pa so nenazadnje botrovale tudi pobratenju občin Ivančna Gorica in Hirschaid.

Gašper Stopar

Prvi Štrudelfest v Stični - še znamo stopiti skupaj!

Kako čim bolj kratko opisati dogodek? Vonj po štrudlju, polna stiška parkirišča, še bolj polno igrišče, vse krajevne skupnosti, turistična in druga društva občine na enem mestu, 40 različnih štrudelj-mojstrov iz vseh krajev občine, štrudlji z bolj in manj običajnimi nadevi, pester kulturni program, poletno vreme, predvsem pa pristno prijetno domače vzdušje.

Želeli smo si veliko obiskovalcev in se res potrudili s promocijo dogodka. Da si bo štrudlja iz naših krajev zaželelo krepko čez tisoč ljudi, pa je bilo tudi za najbolj optimistične prijetno presenečenje. Nepričakovano velika množica je neizogibno prinesla tudi nekaj logističnih izzivov. Štrudlja je že precej pred koncem prireditve pri vseh ponudnikih zmanjkalo, tudi zalogo pijače smo dopolnjevali iz sosednje trgovine, vrste pred blagajno ... Izkušnje in nasveti udeležencev premiernega Štrudelfesta nam bodo v veliko pomoč naslednje leto, da bo štrudlja in drugih priboljškov dovolj, da bo vse potekalo hitreje, poenostavljeno in bo tako za vse še bolj prijetno. Veseli smo odličnega obiska, še bolj pa nas radosti, da je dogodek povezal sodelujoče iz prav vseh koncev naše občine. Dejstvo, da smo na koncu podelili kar sto zahval za sodelovanje pove vse. Že v dopoldanskem času je bilo na igrišču opaziti vrvež pridnih članov Turističnega društva Stična, družinskih članov in prijateljev. Hiteli smo s postavljanjem stojnic, miz in odra, krasili prizorišče s slikami najmlajših, z jesenskimi pridelki in najrazličnejšo dekoracijo iz naravnih materialov. Veliko rok - hitro opravljeno delo. Uro pred začetkom so igrišče zasedli dekleta in fantje iz vseh krajevnih skupnosti in turističnih društev, okrasili svoje stojnice in mize, pripravili štrudlje za pokušino ter blago za prodajo. Vse je bilo pripravljeno na prihod prvih obiskovalcev. Ob dveh popoldne jih je pozdravila Stiška Trobla, skupina mladih glasbenikov GŠ Grosuplje. Dragica Šteh je z mikrofonom v roki odlično vodila program in skozi popoldne predstavila vse sodelujoče na stojnicah ter nastopajoče na in pred odrom. Mikrofona sta si izposodili tudi osrednji

gostji popoldneva, Marija Merljak in Zala Pungeršič. Prisotne pa sta v imenu Občine Ivančna Gorica pozdravila tudi župan Dušan Strnad in podžupan Tomaž Smole. Kljub temu da je marsikdo štrudelj zamudil, je lahko užival v ostali ponudbi na stojnicah, prijetnem vzdušju in kakovostnem programu. Proti koncu se je sestala strokovna komisija, ki je izbrala svoje zmagovalce prvega ŠtrudeljFesta. Prešteli smo še glasove obiskovalcev in podelili priznanja za različne kategorije ocenjevanja. Vsekakor smo bili na koncu zmagovalci vsi, vsak član ekip, ki so se predstavile s štrudlji in drugo ponudbo, vsi nastopajoči, gostje, člani TD Stična, skratka vsi, ki smo in ste prispevali k nepozabnemu dogodku. Ne upam si naštevati, komu vse smo za njegov prispevek hvaležni, saj vas je preveč in se bojim, da bi koga po krivici izpustil. Izpostavil bi le našo neumorno članico Mojco Stražičar Šumer, ki je že spomladi predstavila idejo o ŠtrudeljFESTU, jo razvijala in vložila daleč največ truda v organizacijo dogodka. Zadnje poletno tople nedelje v letu se bomo z veseljem še dolgo spominjali. V pomoč nam bodo predvsem fotografije, ki jih je posnel mojster Klemen Ceglar. Za TD Stična je enako kot znamka Prijetno domače pomembno tudi geslo Za nami je čisto, zato smo se dan po ŠtrudeljFESTu še enkrat zbrali, sortirali vse odpadke, jim zmanjšali prostornino s stiskanjem in s tem poskrbeli za učinkovito reciklažo. Časa za počitek v Turističnem društvu Stična še lep čas ne bo, saj nas do konca leta čaka še nekaj prireditev in ostalega dela:

- otroci se veselijo delavnic v času jesenskih počitnic;
- 2. in 3. decembra pa vsi ponov-

no vabljeni v Stično na Adventni sejem z razstavo jaslic v križnem hodniku samostana, božičnih piškotov in praznikom prilagojene ponudbe na stojnicah ter odru za nastopajoče.

Na koncu pa še vabilo vsem, ki imate rabi veselo in ustvarjalno družbo: pridružite se nam. Vedno smo veseli novih članov, ki prinesejo sveže ideje in pomagajo pri njihovem ureničenju.

Zapisal: David Mrvar, TD Stična
Foto: Klemen Ceglar

Dnevi slovenskega turizma tudi v znamenju Ivančne Gorice

Turistična zveza Slovenije (TZS) je na Dnevih slovenskega turizma podelila letošnja priznanja natečaja Moja dežela – lepa in gostoljubna, tekmovanja v urejenosti in gostoljubnosti krajev. Zaključna prireditev s podelitvijo je letos potekala v Novi Gorici, pod sloganom Na izlet s Turistično zvezo Slovenije.

Občino Ivančna Gorica še posebej veseli dejstvo, da je v kategoriji za »naj izletniško točko« visoko 3. mesto osvojil **Doživljajski park Cukarca**, ki se je tako rekoč, v zgolj dveh letih delovanja, povzpel na sam vrh turističnih destinacij v Sloveniji.

Podeljeno je bilo tudi priznanja v kategoriji najboljših Petrolovih bencinskih servisov, priznanje za prvo mesto pa si je prislužil Petrolov bencinski servis v Ivančni Gorici. Da je bencinski servis Ivančna Gorica priljubljen med kupci pričča podatek, da gre za enega bolj obremenjenih bencinskih servisov v široki mreži podjetja Petrol. Bencinski servis je bil temeljito obnovljen leta 2020, ko je pridobil še program FRESH, sodoben bar ter prenovljeno portalno avtopralnico.

V imenu ivanškega bencinskega servisa je priznanje za 1. mesto prevzel pomočnik poslovodje Mitja Selan, v imenu parka Cukarca pa Nataša Smirnov.

Že v dopoldanskem času je TZS organizirala posvet za člane turističnih društev, ob tej priložnosti pa je potekala tudi podelitev priznanj najzaslužnejšim prostovoljcem v turizmu. Med prejemniki priznanj so bile tudi članice naših turističnih društev:

- **Nevenka Pevec** – VSTD **Debeli hrib**,

- **Nataša Lukman** – TD Krka,
- **Marija Turk** – TD Grča Lučarjev Kal,
- **Alenka Košak** – TD Zagradec,
- **Nejka Miklič** – TD Polževo,
- **Silvana Malkoč** – TD Višnja Gora.

Prejemniki iz TD Polževo in TD Višnja Gora sta bili žal ta dan zadržani, zato sta priznanja prevzela predstavnika obeh društev. Posveta in podelitve se je udeležila manjša delegacija Občinske turistične zveze Ivančna Gorica s predsednikom Stanetom Kraljem in častnim predsednikom Pavlom Groznikom.

Gasper Stopar

Turistično društvo Stična ADVENT V STIČNI

Prazniki že trkajo na vrata, zato vas vabimo na prvi advent v Stični! Za vas pripravljamo nepozabno doživetje v zavetju mogočnega stiškega samostana, kjer bo prvi adventni vikend zelo živahno.

Sobota, 2. decembra 2023

- 17:00 odprtje prve **razstave jaslic v Stični**, *križni hodnik Opatije Stična*
- 19:00 koncert **Eve Kovačič**, *Kulturni dom Stična*
- 17:00 do 22:00 ogled **razstave jaslic v Stični**, **druženje** ob domači hrani in pijači, *notranje samostansko dvorišče Opatije Stična*

Nedelja, 3. decembra 2023

- 10:00 do 15:00 prvi **adventni sejem**, *notranje samostansko dvorišče Opatije Stična*
- 9:00 do 15:00 ogled **razstave jaslic v Stični**, *križni hodnik Opatije Stična*
- 10:00 **Ambroževa maša**, *bazilika Žalostne matere božje*

Vsi dogodki so brezplačni. Vaš obisk bo izjemna priložnost za druženje in občudovanje jaslic. Manjkalo ne bo niti domače hrane in pijače. Obisk sejma bo odlična priložnost za nakup prazničnih daril.

TD Stična

Tekmovanje za najpridelek in golaž na Lučarjevem Kalu

V nedeljo, 1. oktobra, je bilo na Lučarjevem Kalu ponovno veselo. Potekalo je namreč 22. tekmovanje za najpridelek občine Ivančna Gorica, ki ga turistično društvo Grča vsako leto prireja v sodelovanju s Kmetijsko zadružno Stična.

Osrednja prireditev se je začela ob drugi uri popoldan. Po pozdravnem nagovoru voditeljice Tjaše Zajc, je sledil pozdrav predsednika Sveta Krajevne skupnosti Dob pri Šentvidu Mitje Selana in nazadnje še pozdrav predsednika Občinske turistične zveze Ivančna Gorica Staneta Kralja. Po uvodnem delu so mikrofoni predali predstavnici KZ Stična Juditi Pekolj, ki je letos prvič prevzela vlogo predstavitve pridelkov in podeljevanja diplom, priznanj in pokala. Medtem ko je predstavila vsakega sodelujočega, je povedala tudi kar nekaj zanimivosti; bodisi o pridelovalcu samem ali o tekmovanju. Prav gotovo je en izmed zanimivih podatkov ta, da smo imeli v vsej zgodovini tekmovanja v najpridelku kar 122 nagajencev!

Vreme je bilo organizatorjem v nedeljo več kot naklonjeno, kar pa ne moremo reči za letošnjo vrtnarsko sezono. A kljub temu je bilo razstavljenih kar nekaj pridelkov; med njimi so prevladovala buče različnih velikosti in oblik. Letos je tekmovalo 21 pridelovalcev in zelo so veseli, da je bilo med njimi kar nekaj novih sodelujočih, vendar je treba pohvaliti tudi tiste stalne pridelovalce, ki se že leta in leta vračajo na Lučarjev Kal.

Pokal za največ pridelkov, ki so izstopali od drugih in tako prišli v kategorijo "NAJ", za največ razstavljenih pridelkov in za večletno sodelovanje, je prejela NUŠA MOHORČIČ iz Kitnega Vrha. Čestitke!

Ni pa bilo to edino tekmovanje ... Že od jutranjih ur je na Lučarjevem Kalu dišalo, saj so tekmovanju v najpridelku dodali še tekmovanje v kuhanju najboljšega golaža. Golažijado so lani že imeli, nikoli pa še v tako veliki sestavi – kuhalo je namreč 11 ekip iz različnih vasi občine Ivančne Gorice. Sodelovale so naslednje ekipe: Muljavčani, Kauske punce, PGD Hrastov Dol, TD Polževo, Čebelarstvo Flis, Žlajf team, Čebelarstvo Mandelj, Gurmani, Gorenja vas, No. 1 Golaž in Kauski fantje.

Konkurenca je bila torej velika, le ena ekipa pa je najbolj prepričala strokovno žirijo, ki jo je vodil Slavko Pajntar - Pinki. Pokal za tretje mesto je prejela ekipa Čebelarstvo Mandelj, pokal za drugo mesto ekipa Muljavčani, prvo mesto pa si je prikuhala ekipa Žlajf team.

Kot lahko preberete, se je na Lučarjevem Kalu na prvi oktobrski dan res veliko dogajalo – zgodaj zjutraj se je začelo s kuhanjem, pozno zvečer pa zaključilo ob zvokih harmonike. Veseli so, da vsako leto znova v goste privabijo ljudi iz okoliških krajev in iz drugod po Sloveniji in da se ljudje k nam radi vračajo.

Tega tekmovanja pa zagotovo ne bi bilo brez tako aktivnega predsednika TD Grča in ostalih članov, ki svoj prosti čas prostovoljno namenijo tovrstnim stvarem, brez vaščana, ki vedno poskrbita za glasbeno podlago in seveda ne brez podpore občine, občinske turistične zveze, medijev in sponzorjev. Najlepša hvala prav vsem, se vidimo drugo leto!

V imenu organizatorjev zapisala: Tjaša Zajc
Foto: Gašper Stopar

Dobitniki priznanj Moja dežela – lepa in gostoljubna za leto 2023

V Višnjanjsko-polževski deželi lepo je, prelepo!

Spodbudna in zanimiva prireditev se je odvijala 6. oktobra v Višnji Gori! Na prireditvi Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki poteka v okviru vseslovenskega projekta Turistične zveze Slovenije, sta Turistični društvi Višnja Gora in Polževo že šestindvajsetič podelili priznanja in pohvale. Ni torej čudno, da se je v gasilskem domu zbrala številna množica krajanov, ki so želeli v živo spoznati dobitnike priznanj za leto 2023.

Da, turizem smo ljudje! Pri ljudeh se dejansko vse začne in vse konča. V naši očarljivi deželici pa živijo pripadni in pridni ljudje, ki z gledno urejajo svoje domove in okolico, skrbijo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine in pripravljajo celo vrsto zanimivih dogodkov, ki tkejo dobro voljo in trdnjše vezi med krajanji ter privabljajo vedno več obiskovalcev od blizu in daleč. Dobro pripravljeno prireditev, podprto z zanimivo slikovno predstavitvijo nagajenih domačij in posameznikov, so prijetno popestrili otroci pevskega zbora podružnične OŠ Višnja Gora z višnjanjsko himno in Hudo mravljico. Seveda pa ni manjkala niti slasten prigrizek in kozarček dolenskega cvička za zdravico nagajencem.

Komisija Turističnega društva Višnja Gora je priznanja za lepo urejena domovanja in balkonsko cvetje je letos podelila naslednjim prejemnikom:

Tatjani in Matjažu Medvedu z Velike Dobrave, **Šefkiji in Safetu Suljaju** iz Višnje Gore, **Mariji in Janku Perko** iz Višnje Gore.

Pohvale so prejeli: **Vesna in Peter Zaletelj** z Velike Dobrave in **Vlasta in Stane Zajc** s Kamnega Brda.

Za prizadevno urejanje pokopališča v Višnji Gori in njegove okolice je društvo izročilo pohvalo **Marjanu Škufci** s Spodnjega Brezovega.

Za letošnjo izredno turistično pridobitev – **Kavbojsko deželo**, je priznanje prejela **družina Čož** z Leskovca.

Za nov športno-turistični objekt pa pohvalo **Center moderne odbojke**, ki pod vodstvom Mihe Pluta deluje na Kopalniški ulici v Višnji Gori.

Letošnji dobitniki priznanj s Kriško-polževske planote, ki jih je izbrala komisija Turističnega društva Polževo, pa so:

Jože Brežič in Metka Gruntar iz zaselka Senožeti; **Veronika Habjan** in njena **kmetija Pri Jakopčevih** iz Nove vase; **Milena in Andrej Trkman** iz zaselka Hrib; zakonca **Primož Legan in Breda Božič** s Pristave ter **Tanja in Aleš Perme** iz zaselka Trnovc.

Z veseljem je komisija izbrala tudi dve zgledni in podjetni kmetiji iz Kriške vasi.

Kmetija **Pri Vovkovih**, z mladim gospodarjem **Simonom**, se je pred nekaj leti podala na neznano trnovo pot, ko se je odločila za pridelavo buč na planoti. In je zmagala! Danes prideluje odlično bučno olje, poznano v bližnji in daljni okolici.

Kmetija **Pri Hrovatovih**, ki jo vodita **Marija in Branko Erjavec** s številno družino pridnih otrok, pa je našla svoj življenjski smisel v pridelavi

krme in reji 73 krav molznic, katerih mleko oddaja Ljubljanskim mlekarnam.

Prostovoljno gasilsko društvo Kriška vas si je pošteno prislužilo **posebno priznanje** za požrtvovalno pomoč v hudih naravnih nesrečah, ki so letošnje poletje prizadele Slovenijo. Poleg rednih intervencij v domačem okolju je večkrat ukrepalo tudi v julijskih rušilnih neurjih na planoti in sodelovalo v avgustovskih katastrofalnih poplavah v Prevaljah, Črni na Koroškem in Mozirju. S ponosom tudi objavljamo, da je član TD Polževo **Jože Ulčar dobitnik bronastega priznanja Turistične zveze Slovenije** za leto 2023. S svojo pripadnostjo in požrtvovalnim delom v društvenih aktivnostih si je to prestižno priznanje brez dvoma zaslužil.

Iskrene čestitke vsem!

Zvezdana M. Kompara,
Marijeta Lovrič Simoniti

Postavitev klopotca

Skozi čas je klopotec postal in ostal simbol slovenskih vinskih gor. Ko v poznem poletnem času v naših vinogradih že veselo pojo klopotci, ki jih vinogradniki skrbno in po izročilu postavijo po Jakobovem, vemo, da grozdje zori in da v deželo počasi prihaja jesen. Glede svojega temeljnega poslanstva – odganjanja ptic – je tako rekoč neučinkovit, saj se ga ptice ne bojijo več in so se na njegov klopot navadili. Bolj kot ptičem klopotec kravlja živce nekaterim ljudem, ki ne sprejmejo, da je klopotec in njegova pesem nepogrešljiv del krajine. Letos smo na Debelem hribu postavili klopotec 20. avgusta, bila je zanimiva in prijetna prireditev kljub vročemu soncu. Smo se pa predstavniki našega društva na povabilo predsednika Vinogradniško - vinarskega združe-

nja Brckovljani iz sosednje Hrvaške gospoda Željko Paniana udeležili tudi njihove postavitve klopotca. Tako smo bili gostje za njih prvič iz tujine. Bili so zelo počaščeni in hvaležni za naš obisk. Presenečeni nad gostoljubnostjo in prijaznostjo ter

zelo velikim številom povabljenih smo prav prijetno uživali v njihovem praznovanju BARTOLOVO. Skovali smo nova poznanstva, in se že veselimo novih srečanj z njimi.

Tone Hribar, VSTD Debeli hrib

Vrata odprl apiterapevtski čebelnjak Melisa

Od letošnjega poletja dalje deluje na Viru pri Stični apiterapevtski čebelnjak Melisa, zakoncev Darje in Andreja Cilenška. Začetek delovanja sta zakonca Cilenšek zaznamovala s slovesno otvoritvijo, na kateri sta jima čestitke na novi poslovni poti izrekla tudi etnolog dr. Janez Bogataj in podžupan Tomaž Smole.

Zakonca Cilenšek trenutno skrbita za 60 čebeljih družin. Čebelarita sonaravno, brez farmacevtskih sredstev in sta vključena v ekološko kontrolo. Samo pri čebeli prijaznem čebelarjenju lahko njene darove človek uporablja tudi za preventivo in zdravljenje. Apiterapija je namreč en najstarejših načinov zdravljenja in ohranjanja zdravja. Med in druge darove čebel lahko uporabimo na več načinov, da bi dosegli ravnovesje telesa in duha, kar je temelj zdravja. Obiskovalcem Melise nudijo aerosolne in frekvenčne terapije iz panja, ki so dokazano učinkovite pri težavah respiratornega sistema in alergijskih občutljivostih ter psiholoških stanjih, blagodejno delujejo pri depresijah, motnjah pozornosti ipd. Izvajajo razstrupeljavne medene masaže.

Zakonca Cilenšek izdelujeta tudi različne izdelke iz darov čebelic, kot so sveče, svileno voščene terapevtske obloge, različne propolisove izvlečke, gospodinske voščene krpe kot okolju prijazno nadomestilo za razne folije, vosek za depilacijo, negovalna in terapevtska mazila s čebeljim strupom in druge pripravke iz panja. Po dogovoru za skupine organizirajo ogled čebelarstva in apiterapije ter izpeljejo različne delavnice za otroke. (Več informacij: 051 390 820 – Darja; melisa.cilensek@gmail.com).

Dogodek je s priložnostno razstavo likovnih del obogatila likovna ustvarjalka Damijana Bijek, ki je tudi avtorica prekrasnih poslikav panjev na apiterapevtskem čebelnjaku.

Gašper Stopar

Kako ustrezno pripraviti električno kolo na zimsko mirovanje in zagotoviti uspešen začetek nove kolesarske sezone?

Vsako kolo, ne glede na to, ali gre za električno ali običajno kolo, je priporočljivo ustrezno pripraviti na zimovanje. Dogaja se namreč, da se na pomlad na začetku kolesarske sezone veliko ljudi s svojimi električni kolesi oglasi na servisu, ker kolo enostano »ne dela«. Če smo bolj natančni, skozi nekajmesečno zimsko obdobje je veliko e-kolesom, za katere lastniki niso pravilno poskrbeli, odpovedala poslušnost le baterija oziroma baterijski komplet.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Njena kapaciteta se je čez obdobje mirovanja »preveč« izpraznila in takšnih baterij se ne da več napolniti. To je žal kar pogosta težava nepoučenih lastnikov e-koles, pravijo strokovnjaki iz ivanškega kolesarskega centra Unibike. Zato pa so z nami z veseljem delili čisto praktične in enostavne nasvete, kako pravilno izvesti vse korake, da bodo naša moderna e-kolesa brez težav preživela obdobja zimskega mirovanja. In tudi sicer dočakala visoko starost v dobri formi.

Servisni center Unibike se srečuje s številnimi primeri »mrtvih« baterijskih kompletov. Baterija je trenutno najdražji del električnih koles, in na žalost se večina takšnih baterij ne da »oživiti«. Obstajajo tudi številni primeri, tudi pri nas v Sloveniji, kako so nekateri to poskušali samo ob pomo-

či spletnih video nasvetov in ob tem opravilu sprožili eksplozijo in požar.

Zato je skupna želja vseh e-kolesarskih navdušencev, da ostanejo izven statistike slabih praks lastništva e-koles. Serviserji iz kolesarskega centra Unibike svetujejo naslednje korake za pravilno pripravo e-koles na zimsko obdobje:

1. Ko shranjujete električno kolo za daljše obdobje, naj bo baterija napolnjena med 50 in 80 odstotki, saj nizke temperature negativno vplivajo na življenjsko dobo baterije.
2. Baterije ne shranjujte na kolesu, temveč jih hranite ločeno v suhem in toplom prostoru s temperaturo med 10 in 20 stopinj Celzija, da preprečite hitro praznjenje zaradi delovanja krmilnega računalnika.
3. Kolesa shranjujte v suhem prostoru, vlaga namreč lahko poškoduje gibljive dele, vključno s pogonskim motorjem.
4. Kolesa naj bodo shranjena obešena na namenskih obešalih, ne pa prosto stoječa na napolnjenih zračnicah, da se izognete poškodbam zaradi točkovne obremenitve skozi daljše obdobje.
5. Redno preverjajte kapaciteto baterije tudi med zimskim

mirovanjem, pri čemer jo napolnite za nekaj odstotkov, vendar ne več kot 80 odstotkov kapacitete, če je potrebno.

Zavedati se moramo, da malomarno ravnanje s kolesom med zimskim počitkom lahko povzroči najslabši možni scenarij. V takšnih primerih garancijsko popravilo baterije ni mogoče, kar pomeni, da je edina rešitev zamenjava celotnega baterijskega kompleta. Lastniki e-koles, predelanih iz klasičnih koles, imajo boljše možnosti za uspešno ponovno oživitev baterijskega kompleta s pomočjo dodatne rezerve. Ta storitev je tudi cenovno ugodnejša od zamenjave celotnega kompleta.

Franc Fritz Murgelj

INVALIDSKI VOZIČEK

ZZZS Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

BREZPLAČNA IZPOSOJA

Šifra ZZZS: 0504

Pogoj za pridobitev na naročilnico ZZZS: Začasna funkcijska prizadetost hoje

- ✓ dvig samostojnosti in samooskrbe
- ✓ enostavno premagovanje razdalj
- ✓ enostavno vključevanje v družbo
- ✓ preprečevanje padcev

BREZPLAČNA DOSTAVA

030 633 332

www.blaginja.si

Blaginja, medicinski pripomočki
Vodnikova cesta 105, 1000 Ljubljana
Novi trg 7, 8000 Novo mesto

BLAGINJA
Olajšamo vam življenje

Na Krompirjevem prazniku smo tudi letos izbirali najboljši pražen krompir

Sobotno oktobrsko jutro, 14. 10. 2023, je naznanjalo sončno, še vedno poletno vreme. DPŽ Ivanjščice je ponovno uspelo, da je prireditev »KROMPIRJEV PRAZNIK« v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica že deveto leto popestrila dogajanje na ivanški tržnici. Kot vsako soboto so za kakovostno ponudbo pretežno doma pridelanih in izdelanih pridelkov in izdelkov poskrbele okoliške kmetije. Ivanjščice pa so k sodelovanju povabile pestro paleto sodelujočih, ki so vsak na svoj način in s svojimi znanji, sposobnostmi in talenti pripomogli k dodani vrednosti dogajanja.

Na stojnicah so članice DPŽ Ivanjščice pripravile dobrodelni bazar, katerega izkupiček je šel družini iz Radmirja, prizadeti v poplavah, in sicer za nakup štedilnika. Razliko do poplačila bo dodalo društvo. To je že druga dobrodelna akcija našega društva. S prvo smo pomagale vrtcu na Koroškem za nakup zobnih ščetk za najmlajše.

Zaradi zasedenosti dvorane kulturnega doma so članice tokrat pripravile mini razstavo sladkih dobrot kar zunaj. Zahvaljujoč lepemu vremenu. Dobrote so bile na voljo tudi obiskovalcem tržnice. Izkupiček gre prav tako v dober namen.

Pestro in bogato dogajanje so dodatno bogatile naslednje aktivnosti:

- SPOMINČICE so ozaveščale o demenci;
- RDEČI KRIŽ SLOVENIJE- OBMOČNO ZDRUŽENJE GROSUPLJE oz. njegovi predstavniki so prikazali prvo pomoč ob srčnem zastoju z defibrilatorjem, prvo pomoč pri zadušitvi, izvajali so TUDI meritve vitalnih funkcij;
- AMZS je skupaj z ZŠAM Ivančna Gorica in AMD Šentvid s simulatorjem prevračanja predstavil pravilno uporabo varnostnega pasu;
- Za prijetno vzdušje so z glasbenimi vložki poskrbeli harmonikarji pod vodstvom Klavdije Ceglar, člani MPZ Dob pa so zaigrali in zapeli domače ljudske pesmi;
- Tudi kmečke igre pod taktirko Nade Seliškar niso manjkale.

Vmes so tako obiskovalci kot strokovna komisija pridno ocenjevali sedem prijavljenih ekip. Kot vedno, je bilo to opravilo zahtevno, obenem pa tudi prijetno, okusno, dišeče, družabno ...

In kako so se zvrstila priznanja?

- **BRONASTA PRIZNANJA:** LISIČKE iz Zagradca, PAPIRČKARICE iz Doba, TD Stična
- **SREBRNI PRIZNANJI:** DPŽ TAVŽENTROŽA iz sosednjih občin, TD Krka
- **ZLATI PRIZNANJI:** DPŽ IVANJŠČICE in EKIPA Gorenja vas
- **NAJBOLJ SIMPATIČNA EKIPA:** TD Stična
- **NAJLEPŠE UREJENO OMIZJE:** EKIPA Gorenja vas

Nagrade in priznanja sta podelje-

vala nepogrešljiva predsednica DPŽ Ivanjščice Renata Čebular in župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad, ki je vsem namenil nekaj spodbudnih in pohvalnih besed.

Celotno prireditev je prijetno in domače povezovala Mateja Žaren, tudi članica Ivanjščic.

Vse čestitke in poklon vsem sodelujočim, saj povezovanje, dober namen in pozitivna energija pripomorejo k boljši in višji kakovosti ustvarjanja in življenja.

Zapisa: Irma Lekan

Višenjski konjarji so tudi ljubitelji kulture

V soboto, 28. oktobra zjutraj, so člani Društva prijatelj konj napolnili Nikov avtobus. Dan so konjarji z veseljem na Dolenjskem posvetili kulturi, narodno-zabavni glasbi in seveda konjem.

Naj začnemo s konji. Obiskali smo prijazno domačijo Gorec v idilično lepi vasi Dolenja Selca pri Dobrniču, ki ima dobrih 50 prebivalcev in mimorede povedano tudi svoj kulturni dom. Na kmetiji imajo 38 konj. Za rejo in skrb za konje so odgovorni trije bratje, Tone, Miran in Boštjan, ki imajo vsak svojo hišo, družino, vsi trije hodijo v službo, popoldan pa se posvetijo svojim ljubljencem - konjem. Prikazali so nam podkovanje krepkega žrebca, dresurno jahanje, s katerim se ukvarjata dve hčerki enega brata, hlebske prostore in pašnike. Poleg vsega so nas še posebej odlično postregli. S Selc smo se odpeljali v Mirno peč v Slakov muzej. Lojze Slak, ta odlični mojster na frajtonarici, je vedno navduševal naše harmonikarje, člane našega društva. Pokojni Lojze se je rodil pred 91 leti v Jordan Kalu. Le kdo ne pozna njegove V dolini tihi, Čebelarja in druge ponarodele melodije! Predsednik društva Jure Omahen je imel čast, da je zaigral na eno Lojzeto-vih harmonik, mi pa smo se mu s svojimi bolj ali manj ubranimi pevskimi glasovi pridružili.

Zapeljali smo se tudi v Šentjurje pri Mirni Peči. Tam se je pred 95 leti rodil priljubljeni slovenski pesnik Tone Pavček. Tone je imel v fantovskih letih svojega konja, ki ga je pogosto jezdil po valoviti pokrajini okrog rojstne vasi. Konja, to plemenito žival, ki je tudi edina žival, ki nastopa na olimpijskih igrah, je v svojih pesmih mojstrsko opisal. Mlajši bralci gotovo poznajo, poleg ostalih pesmi, Marko na belem konju jaše in Svit, krilati konj. V čudovito lepi cerkvi sv. Jurija, eno zadnjih vzdrževalnih del v cerkvi je gmotno podprl tudi pesnik, smo skupaj zapeli Marijino pesem.

Mirna Peč se s tema dvema Slovencema lahko upravičeno ponaša in ohranja njun spomin. Njun pomembni mirnopedski rojak pa je tudi novomeški škof Andrej Saje. Zanimiv je tudi podatek, da je bila škofova stara mama doma iz našega Leskovca, v osnovni šola pa mu je znanje širil naš Višnjan Anton Perko.

Popoldne pa smo si ogledali še deželo kozolcev v Šentrupertu. Eden od tam postavljenih kozolcev je tudi iz naše občine, iz Velikih Pec.

Domov smo se vračali polni lepih »kulturno-konjskih« vtisov.

Pavel Groznik

Martinova tržnica

sobota,
25. november 2023,
od 8. do 12. ure

Pokušina mladih vin in martinovih dobrot na Tržnici Ivančna Gorica

Vabljeni!

U.I.P. SPORTNI KLUB IVANČNA GORICA

SEKCIJA ATLETIKA

NOV TERMIN V VELIKEM GABRU

prvi trening 17.11. 2023

petek: 16:30 - 18:00

Treninjski: torek: 16:30 - 18:00, četrtek: 17:00 - 18:30, petek: 16:30 - 18:00

PRIDRUŽI SE KADARKOLI

za arhete brezplačna uporaba fitnesa V.I.P. za starejše atletov pa družinski popust

Kontakt: 051 369 033 - Simon

atletika@klubvip.si

Treninge izvajajo vrhunski, licencirani trenerji z izkušnjami na velikih mednarodnih tekmovanjih

Športni studio V.I.P.

Pon	Tor	Sreda	Čet	Petek
H.I.I.T. 19-20 ZUMBA 20-21	PILATES 18-19 19-20 IT vadba 20-21	JOGALATES 7.45-8.45 Antygravity 19.30-20.30 JOGA 20.30-21.30	PILATES 18-19 H.I.I.T. 19-20 ZUMBA 20-21	AntyGravity 19-20 IT vadba 20-21

NOVA DVORANA V PROSTORIH PGD ŠENTVID PRI STIČNI

JOGALATES ponedeljki ob 20 Vaje za moč torki ob 19 Barre Pilates četrtek ob 19.15

V.I.P. Športni studio, Stantetova 9, Ivančna Gorica
Vodene vadbe: 051205200, Saša
Fitnes: 051369033, Simon

Trajnik za fitnes 40€ mesec. V primeru prekinitve prej kot v 1 letu, se plača samo razlika

Stična mladih privabila preko 4000 mladih katoličanov

Tretja sobota v septembru je tradicionalno zaznamovana z eno najmnogičnejših prireditev v naši občini. Leto za letom se v Stični zbirajo verni mladi iz vseh koncev Slovenije. Letošnjega festivala Stična mladih se je udeležilo več kot 4000 mladih katoličanov.

Po besedah Matevža Mehleta, voditelja Urada za mlade pri Slovenski škofovski konferenci in direktorja Katoliške mladine, je letošnja udeležba ponovno dosegla raven predkoronarnih časov. Geslo 42. Stične mladih je bilo »Kdo praviš, da sem?« in je ponujalo odgovore na dileme mladih. V porastu uporabe družbenih omrežij se namreč v mnogih mladih poraja vprašanje identitete – od kod izhajam, kdo sem?

Po uvodnem programu je najprej sledila sv. maša, ki jo je daroval novomeški škof in predsednik Slovenske škofovske konference msgr. dr. Andrej Saje, mlade pa je v pridigi nagovoril mariborski nadškof Alojzij Cvikl. Festival je bil tudi letos ponudil bogato dogajanje. Udeleženci so lahko obiskali več kot 20 različnih delavnic, sodelovali na športnem turnirju v odbojki in nogometu, se ustavili na stojnicah, pridružili bogato obarvanem duhovnem programu v cerkvi ter se s prijatelji in sovrstniki sprostiti ob odru, kjer so jih z glasbo razveselili Vlado Kreslin, Gal Gjurin in Primož Križaj. Festivalsko dogajanje je zaključil večerni koncert Stična benda in pesalcev. Tudi letos je prireditev podprla Občina Ivančna Gorica, na eni izmed številnih stojnic se je predstavljala

la tudi turistična ponudba naše občine, med gosti festivala pa sta bila tudi podžupan Tomaž Smole in direktorica ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica Maja Lampret.

Gašper Stopar

Delovna akcija na Malem Hudem

V soboto, 2. 9. 2023, so krajanji naselja Malo Hudo združili moči in s skupno delovno akcijo poskrbeli za lepši videz ceste skozi naselje. Delovni akciji so se pridružili najstarejši, najmlajši in tudi tisti srednjih let. Vsak je prijel za neko orodje in za pridnimi rokami so se kmalu uzrli tudi rezultati dela.

Od regionalke in vse do srede naselja so očiščene mulde, odtočni jaški, pokošena trava ob cesti in obžagano drevje, katerih veje so segale na cesto. Nabralo se je kar nekaj traktorskih prikolic obžaganega vejevja in drugega materiala. Na posameznih mestih so tudi nasute in urejene bankine, za kar gre zahvala tudi podjetju Univerzal d. o. o., ki je iz peskokopa Podsmreka podarilo pesek.

Lepša in naenkrat tudi širša cesta je v ponos krajanom Malega Hudega in tudi mnogim sprehajalcem, ki jo vsakodnevno uporabljajo za sprehod in skok v bližnji gozd.

Po zaključku del so bili vsi sodelujoči kljub utrujenosti zelo zadovoljni, da so sodelovali v skupni delovni akciji in so skozi nadaljnje druženje potrdili, da se na Malem Hudem še vedno počutijo prijeto in domače.

Refik Hodžić

Valeta po 50-ih letih

Čas nepovratno teče, zato je prav, da vsaj nekaj trenutkov zabeležimo s fotografijami. In prav iz njih smo sestavili seznam sošolk in sošolcev 8. a in b iz šolskega leta 1972/1973. Iskali smo se tako na stari način, od hiše do hiše, kot pri »stričku Google« in se 29. 6. 2023 srečali pri sošolcu Maksu na Gradišču. Z nekaterimi zares prvič po 50-ih letih!

34 srečnih ljudi si je imelo veliko povedati, obudili pa smo tudi spomin na že devet preminulih. Večina nas je danes na pragu upokojitve ali pa že zaslužno uživamo tretje življenjsko obdobje, zato se bomo zdaj srečevali na pet let, zasebno pa pogosteje, saj nas družijo spomini na mladost in bogate življenjske izkušnje.

Breda Kramar

Foto: Ladislav Zupančič

Vabilo na Ambroževo mašo

Čebelarstvo leto je pri koncu in kot že enajstkrat prej, se bomo čebelarji Čebelarskega društva Stična tudi letos priporočili zavetniku sv. Ambrožu. K dvanaesti Ambroževi maši vabimo vas drage čebelarke, dragi čebelarji, ter vse, ki vam je mar za čebele in ki podpirate čebelarje.

Maša bo potekala 3. decembra 2023, ob 10. uri, v baziliki Žalostne Matere Božje v Stični.

Vabljeni!

ČD Stična

Delovna akcija v Temenici

V soboto, 4. novembra 2023, smo se krajanji v Temenici skupaj lotili urejanja okolice doma krajanov in podružnične šole. Delovna akcija je bila izjemno uspešna, saj so sodelovali člani različnih društev iz Temenice. Vse je pripravljeno za slovesno prireditev ob zaključku del energetske prenovljene šole. Velika želja je, da jo izpeljemo do konca letošnjega leta, če nam bo vreme naklonjeno. V nasprotnem primeru bomo prireditev predstavili na spomladanski čas, ko bomo hkrati praznovali tudi prvi krajevni praznik v Temenici.

Ob tej priložnosti želimo izraziti iskreno zahvalo županu in Občini Ivančna Gorica za vso podporo in pomoč, ki smo je bili deležni v letošnjem koledarskem letu. Brez njihovega sodelovanja in finančne pomoči mnogo projektov ne bi bilo realiziranih.

Dejan Zajec,

član Sveta Krajevne skupnosti Temenica

MIKLAVŽEV POHOD Z BAKLAMI NA GRADIŠČE

Turistično društvo Ivančna Gorica vabi na tradicionalni Miklavžev pohod z baklami na Gradišče.

Na pohod bomo krenili v soboto, 2. decembra 2023, ob 17. uri, izpred blokov ob Ljubljanski cesti v Ivančni Gorici – v bližini gostilne Krjavelj. Po zaključenem pohodu vas bo v Lavričevi koči na Gradišču okrog 18. ure pričakal Miklavž.

S seboj prinesite bakle ali svetilke ter veliko dobre volje. Na pot se odpravlja vsak na lastno odgovornost, čeprav bomo pazili tudi eden na drugega.

Informacije na tel. 031 352 011 Tatjana.

Odlični rezultati naših gasilk in gasilcev na državnem tekmovanju v Gornji Radgoni

Med 23. in 24. septembrom je v okviru sejma Sobra v Gornji Radgoni potekalo državno gasilsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta. Gasilsko zvezo Ivančna Gorica so več kot uspešno zastopale štiri ekipe.

V sobotnem dopoldnevu so nastopile pionirke PGD Krka in osvojile odlično 11. mesto ter zlate tekmovalne značke. Najmlajše predstavnice iz naše GZ so tekmoval v vaji z vedrovko, štafetnemu prenosu z vodo in razvrščanju.

Skorajda istočasno so imele svoj nastop tudi mladinke PGD Šentvid pri Stični, ki jim je v močni konkurenci po dveh tretjinah tekmovanja kazalo odlično, saj so zasedale 3. mesto, na koncu pa so vseeno zabeležile enega najboljših rezultatov in sicer 7. mesto. Tudi slednje so za dosežen uspeh prejele zlate tekmovalne značke. Mladinke so tekmoval v mokri vaji s hidrantom, razvrščanju in teoretičnemu testiranju.

V nedeljo sta nas na tekmovanju zastopali še dve enoti, in sicer so svoj nastop najprej izvedli starejši gasilci PGD Radohova vas. Slednji so v vaji s hidrantom in raznoterostih končali na 33. mestu. Za svoj nastop so prejeli bronaste tekmovalne značke.

Kot zadnje pa so v močnem dežju nastopile še članice B iz PGD Šent-

vid pri Stični. Na taktični mokri vaji, vaji razvrščanja in teoretičnem testiranju so prikazale lepe vaje, z nekaj kazenskimi točkami pa zasedle 17. mesto in prejele srebrne tekmovalne značke.

Svoja predstavnikarja smo imeli tudi v

sodniških vrstah in sicer sta GZ Ivančna Gorica zastopala Maja Ceglar (mladinsko tekmovanje v soboto) in Gašper Markovič (tekmovanje starejših gasilcev v nedeljo).

Vsem ekipam in sodnikom, ki so uspešno zastopali našo GZ, iskreno

čestitamo in jim želimo uspešno delo še naprej.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Zapisa Maja Ceglar,
predsednica komisije za tekmovanja na GZ Ivančna Gorica

Sektor Šentvid gostil občinsko gasilsko tekmovanje

V soboto, 14. oktobra, je v gasilskem sektorju Šentvid pri Stični potekalo občinsko gasilsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo več kot 500 gasilk in gasilcev oziroma 54 ekip iz Gasilske zveze Ivančna Gorica. V dopoldanskih urah so se pomerile mlajše gasilske enote, popoldne pa so tekmovali člani in članice ter starejši gasilci in gasilke. Obeh podelitev sta se udeležila predsednik GZ Ivančna Gorica, Jure Strmole in župan Dušan Strnad.

Ekipa pionirjev so se v dopoldanskem času na novo urejenem tekmovalnem prostoru pri gasilskem domu v Šentvidu pri Stični pomerile v vaji z vedrovko, štafeto na 400 metrov z ovirami in vajo razvrščanja. Mladinci so se pomerili v vaji z ovirami, štafeti na 400m z ovirami

in vajo razvrščanja. V popoldanskem času so članska tekmovanja, poleg že na omenjenem tekmovališču v Šentvidu, potekala še v Hrastovem Dolu in Dobu pri Šentvidu. Tekmovanje za starejši gasilke in

gasilce pa je potekalo pri gasilskem domu v Radohovi vasi.

Absolutni zmagovalci v članski kategoriji so postali gasilci PGD Vrh pri Višnji Gori.

Gašper Stopar

Drugo srečanje veterank in veteranov GZ Ivančna Gorica

Letošnje srečanje veterank in veteranov in starejših gasilk in gasilcev Gasilske zveze Ivančna Gorica je bilo 6. oktobra 2023 v sektorju Šentvid pri Stični. V sektorju so se dogovorili, da bo nosilec srečanja PGD Šentvid pri Stični, osrednje društvo sektorja in drugo najstarejše društvo v naši gasilski zvezi. Gostitelji so udeležencem srečanja pripravili prijetno dobrodošlico, ki je ob lepem sončnem dnevu, poskrbela za dobro razpoloženje.

Srečanja, ki se ga je udeležilo 95 starejših gasilcev in veteranov, je najprej pozdravil Janez Kastelic, sledili so pozdravni nagovori Mitja Poljška, predsednika PGD Šentvid pri Stični, Jožeta Kozinca, poveljnika Civilne zaščite Občine Ivančna Gorica, Jureta Strmoleta, predsednika Gasilske zveze Ivančna Gorica in župana Občine Ivančna Gorica Dušana Strnada. Vsi govorniki so poudarili pomen skrbi za starejše gasilce in veterane, ki so z velikimi napori in odrekami ustvarjali temelje za današnje sodobno opremljena društva in strokovno usposobljene operativne gasilce. Župan je v svojem pozdravnem nagovoru predstavil tudi nekaj pomembnejših dogodkov in pridobitev, ki bodo obogatili življenje v naši občini.

V nadaljevanju srečanja so nam gostitelji pripravili zanimiv program. Najprej so nas povabili na ogled parka Cukarca, največjega adrenalinskega parka na Dolenjskem. Park je dostopen skozi Dolino pod Kalom, kjer smo na parkirišču ob motokros progi pustili kombije in se peš po lepi gozdni poti vzpeli do parka. Vse udeležence, ki te poti ne bi zmogli, so prepeljali s kombiji. Adrenalinski park, postavljen v gozd nad planoto, ponuja več možnosti preizkušanja poguma in spretnosti za mlade in tudi manj mlade. V »bike parku«, ki je postavljen sredi gozda, se pogumni kolesarji lahko preizkušajo v spretnostni vožnji po zahtevnih gozdnih poteh. Svoje sposobnosti lahko preizkusite tudi na plezalnih stenah. Sprehoda željni obiskovalci se bodo podali po Učni poti bobra Bobija. Lahko pa tudi samo posedijo na klopcih ali ob mizah, ki so v senci gozda in zunaj gozda ter uživajo v krajnem pogledu na dolensko gričevje. Sledil je ogled vasice Hrastov Dol, ki je leta 2011 od Turistične zveze Slovenije prejela laskavi naziv najlepše in najgostoljubnejše vaške jedro. Hrastov Dol si je to priznanje prislužil z lepo urejenim vaškim jedrom za vzorno ohranjeno vaško lužo. Priznati moramo, da je prijetna vasica sredi dolenskega gričevja s svojo ohranjenostjo lužo še vedno izredno lepo urejena in da bi si tudi letos zaslužila kakšno odmevno priznanje za urejenost. Prav nič pa za lepoto vasi ne zaostajajo vaščani, saj so nam pripravili lep in topel sprejem ter ponudili domače pecivo in šilce domačega. Z zanimanjem smo tudi poslušali bogato zgodovino vasi in vaške cerkve, ki je posvečena sv. Andreju in se prvič omenja že davnega leta 1145. Po zahvali domačinom za lep sprejem in pogostitev smo se odpeljali na letališče v Šentvid pri Stični. Tu nas je sprejel podpredsednik Letalskega kluba Šentvid pri Stični, g. Anton Posavec. Predstavil nam je letalski klub in letala, ki jih imajo v klubu. Na kratko je tudi predstavil zahtevnost pridobivanja in nato potrjevanja pilotskih licenc. Sledila je še predstavitev temeljnih postopkov oživljanja ob zastoju srca in predstavitev uporabe avtomatskega eksternega defibrilatorja (AED). G. Posavec je postopke oživljanja predstavil na enostaven in razumljiv način tudi s primeri iz prakse. Za preživetje bolnika je pomembno, da začnemo z oživljanjem čim prej po zastoju srca. Poudaril je, da z oživljanjem bolniku ne moremo povzročiti dodatne škode ampak lahko samo koristimo. Z uporabo AED naprave, ki so v naši občini javno dostopne, pa se verjetnost uspešnega oživljanja močno poveča. Strah pred uporabo AED ni potreben, saj naprava sama vodi skozi postopek nudenja pomoči. Bogatejši za nova spoznanja o letalih in letalstvu ter obnovljenemu znanju o temeljnih postopkih oživljanja in uporabi AED smo se odpeljali nazaj v gasilski dom v Šentvid pri Stični.

Ekipa šentviških gasilk in gasilcev je za lačne in žejne veterane pripravila okusne čevapčiče in kozarec hladnega piva. Sledile so družabne igre in druženje udeležencev ob prijetnem obujanju spominov na minule dogodke v društvih in gasilstvu nasploh.

Srečanje, ki ga je pripravila Komisija za veterane v sodelovanju z Gasilsko zvezo Ivančna Gorica in PGD Šentvid pri Stični, je izpolnilo pričakovanja udeležencev, kar so mnogi tudi glasno povedali. Ob slovesu smo slišali več pohval in zahval za pripravo srečanja in že nestrpno čakajo na srečanje v letu 2024, ki ga bo gostil sektor Zagradec.

Jože Gros,
član Komisije za veterane

2. Srečanje starejših gasilk in gasilcev PGD Višnja Gora

Veterani in starejši gasilci in gasilke Prostovoljnega gasilskega društva Višnja Gora smo se 14. 09. 2023 srečali že drugo leto.

Vabilu na srečanje, ki je bilo pri gasilskem domu, se je odzvalo 35 starejših gasilk in gasilcev – veteranov. Po pozdravnem nagovoru predstavnikov društva in predsednika Komisije za starejše gasilce pri Gasilski zvezi Ivančna Gorica smo pozorno spremljali predstavitev postopkov oživljanja z avtomatskim defibrilatorjem, ki so jih prikazali naši prvi posredovalci. Žal pa nam je predvideni prikaz gašenja in družabne igre preprečilo slabo vreme. Sledilo je le še prijetno druženje, kjer so oživeli mnogi spomini na skupno opravljeno delo. Ob zaključku srečanja, ki ga je pripravilo vodstvo društva v sodelovanju s Komisijo za starejše gasilce, so se zadovoljni udeleženci zahvaljevali za povabilo in pozornost z željo, da se v vsaj takem številu srečamo tudi prihodnje leto.

Jože Gros
Foto: Janez Podržaj

Vinico smo obarvali oranžno

V soboto, 2. septembra, je v že tako lepem sončnem jutru belokranjska Vinica zažarela v oranžni barvi. Preplavilo jo je, po podatkih organizatorja, več kot 1.700 članov društva Šola zdravja, ki smo se tu zbrali na tradicionalnem dvajsetem vseslovenskem letnem srečanju. Zakaj oranžna? Ker smo bili vsi v prepoznavnih oranžnih majicah in smo tako konkurirali soncu, ki nas je kar dobro grelo.

Naša občina je ena od petindevetdesetih, kjer delujejo skupine Šole zdravja. Vsako jutro, ne glede na vreme, se ob 7:30 zberemo zunaj in odtelovadimo 1000 gibov na Krki, v Šentvidu pri Stični in Zagradcu. Skupaj smo se odpravili v Vinico in spotoma pobrali še skupino iz Žužemberka.

Že pri prihodu smo videli, da organizacija deluje brezhibno. Pričakala sta nas gasilec-redar, ki je določil parkirno mesto za avtobus, po izstopu pa nas je sprejela vodnica, ki nas je odpeljala na približno 500 metrov oddaljeno prizorišče, velik travnik z velikim kozolcem, ob vznožju viniškega gradu. Tam so na nas že čakali kava, pa voda in čaj ter seveda belokranjska pogača. Na stojnicah so svoje izdelke ponujali domači obrtniki, SVIT je »razstavil« debelo črevo, ki si ga lahko pogledal »od znotraj«, razne meritve pa je izvajal Center za krepitev zdravja Črnomelj.

Uradni program je začela predsednica društva Zdenka Kavčič, pozdravil nas je črnomaljski župan Andrej Kavšek, nagovorila nas je Vesna Marinko, direktorica Direktorata za javno zdravje pri Ministrstvu za zdravje, iz ust osnovnošolca smo slišali kratko Župančičevo Lenko, nato pa je sledila vodena telovadba. Tekoče smo prehajali od vaje do vaje in voditelju nismo dovolili, da

Prizorišče srečanja, foto Matjaž Marinček

bi zamešal njihov vrstni red, saj smo ga takoj popravili.

Folklorna skupina je odplesala nekaj belokranjskih plesov, potem pa je bil že čas za kosilo. Kako postreči taki množici? Mala malica za organizatorje! V dveh kolonah so stregli dva menija in po dobri uri smo bili vsi siti.

Čas do odhoda domov je vsak lahko preživel po svoje, saj je bilo izbire dovolj. Lahko si izmeril moč svojih rok, pritisk in senzorične sposobnosti, se podučil o zdravi prehrani, lahko si kupil kakšen izdelek, lahko si šel na prenovljen viniški grad, v Župančičevo rojstno hišo ali pa na pohod do romarske cerkve na Žežlju. Večja skupina se je učila belokranjskih plesov. Večina pa se je vendarle podala na sprehod ob Kolpi, ki je bila zaradi preteklega dežja

kalna, njena temperatura je od 25 padla na vsega 12 stopinj. Kopali se torej nismo.

Potem so se skupine, ki so prispele s 34-imi avtobusi iz vse Slovenije, počasi začele odpravljati domov. Organizacija je bila brezhibna do konca. Ker je bila pot do avtobusov za nekatere prestrma, so jih tja vozili gasilci. Kje so bili parkirani avtobusi, ne vem, ampak postopoma so od nikoder prihajali na zbirno mesto in se nato napolnjeni odpeljali vsak na svojo stran.

Kratek povzetek srečanja: čudovit sončen dan, vrhunska organizacija od začetka pa do konca, vrhunsko prizorišče, pestra ponudba in brezhibno vodenje dogodka. In seveda mi, vseh 1.700 in več udeležencev, ki bomo ta dan še dolgo pomnili.

Joža Železnikar

topdom
sbs trgovina

TOP partner pri nakupu materialov od temeljev do strehe!

TOP ponudba:

- gradbenega materiala, betonskega jekla in armaturnih mrež
- strešnih kritin, stavbnega pohištva, suhe gradnje
- vodovodnega in elektro materiala
- orodja in železnine
- barv (mešalnice)
- fasad in hidroizolacij
- delovne zaščite
- keramike in kopalniške opreme (3D izris)
- vse za urejanje vrta in okolice

www.sbs-trgovina.si

PRIČAKUJE VAS STROKOVNO IN PRIJAZNO OSEBJE. ZA VSE PRAVNE OSEBE POSKRIBIMO V NAŠIH KOMERCIALNIH PISARNAH.

PE Lavrica,
Dolenjska c. 318, 1291 Škofljica
T•01/36 63 026
E•info.lavrica@sbs-trgovina.si

PE Škofljica,
Gorenčeva ul. 11, 1291 Škofljica
T•01/36 68 016
E•skofljica@sbs-trgovina.si

PE Grosuplje,
Taborska c. 34, 1290 Grosuplje
T•01/78 64 067
E•info.grosuplje@sbs-trgovina.si

PE Kočevje,
Podjetniško naselje 7, 1330 Kočevje
T•01/89 31 060
E•info.kocevje@sbs-trgovina.si

PE Ivančna Gorica,
Stantetova ul. 19, 1295 Ivančna Gorica
T•01/78 64 040
E•info.ivančna@sbs-trgovina.si

Ustavimo se! Vlak se ne more

Združenje šoferjev in avtomehanikov Ivančna Gorica, je v mesecu oktobru izvedlo preventivno akcijo za večjo varnost na nivojskih prehodih ceste čez železniško progo.

Na območju občine Ivančna Gorica je 11 nezavarovanih nivojskih prehodov in 5 zavarovanih prehodov, zato je v preventivni akciji sodelovalo 8 članov ZŠAM Ivančna Gorica. Pred nezavarovanimi železniškimi prehodi smo voznikom in pešcem razdeljevali letake in brošure, ter jih opomnili, da morajo vozilo ustaviti pred nivojskim prehodom, se prepričati, če se po progi približuje železniško vozilo in nato varno prečkati progo. Ostale udeležence v prometu smo opozarjali, da v primeru ko prečkajo železniško progo peš ali s kolesom, pospravijo telefon in iz ušes odstranijo slušalke ter se previdno odpravijo čez progo.

Prometni predpisi sicer določajo, da mora voznik, ki se približuje nivojskemu prehodu, voziti s posebno previdnostjo in s takšno hitrostjo, da lahko pred nivojskim prehodom čez železniško progo pravočasno ustavi. Vlak ali drugo prevozno sredstvo, ki se premika po železniških tirih, ima prednost pred vsemi drugimi udeleženci v cestnem prometu.

Prometne nesreče na zavarovanih in nezavarovanih nivojskih prehodih čez železniško progo se zgodijo predvsem zaradi neupoštevanja prometnih pravil in prednostjo udeležencev v cestnem prometu, pa naj bo to pešec ali voznik, zato je povečana pozornost in upoštevanje prometne signalizacije kot so znak Andrejev križ,

spuščene zapornice - polzapornice ali svetlobni znak - semafor ključna za varnost na nivojskih prehodih. Namen akcije je bil izboljšanje vedenja voznikov in pešcev in posledično zmanjšanje nesreč na nivojskih prehodih ceste preko železniške proge, upamo da je bil cilj preventivne akcije dosežen.

Ne pozabimo: Ustavimo se! Vlak se ne more.

Alojz Markovič,
ZŠAM Ivančna Gorica

Pohod z druženjem

Članice Župnijske karitas (ŽK) Šentvid pri Stični rade pomagamo ljudem v stiski. Skrbimo za pridobitev in delitev prehranskih izdelkov, higienskih pripomočkov, kurjave, plačila položnic, za pridobivanje finančnih sredstev z izdelavo venčkov, voščilnic, prodajo sveč ... Nudimo uteho tistim, ki to potrebujejo in skrbimo za preganjanje osamljenosti z mesečnimi družabnimi večeri, s srečanji pri sv. maši in pogostitvi po maši, z obiski po domovih in v domovih za ostarele. Skrbimo pa tudi zase, z druženjem, rekreacijo in izobraževanjem.

Prelepa jesen nas je zvalila, da smo si na Primorskem organizirale pohod z druženjem.

Podale smo se na obalo ob zapuščenem kampu, kjer so pred leti letovali slovenski policisti in njihove družine. Prehodile smo kamp, v katerem je najbolj živo in bujno rastlinje. Mimo parka in zdravilišča na Debelem rtiču in mimo Ortopedske bolnišnice Valdoltra smo prišle v lepo urejen Avtokamp Adrija, ki nudi letovanja tudi v jesenskem in zimskem času. Ob ogledu notranjega in zunanega bazena, obale, mobilnih hišk in avtomotov smo se spominjale naših letovanj na slovenski obali.

Odšle smo na osrednji ankaranski trg, kjer smo si utrujene in lačne privoščile slastne pice.

V cerkvi Sv. Nikolaja smo si nato ogledale notranjost cerkve in umetniška dela Mire Ličen. Na ploščadi pred cerkvijo pa smo uživale ob pogledu na Ankaran in koprski zaliv.

Mimo Centra multiple skleroze Slovenije smo se podale do t. i. pokopališča školjk, kjer pa smo si ogledale bore malo polžev, od 234-ih možnih primerkov, ker je bila izredno visoka plima. Opazovale pa smo veliko labodjo družino, ogromno rac in več drugih vrst ptic.

V naravnem rezervatu Škocjanski zatok smo prehodile vso krožno učno pot in se ustavljale na posebej določenih opazovališčih. Opazova-

nje rastlinskega in živalskega sveta v tem rezervatu je bilo posebno doživetje. Poslano in sladkovodno življenjsko okolje nam je ponudilo ogled mnogih rastlinskih in živalskih vrst.

Naše druženje je bilo prepleteno z resnimi, pa tudi s smeha polnimi pogovornimi temami. Bile smo si blizu, razumele smo druga drugo, sočustvovali, delile veselje. Z nami v mislih so bile tudi sodelavke, ki niso mogle z nami.

Ugotovljale smo, da opravljamo dela, ki potrebujejo telesno in duhovno močne ljudi, k čemur je pripomoglo tudi tole naše druženje.

Jožica Jevnikar
Foto: Tatjana Škrabec

Skupaj v veselem druženju starejših občanov

V nedeljo, 3. septembra, je Župnijska Karitas Stična organizirala tradicionalno srečanje naših starejših občanov. Po popoldanski sveti maši, ki jo je daroval župnik Branko Petauer v stiški baziliki, smo sodelavke Karitas pripravile druženje vseh prisotnih, skromno pogostitev ter obdaritev. Srečanje je potekalo v prijetnem medsebojnem klepetom.

Vsi prisotni so izrazili veliko veselje in zadovoljstvo, da so se ponovno srečali.

Sodelavci Karitas Stična

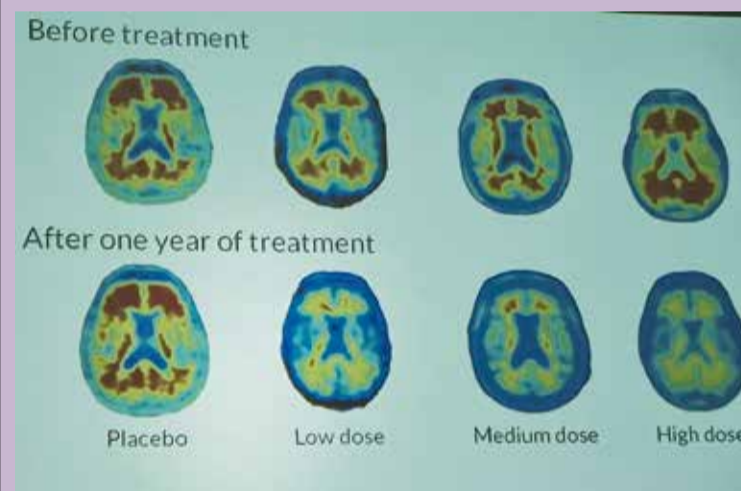

Predavanje

»ZDRAVLJENJE ALZHEIMERJEVE BOLEZNI 2023: LUČ NA KONCU TUNELA«

V soboto, 21. oktobra 2023, je v Župnijski dvorani v Šentvidu pri Stični potekalo že tretje predavanje predsednika Strokovnega sveta Spominčice, priznanega zdravnika nevrologa prof. dr. Zvezdana Pirtoška v organizaciji Podružnice Ivankinih Spominčic (Spominčica - Alzheimer Slovenija). Naslov predavanja je bil Zdravljenje Alzheimerjeve bolezni 2023: Luč na koncu tunela.

Demenca je nevrodegenerativna bolezen. Med demencami je najpogostejša Alzheimerjeva bolezen, saj predstavlja nekje 70 % vseh oblik demence. Ta oblika oz. vrsta demence je tudi najbolj neugodna, saj bolnika (in svojce) najbolj prizadene. Do sedaj je veljalo, da je neozdravljiva. V letošnjem letu pa je »posijala luč na koncu tunela«, saj so v ZDA dali na tržišče dve zdravili, ki sta do sedaj dali največ upanja bolnikom z Alzheimerjevo boleznijo. Vendar ju v EU še ni na tržišču. To sta zdravili Aduhelm in Leqembi, ki dokazano odstranjujeta in preprečujeta ponovno nalaganje bolezenskih beljakovin v možganih.

Prikaz stanja možganov pred in po zdravljanju

Še vedno pa je tako, da približno 50 % bolnikom nikoli ne diagnosticirajo bolezni in ti so prepuščeni sami sebi.

Ne preteklih dveh predavanjih smo že poslušali o tem kaj demenca je, kako jo lahko preprečimo oz. kako jo lahko odložimo. Ne tem srečanju smo ponovno poudarili kako pomemben je zdrav življenjski slog človeka. Koristno za telo in možgane je, da se kar najbolj izogibamo stresa; da se prehranjujemo s pretežno t. i. mediteransko dieto; da smo ves čas zmerno fizično aktivni – vsaj 20 minut vsak dan; da uživamo določena prehranska dopolnila, ki nam primanjkujejo, kot so B12, omega 3, selen, železo, cink; da ne pustimo možganom, da preveč počivajo in zato beremo in rešujemo miselne in računske naloge in se učimo novih znanj vse svoje življenje, da s tem spodbujamo tvorbo novih povezav v možganih. Znanstveniki so ugotovili, da so ljudje, ki govorijo tekoče dva ali več jezikov v prednosti in precej redkeje zbolijo za demenco. Zelo pomembno je tudi koliko spimo. Veliko ljudi spi premalo in se njihov organizem zato ne more dovolj obnoviti. Škodi nam tako, če spimo premalo kot tudi, če spimo preveč. Zelo pomembno za naše zdravje je, da smo zadovoljni z življenjem in da imamo okoli sebe socialno okolje, kjer se lahko družimo. Ali pa domače ljubljence, ki marsikomu osmislijo in podaljšajo življenje.

Zanimivo je bilo tudi slišati, da med vsemi stvarmi, ki našim možganom lahko škodijo, zelo škodi tudi naglušnost, ki v 8 % prispeva k pojavu demence. Pa tudi to, da so tudi nekatere bolezni dejavniki tveganja za pojav demence. To so depresija, Parkinsonova bolezen, življenje v onesnaženem ozračju, kajenje, alkoholizem, diabetes in socialna izoliranost. Nezanemarljiv razlog za pojav demence so tudi stranski učinki zdravil in kombinacija zdravil, ki medsebojno negativno učinkujejo na človeka in posledice se odražajo tudi na naših možganih in pojavu demence.

Na koncu je dr. Pirtošek kot običajno odgovarjal še na vprašanja udeležencev. Glede na število prisotnih in na vprašanja iz občinstva so taka predavanja zelo koristna in potrebna. Naslednje predavanje bo spomladi.

Tatjana Pajek in Ivanške Spominčice

Zahvala krvodajalcem

Za uspešno krvodajalsko akcijo so potrebne daljše priprave in sodelovanje mnogih, ki bi se jim ob zaključku štiridnevne jesenske krvodajalske akcije radi zahvalili. To so:

Občinski časopisi Grosupeljski odmevi, Naš kraj in Klasje ter Radio Zeleni val, ki pomagajo pri obveščanju,

Študentski klub Groš in Srednja šola Josipa Jurčiča, ki vabijo in vzpodbujajo mlade krvodajalce, vsi, ki nam brezplačno nudijo prostore za izvedbo krvodajalskih akcij (Občina Grosuplje, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, Osnovna šola Dobropolje in Župnija Šentvid pri Stični) ter prostovoljci, ki pomagajo pri pripravi prostorov in strežbi malice.

Največja zahvala pa gre seveda 396 krvodajalcem, ki so se odzvali vabilu. V Grosuplju smo bili zaskrbljeni zaradi skromne udeležbe v primerjavi s prejšnjimi leti, potem pa se je število večalo v Ivančni Gorici, Dobropolju in Šentvidu pri Stični. Hvaležni smo tudi vsem, ki darujete kri na Zavodu za transfuzijo v Ljubljani ali drugje. Veselimo se vseh zvestih krvodajalcev in vseh mladih, ki so prvič stopili na to pot, še posebej lepi skupini dijakov Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice.

Hvala v imenu vseh, ki jim bo zbrana kri pomagala ali celo rešila življenje. Na svidenje spet v aprilu 2024!

Anica Smrekar, sekretarka RKS – OZ Grosuplje

Mali oglas

Oddamo stanovanje za delavce v Ivančni Gorici. V stanovanju je internet, TV, ogrevanje, parkirni prostori.
Informacije: 040 359 150

Pohod na Magdalensko goro

V soboto, 22. 4. 2023, smo se člani društva Sožitje zbrali v Šmarju-Sapu in se odpravili na pohod na Magdalensko goro. Vzpona na 504 m visoko vzpetino severozahodno od Šmarja Sap se osebe z motnjo v duševnem razvoju niso prestrašile. V družbi prijateljev smo preživeli prijetne in vesele urice, ob tem pa spoznali še nekaj podrobnosti o podružnični cerkvi sv. Magdalene, okoli katere so konec 19. stoletja pri arheoloških delih odkrili pomembne ostanke naselja iz železne dobe. Ob tem pa tudi izvedeli, zakaj je v grosupeljskem grbu konjiček. Vmesni postanek s pogostitvijo je bil prijetna nagrada za malo rekreacije.

Igra pobega v Žužemberku za osebe z motnjo v duševnem razvoju

V sredo, 26. 4. 2023, so ustvarjalci igre pobega povabili na grad Žužemberk osebe z motnjo v duševnem razvoju. Organizatorji so si vzeli čas samo zanje in ves grad je bil njihov. Tam so z reševanjem nalog po različnih prostorih gradu rešili Micko, ki je bila po krivici obsojena zaradi »čarovništva«. Zanimiva igra je sodelujoče prestavila v srednji vek, ob tem pa so se zelo zabavali. S skupnimi močmi so ugotovili,

da Micka ni zastrupljala sokrajanov, pač pa jim je kuhala zdravilne čaje; niti ni izvajala urokov in klicala slabega vremena. Zadovoljstvo po

uspešno rešenih nalogah in osvoboditvi Micke je bilo še večje, ko so bili nagrajeni s picami.

Marjetka Medved Mrvar

Tudi letos smo bili na Medvedovem pohodu

Že deseto leto smo se prijatelji na pobudo Brankota Medveda zbrali na t. i. »Medvedovem pohodu«, in sicer v nedeljo, 8. oktobra 2023. Značilnost tega pohoda je, da se ga udeležujejo večinoma pohodniki s priimkom ali domačim imenom Medved. V šentviškem koncu je namreč kar nekaj družin s tem priimkom, mnoge so si tudi v sorodu. Ni pa priimek Medved obvezen pogoj za udeležbo na Medvedovem pohodu.

Startali smo na Vidmu pri Medvedovi »šupi«. Pot nas je vodila skozi gozd do obeležja Marije v Skali, kjer smo imeli postanek ob molitvi rožnega venca. Pohod smo nadaljevali do Romanove »šupe«, kjer smo si spet privoščili postanek ob pogostitvi. Nato smo se podali v hrib proti Pristavi. Na Izletniškem turiz-

mu Okoren smo se okrepčali s kavo in sladicami iz popotne malhe. Ob vrnitvi na Videm smo imeli pogostitev, ki sta jo pripravila Lojze in Peter. Tudi posladkali smo se z do-

mačimi sladicami. Hvala vsem za prijetno druženje z željo po nadaljevanju ohranjanja »Medvedovega pohoda«.

Tadeja Medved

Skupine za kakovostno staranje

Voditeljice in voditelj sedmih skupin za kakovostno staranje, ki že delujejo na našem območju in kandidati za vodenje novih skupin smo se letos spomladi srečali v knjižnici Grosuplje. Ob strokovnem vodenju dr. Jožeta Ramovša smo si izmenjali dobre izkušnje iz delovanja skupin in se pogovorili o izzivih. Prostovoljke, ki so se usposabljevale lani, so prejele diplome. Predstavile so nastanek in vodenje novih skupin v Dobu pri Šentvidu in na Muljavi ter sovođenje na Polici. Njihovo veselje, domiselnost in ustvarjalnost so bili nalezljivi.

Začeli smo tudi že z usposabljanjem novih voditeljev skupin. Kaže, da bodo nastale nove skupine v Grosupljem, Ivančni Gorici, Škocjanu pri Turjaku, Šmarju-Sapu in Višnji Gori.

Veselimo se vseh, ki so pokazali pripravljenost delati za povezovanje ljudi, vabimo pa še druge kandida-

te, da se pridružijo. Za več informacij lahko pokličejo na 051 380 351.

Anica Smrekar

Veterani vojne za Slovenijo so sešteli rezultate svojega dela

V petek, 12. maja 2023, so se na programsko volilnem zboru zbrali člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje, ki združuje veterane iz občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Dosedanji predsednik združenja Alojz Potočnik je v svojem poročilu opravil temeljit pregled dela v celotnem mandatnem obdobju od 2019 – 2023. Pri tem je opozoril na težavne razmere za delo, ki so bile predvsem posledica pandemije Covida 19. Tako je bilo potrebno aktivnosti prilagajati vsem omejitvam in nevarnostim. Združenje se je zavedalo, da so njegovi člani predvsem starejši, ki spadajo v t. i. rizično skupino. Zato je celo redni letni zbor v letu 2021 potekal na prostem. Udeleženci pa so upoštevali vse previdnostne in zdravstveno-varnostne ukrepe. Na srečo se je pandemija že v letu 2022 umirila in delo v združenju je steklo po ustaljenih tirnicah. Člani združenja so ponovno odšli na strokovno ekscurzijo in različne pohode ter športna tekmovanja. Učence višjih razredov ene od osnovnih šol s svojega območja pa so popeljali na ekscurzijo ter jih hkrati seznanili z dogajanjem in razmerami v času osamosvojitvene vojne na njihovem območju.

Poleg poročila o delu in finančnega poročila so sprejeli tudi program dela in finančni načrt za leto 2023. V razpravi je bilo med drugim izraženo razočaranje nad dejstvom, kako

malo sredstev namenjajo vse tri občine veteranski organizaciji katere poglavitna skrb je ohranjanje vrednot slovenske osamosvojitve ter ohranjanje in krepitev domoljubja. Opravili so tudi volitve organov združenja, kjer pa ni prišlo do večjih sprememb. Združenje bo še naprej vodil predsednik Alojz Potočnik, pomagal pa mu bo podpredsednik Alojz Vrhovec. Za organizacijsko tehnična opravila pa bo tako kot pretekla štiri leta skrbel sekretar združenja Franci Zorko

Po temeljiti razpravi in izmenjavi različnih mnenj in stališč so na zboru prisotni člani skoraj soglasno sprejeli tudi sklep v zvezi z obtožbami o dezertstvu njihovega soborca in

člana združenja Aleksandra Hribarja, ki glasi: Območno združenje VVS Grosuplje obsoja neresnično trditev Lojzeta Peterleta, da je Sašo Hribar dezertiral iz svoje enote TO med osamosvojitveno vojno. Najprizadevnejšim članom so bila podeljena priznanja za njihovo delo, vokalni skupini Nasmeh pa pisna zahvala za sodelovanje, saj so že nekajkrat s svojim ubranim petjem popestrili različna veteranska srečanja. Po končanem uradnem delu so se udeleženci in udeleženci zbora še kar nekaj časa zadržali v preddverju Družbenega doma Grosuplje ter tako še enkrat potrdili znano geslo: «Soborci v vojni, prijatelji v miru».

Franci Zorko

Veterani vojne za Slovenijo aktivni tudi poleti

Člani območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje nadaljujemo s svojimi aktivnostmi, ki smo si jih zastavili v svojem programu dela za letošnje leto.

Tako so se kegljači poleg rednih treningov udeležili tudi meddruštvenega tekmovanja v Novem mestu. Tudi strelci so bili aktivni in so se udeležili več tekmovanj. Z enega od njih so prinesli celo tako velik pokal, da so zanj vse društvene vitrine premajhne. Člani našega združenja so se udeleževali tudi dogodkov v organizaciji drugih veteranskih organizacij.

Ena izmed planiranih vsakoletnih aktivnosti je tudi organizacija in udeležba na strokovni ekscurziji v kraje, pomembne za slovensko osamosvojitve in osamosvojitveno vojno. Da je ekscurzija zanimiva in da sledi cilju ohranjanja spomina na slovensko osamosvojitve in krepitev domoljubja, vsako leto odlično poskrbi naš član Matjaž Goričar. Letošnja pot je člane našega združenja vodila na Ptuj in v njegovo okolico. Ogleдали so si tovarno Talum v Kidričevem, spominsko obeležje »prvega strela«, kjer je vojak JLA rnil delavca Elektro Maribor v času pekarskih dogodkov in druge mestne znamenitosti.

Pohodniki pa so se udeležili nekaterih spominskih pohodov v organizaciji drugih območnih združenj. Enega od pohodov pa je organiziralo tudi naše združenje. Kot že vrsto let do zdaj, smo tudi letos organizirali spominski pohod Viljema Podržaja. Ta spominski pohod organiziramo vsako leto v eni izmed občin, iz katerih prihajajo naši člani: Dobropolje, Grosuplje ali

Ivančna Gorica. Za letošnji pohoda, ki ga je organiziral in vodil vodja pohodniške sekcije Jože Erjavec, smo izbrali občino Ivančna Gorica. Letošnjega pohoda so se poleg članov našega združenja udeležili tudi naši prijatelji iz sosednjih združenj, ki so tako imeli priložnost spoznati lepote delčka dežele desetega brata.

Pohodniki so se zbrali pred strelsko kočjo v Ivančni Gorici ter se po krajšem klepetu ob kavici in pozdravnem nagovoru predsednika našega združenja Alojza Potočnika, podali na pot proti Stični. Prvi postanek je bil namenjen krajšemu ogledu tamkajšnjega samostana ter seznanitvi z njegovo zgodovino. Nato pa je pohodnike vodila pot skozi Stično, Vir pri Stični, mimo šolskega centra nazaj v Ivančno Gorico. Med potjo so si pohodniki ogledali tudi čebeljak, saj je prav marljiva čebela eden od simbolov občine Ivančna Gorica. Kljub že kar močni sončni pripekli so pohodni-

ki dobro razpoloženi prispeli na ploščad v središču Ivančne Gorice, kjer stoji spominsko obeležje v obliki tetraedra, ki spominja in opominja na dogodke pred 32. leti, ko so se urednice naše stoletne sanje po samostojni Sloveniji. O dogodkih v tistem času na tem delu naše domovine je spregovoril njihov aktivni udeleženec upokojeni brigadir Slovenske vojske, domačin iz teh krajev, Marjan Balant. Ker je bil letošnji spominski pohod Viljema Podržaja le dan pred dnevom slovenske državnosti smo pri spominskem obeležju pripravili tudi krajši kulturni program, v katerem sta sodelovala recitatorja Ivo Puhar in Franci Zorko.

Po končani slovesnosti so se pohodniki in sodelujoči vrnili na izhodiščno točko k strelski koči ter ob odličnem bograču in zvokih harmonike nadaljevali s prijateljskim druženjem.

Franci Zorko

V Ivančni Gorici »Motorist za vedno«

Čeprav se letošnja motoristična sezona počasi že izteka, pa vseeno ni odveč ponoviti ugotovitve preventivnega predavanja »Motorist za vedno«, ki so ga letos pomladi organizirali člani ZŠAM Ivančna Gorica in AMD Šentvid pri Stični. Zaradi slabega vremena je praktičen prikaz z motorji odpadel, izdvedeno pa je bilo predavanje.

Policijski inšpektor iz Policijske uprave Ljubljana Refik Hodžić je udeležencem delavnice predstavil statistiko prometnih nesreč na območju občine Ivančna Gorica v lanskem letu. Stanje prometne varnosti se je v omenjenem letu nekoliko poslabšalo, saj se je v primerjavi z letom prej zgodilo za 17,4 % več prometnih nesreč. Tudi glede posledic prometnih nesrečah so podatki slabši kot v letu 2021. V prometnih nesrečah je 1 (0) oseba umrla, 8 (4) oseb se je hudo telesno poškodovalo in 45 (33) oseb se je lahko telesno poškodovalo. Posebej je izpostavil šest prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi vozniki enoslednih motornih vozil, pri katerih sta se dve osebi hudo in štiri osebe lahko telesno poškodovali. Zaskrbljujoč je podatek, da so od šestih prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi vozniki enoslednih motornih vozil, pet prometnih nesreč povzročili vozniki teh vozil. Ravno ta podatek mora biti vodilo, da je v preventivno in ozaveščanje motoristov potrebno vlagati še naprej.

Policist motorist iz Postaje prometne policije Ljubljana Gašper Kelbl je udeležencem predstavil teoretični del varne vožnje in pripravo motornega kolesa za vožnjo. Pregled pnevmatik, luči, pogonske verige, zavorne tekočine, ne le ob začetku motoristične sezone, to bi moralo biti opravilo motorista pred vsako vožnjo. S prikazom videoposnetkov je pokazal pravilen način sedenja na motorju za njegov lažje obvladovanje. Pojasnil je pomen izvajanja osmice in slaloma na poligonu, kar se v praksi izrazi pri izogibanju oviram ter pojasnil različne načine izogibanja oviram na cesti. Predstavil je posebnosti zaviranja s sprednjo in zadnjo zavoro in poudaril pomen, da motorist usmeri pogled naprej v smeri vožnje in ne neposredno pred motorno kolo. Poleg ostalih praktičnih nasvetov je poudaril, da tudi policisti motoristi pred vsako motoristično sezono najprej opravijo trening vaje na poligonu, za tem še kondicijsko ali relacijsko vožnjo v dolžini 200 – 300 kilometrov in šele nato začnejo opravljati naloge z motornimi kolesi. Poleg priprave motornega kolesa in motorista na vožnjo je pomembno tudi, da motorist vselej uporablja zaščitno motoristično opremo in kvalitetno motoristično čelado do roka, ki jo je predpisal proizvajalec. Čeprav je čelada morda cela in nepoškodovana, z leti materiali izgubijo svojo kvaliteto in tedaj čelada ne nudi takšne zaščite, kot bi jo sicer. Na koncu je Kelbl izpostavil hitrost vožnje kot poglavitni vzrok nastanka prometnih nesreč z najhujšimi posledicami, v katerih so udeleženi motoristi. Motorist mora oziroma bi moral vselej hitrost vožnje prilagoditi svojim sposobnostim obvladovanja motornega kolesa, ob doslednem spoštovanju cestno prometnih predpisov.

Motorist reševalc iz Reševalne postaje Ljubljana Danijel Andoljšek je udeležencem predstavil osnove nudenja prve pomoči motoristom, kot tudi drugim poškodovancem v nesrečah. Posebej je poudaril, da se ob prihodu na kraj nesreče zavaruje sam kraj nesreče in šele nato prične z nudenjem pomoči. Če kraj nesreče ni zavarovan, lahko med nudenjem pomoči poškodovancem pride do še hujše nesreče, ki so ji izpostavljeni tudi reševalci. Za označitev kraja nesreče se pri motoristih lahko uporabi tudi čelada, s katero se pomaha proti prihajajočim vozilom, ali pa se jo postavi na vidno mesto voziča. Med najpomembnejšimi nalogami tistega, ki prvi nudi pomoč, je, da ugotovi, ali poškodovanec diha. To preveri tako, da ga opazuje in pri tem v 10 sekundah zazna vsaj enega do dva kvalitetna vdih. V kolikor ne zazna samostojnega dihanja, je potrebno nemudoma pristopiti k oživiljanju. Seveda, pri tem se ne sme spregledati odprtih ran iz katerih poškodovanec močno krvavi in je potrebno najprej ustaviti krvavitve. Pokazal je pravilen način oživiljanja kot tudi posebnosti pri ustavljanju krvavitev in nato tudi, kako po uspešnem začetnem reševanju postaviti poškodovanca v pravilen položaj, do prihoda poklicnih reševalcev. Predstavil je tudi posebnosti pri snemanju čelade in pomen, da pri tem sodelujeta vsaj dve osebi, da se lahko med snemanjem čelade pridrži glava poškodovanega motorista, da le ta nekontrolirano ne omahne in se s tem ne povzroči dodatne poškodbe. Nato je udeležencem delavnice pokazal še pravilen način uporabe avtomatskega defibrilatorja - AED, pri čemer je poudaril, da ni pomembno katero blazinico se prilepi na prsa in katero na bok. Pomembno je le, da sta prilepljeni na mesta, ki so označena na skici, v nadaljevanju pa je potrebno le slediti avtomatskim navodilom same naprave. Na koncu je Andoljšek poudaril, da se ljudje običajno bojijo pristopiti in nuditi prvo pomoč iz razloga, da ne bi ponesrečenca dodatno poškodovali. Pri nudenju prve pomoči ponesrečenec je najslabše ravno to, da ničesar ne ukrenemo.

Refik Hodžić

20 let nove šole

Letošnje leto mineva 20 let, odkar smo v Ivančni Gorici dobili čisto novo, po svežem ometu in pohištvu dišečo šolo.

In kot se je veliko spremenilo v tistih 22 letih, ko smo gostovali na šoli z modro streho, torej na Srednji šoli Josipa Jurčiča, se je spremenilo tudi v teh 20 letih, odkar smo pod novo streho.

Takratna ravnateljica Marinka Piškur je zapisala: »Ampak šola, grajena za 700 učencev in dijakov, ni mogla biti dovolj velika in prijazna za dvakrat več mladih od 7. do 19. leta. Bila je polna, prepolna; od jutra do večera. In najmlajši, tisti od 1. do 4. razreda osnovne šole, so imeli pouk vedno popoldne.«

Že takrat je bila OŠ Stična ena večjih šol v Sloveniji. Imela je pet podružnic, ki so jo obiskovali učenci nižjih razredov, eno podružnico od 1. do 8. razreda in matično šolo. Na celotno šolo je bilo vpisanih 1100 učencev v 63 oddelkih, zaposlenih je bilo 100 učiteljev in učiteljic.

Po dveh letih smo dobili novega ravnatelja Marjana Potokarja, ki vodi šolo še danes.

Leta so minevala, število šoloobveznih otrok pa se je večalo in večalo in v nekaj letih od vstopa v novo šolo je stavba začela pokati po šivih. Potreba po novi šoli je bila več kot očitna, zato so v Zagradcu dobili novo šolo s športnim igriščem; šola je s poučevanjem od 1. do 5. razreda napredovala na poučevanje od 1. do 9. razreda. Samo še vprašanje časa je bilo, kdaj bo podružnična šola dobila naziv Osnovna šola Zagradec, saj smo bili v tem času tretirani kot največja šola v Sloveniji (1378 učencev in učenk, 6 podružnic, 87 oddelkov, 155 strokovnih delavcev), kar pa je velik logistični in investicijski zalogaj. Oddelitev se je zgodila septembra 2021. Število učencev se je na naši šoli zmanjšalo le za kratek čas. Z oddelitvijo nas je na OŠ Stična (skupaj s podružnicami v Stični, Višnji Gori in na Muljavi) ostalo 1091 učencev in 117 strokovnih delavcev, a na srečo je naša občina zelo privlačna za nove priselitelje, zato so šole ponovno postale premajhne.

Poleg oddelitve pa se je v teh 20-ih letih dogajalo tako zelo veliko. Naj vam obudimo vsaj nekaj spominov in sprememb. V teh 20-ih letih smo presedlali z 8-letke na 9-letko, v organizacijo po triadah, v šolo s številnimi programi šole v naravi, tekmovanji, projekti, izleti in izmenjavami v tujino, izbirnimi predmeti. Doživeli smo zaprtje države zaradi kuge 21. stoletja, korone, ki nam je pošteno prevetrila vrednote in jasno postavila naše prioritete. Hkrati nas je naučila mnogo novega. Od spoznavanja in proučevanja Worda, Excela in Powerpointa smo presedlali na spoznavanje videokonferenc preko Zooma, Teamsov, Skypa in drugih podobnih programov. Če je bil e-naslov do takrat rezerviran samo za zaposlene, smo ga v tem času vsi uporabniki šole (da, tudi učenci) vneto in s pridom uporabljali. Učiteljica računalništva je bila pred več kot 20-imi leti lahko tudi učiteljica slovenščine, ki je obiskala hitri tečaj računalništva. Danes nas s svojim znanjem in spretnostmi razvaja prav za računalniško vedo izobražen računalnikar. Mnoge interesne dejavnosti so postale izbiri-

Svečan kulturni program ob otvoritvi šole

Slavna otvoritev šole, september 2003

ni predmeti, mobilni telefoni so bili nujni za uporabo podjetnikov, kar naenkrat pa so postali nujno sredstvo komunikacije tudi med starši in otroki, a hkrati tudi past za duševno zdravje otrok (pa tudi odraslih), saj je pametni telefon skoraj popolnoma enak prenosnemu računalniku, ki nam jemlje tako dragoceni čas v hitro spreminjajočem se svetu. Navadne zelene table so prešle v belo, nato smo lahko računalnik povezali s projektorjem ali pa kar z interaktivno tablo, ki omogoča direktno povezovanje s telefonom in ustvarjanje kreativnih zapiskov pred očmi učencev. Streha nove šole je dobila novo pokrivalo: zeleno, novodobno tehnologijo – sončne celice. Ogravamo se z biomaso.

Kaj pravite? Dobiš občutek, da se čas premika petkrat hitreje, kot se je ob selitvi v novo šolo. Ampak nekaj pa ostaja enako – želje otrok, staršev in učiteljev. Vznemirjenje prvošolčkov ob vstopu v novo učilnico je še vedno enako, želje staršev po srečnem otroku tudi, prav tako želje učiteljev po radovednih očeh in glavah, željnih učenja. Junija 2003 so otroci zapisali, kaj si želijo. Od petnajstih se jim je uresničilo osem želja, nekaj pa jih je tik pred izpolnitvijo:

- da bomo vedno veseli,
- telovadnico, telovadnico, telovadnico,
- lepe barve šole,
- ne sme manjkati hlajenje,
- velik park, kjer bi si krajšali čas,
- da bodo učitelji še naprej tako prijazni,
- jedilnico in velikansko kuhinjo,
- prostorno garderobo.

In če se ozremo v prihodnost? Tam nas čaka ponovna oddelitev podružnične šole v Višnji Gori, izgradnja športnega parka v šolskem centru, povečanje kuhinje in jedilnice in še marsikaj. Če povzamem, nas čaka

Govor ravnateljice Marinke Piškur

lepa prihodnost, v kateri bo imela šola prav poseben prostor v lepih spominih, trajnih prijateljstvih, raznolikih dnevih, velikih idejah in pridobljenem znanju, ki ostane za vedno tukaj in s katerim ustvarjamo še lepšo, trdnjšo prihodnost. In naj zaključim z besedami zdajšnjega ravnatelja Marjana Potokarja: »Primeren in sodoben prostor za izvajanje naših izobraževalnih in vzgojnih nalog je nujen, a mora biti napolnjen z vsebino, primerno današnjemu spreminjajočemu se času, za to pa smo poklicani učitelji. Zaradi prihodnosti je naše delo zelo odgovorno, hkrati pa mora ob vseh prostorskih in materialnih pogojih temeljiti na medsebojnem povezovanju. In v kolikor bo javnost ob vsem tem prepoznala vrednost učiteljevega dela, sem prepričan, da smo na dobri poti.«

Andreja Robek Perpar, prof.

Letos v naši občini šolski prag prestopilo 224 prvošolcev

Počitnic je konec in učenci so ponovno sedli v šolske klopi. Novo šolsko leto 2023/24 bo v občini Ivančna Gorica obiskovalo 1951 učenk in učencev. Na treh osnovnih šolah in njenih šestih podružnicah je šolski prag 1. septembra prvič prestopilo kar 224 prvošolcev. Na OŠ Stična 124, na OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični 63 in na OŠ Zagradec 37 prvošolcev. Popotnico ob začetku šole sta učencem in njihovim staršem ter učiteljskemu zboru izrekla tudi župan Dušan Strnad in podžupan Tomaž Smole.

Na sprejemu na OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični je župan Dušan Strnad dobrodoščilo izrekel 53 prvošolcem in 10 prvošolcem iz Podružnične šole Temenica, ki so izjemoma, zaradi temeljite prenove šole, sprejem opravili v družbi vrstnikov iz Šentvida. Povedal je, da je Občina Ivančna Gorica v poletnem času izvedla največji cikel prenov, predvsem šolskih objektov, v sklopu projekta celovite energetske sanacije javnih objektov, ki bodo po prenovi še sodobnejši in okolju prijaznejši. Prav v Šentvidu in Temenici se bodo dela izvajala še v septembru, zato previdnost na območju gradbišč ne bo odveč. Kljub temu bo pouk potekal nemoteno. Vsem skupaj je zaželel lep in varen prvi šolski dan ter vse naslednje dni šolskega leta. Poleg župana je na šolskem igrišču zbrane nagovorila tudi ravnateljica šole Angelca Mohorič.

Dobrodoščilo za malčke, ki so prvič prestopili šolski prag in za njihove starše je zabavno lutkovno igrano predstavo pripravila klovnesa Eve Škofič Maurer ter učenci višjih razredov.

V nadaljevanju dopoldneva se je župan udeležil še sprejema 39 prvošolcev na Podružnični šoli Višnja Gora. Prisotnim je povedal, da je prvi šolski dan eden najlepših dni v času županovanja in se ga vsakoletno še posebej veseli. Letošnji je bil zanj še posebej nepozaben, saj je šolski prag v višnjanski šoli prvič prestopila tudi njegova najstarejša vnukinja. V nadaljevanju je vodja šole Jasmina Sajko besedo predala tudi ravnatelju OŠ Stična Marjanu Potokarju.

Podžupan Tomaž Smole se je ob začetku šolskega leta udeležil sprejemov za prvošolce na matični Osnovni šoli Zagradec in podružnici na Krki. Novo šolsko leto bo šola Zagradec s podružnicama obiskovalo 352 učencev, od tega 37 prvošolcev (OŠ Zagradec 11, PŠ Krka 22 in PŠ Ambrus 4).

Dobrodoščilo je v nadaljevanju podžupan zaželel tudi prvošolcem na matični Osnovni šoli Stična in Podružnični šoli Stična. Nekdanjo največjo osnovno šolo Stična s podružnicami na Muljavi, Stični in Višnji Gori (po osamosvojitvi OŠ Zagradec) bo šolsko leto 23/24 obiskovalo 1130 učenk in učencev, od tega 124 prvošolcev.

V prvih dneh novega šolskega leta je izrednega pomena tudi prometna varnost naših najmlajših. Za varen prihod v šolo in njeno okolico so skrbeli nepogrešljivi člani Združenja šoferjev in avtomehaničkov Ivančna Gorica in policisti Policijske postaje Grosuplje.

Gašper Stopar

»Jesen med ambruškimi polharji«

V oktobru v šolski knjižnici OŠ Zagradec praznujemo mednarodni mesec šolskih knjižnic, zato organiziramo različne dogodke in dejavnosti. V aktivu slavistik in knjižničarke smo se povezali z LD Suha krajina in za naše učence organizirali na zadnji sončni petek v oktobru, 13. 10. 2023, prvo »JESEN MED AMBRUŠKIMI POLHARJI« v ambruškem gozdu. O polharski tradiciji, ki je ravno v Ambrusu in Suhi krajini še vedno živa, je na Dolenjskem pisal že naš rojak Josip Jurčič v delu Jesensko noč med slovenskimi polharji, zato smo si zaželeli, da bi jo doživeli tudi naši učenci.

Ob prihodu v Ambrus smo se razdelili v dve skupini in si v spremstvu Igorja Jernejčiča ogledali lovsko sobo preparatorja Jožeta Zoreta z nagačenimi živalmi, ki živijo v ambruškem gozdu. Po zanimivi predstavitvi in mnogih vprašanih ter pogovoru o lovu je sledil prikaz uporabe lovskih psov. Lovca Matej Lah iz LD Šentvid pri Stični je spregovoril o pomenu različnih pasem lovskih psov. V Suhi krajini se najbolj uporablja pasma istrski gonič, ki pomaga lovcem odkrivati divjad z odličnim nosom ter z glasnim naznanjanjem tople sledi divjadi. Njegova psička, nemška kratkodlaka ptičarka, pa je na veliki jasi za hišo praktično pokazala, kako lovski pes za iskanje uporablja svoj nos.

V Ambrusu smo si nato ogledali še lovsko sobo lovca Emila Bradača z bogato zbirko izdelkov iz poljšjih kožic, originalnih poljšjih pasti (»škatale« in »tulcev«), videli pa smo tudi dragoceno in zdravilno poljšje olje iz poljšje masti. Učenci so veliko spraševali ter odgovarjali na nekatera vprašanja in si tako prislužili privlačne nagrade (igralne karte in igro spomin z motivi živali). Tudi Emil Bradač za lov uspešno uporablja lovsko pse, tako za delo pred in po strelu. Pokazal nam je istrskega goniča in nemško prepeličarko, ki je učencem z veseljem pokazala tudi nekaj trikov.

Sledil je odhod s šolskim avtobusom v ambruški gozd, kjer so nas v sončnem in toplim jesenskem popoldnevu v pravi lovski postojanki pričakali gostoljubni člani LD

Suha krajina. Ogenj je že lepo gorel, vzdušje je bilo sproščeno in prijetno, manjkalo pa ni tudi akcije. Učenci so kar planili za Emilom Bradačem, ko je v velik jerbas naložil poljšje pasti in se podal globlje v gozd, kjer smo skupaj nastavili pasti. Gospod Bradač je z učenci delil marsikatero skrivnost, ki jo polhar potrebuje za uspešen lov in ki se je v njegovi družini prenašala iz roda v rod.

Ob vrnitvi v naš tabor so se učenci prepustili radostim razposajene in živahne gozdne igre, lovci pa so ob ognju ustvarili večji pas žerjavice, kamor so stresli krompir. Najbolj lačni učenci so si na palice že lahko natakili hrenovke in si jih spekli nad ognjem ter žerjavico. Končni krožnik, ki smo si ga pripravili, je presejal vsa pričakovanja. V plateni košari, ki ji Ambrušani rečejo »pruočka«, so lovci »štrgljali« oz. tresli vroč, dišeč krompir, da je odpadla vsa odvečna žerjavica, ga razpolovili, mi pa smo si ga obogatili še z domačimi ocvirki in po potrebi s soljo. Nad takšno lovsko pojedino so bili učenci navdušeni, slišale so se celo pripombe, da se z njo ne more primerjati niti kuhinja mednarodno priznane kuharske mojstrice Ane Roš.

Po tej gozdni večerji se je že začela spuščati tema, zato so se morali vsi razigrani učenci, ki so spuščanje mraka izkoristili za gozdne skrivalnice, zbrati ob ognju. Pod dvema lesenima šotoroma so se mnogi učenci polegali po slamnatih ležiščih, nekaj pa se jih je še razposajeno igralo. Z nočnimi svetilkami smo šli pre-

veriti poljšje pasti, ki so bile to pot prazne. Lovci so učencem povedali, da letošnje leto ni videti polhov, saj je njihova populacija odvisna od hrane. Če že spomladi zaslutijo, da hrane ne bo v izobilju, se ne razmnožujejo.

Vrnili smo se k tabornemu ognju in se posedli ali polegali pod lesenimi šotori. Ko so se učenci nekoliko umirili in je svetlobo in toploto oddajal le še prijeten taborni ogenj, je učiteljica slovenščine Vesna Zimic Gluvič prebrala strašljivo povest Volkodlak iz Bajk in povesti o Gorjancih Janeza Trdine. Zgodbi so prisluhnili tako učenci kot lovci. Kot da ni bila zgodba že dovolj strašna, smo v daljavi zaslišali zavijanje volkov. Ko smo po koncu pravljiice izvedeli, da nas je prišel iskat šolski avtobus, je marsikateri učenec žalostno zavzdihnil, ker si je želel, da bi v gozdu tudi prespali. V slovo nam je lovka Zoja Jernejčič v imenu LD Suha krajina podarila še knjižice o lovskih sledih, lovške urnike, zloženke za učence in druga gradiva, s katerimi bomo obogatili šolsko knjižnico, mi pa smo se jim zahvalili za tako lepo popoldne v naravi, izjemno gostoljubje in vrhunsko pojedino s celovito gozdno izkušnjo polhanja. S temi lepimi vtisi ter v upanju, da smo tudi mi začeli novo tradicijo in da se bomo v podobni zasedbi spet srečali v pravljicnem ambruškem gozdu, smo se odpeljali domov proti Ambrusu in Zagradcu.

Branka Lah

Na Menino planino

Zadnja septembrska sobota je bila ovita v meglo, vendar to ni ustavilo starih in novih pohodnikov OŠ Zagradec in PŠ Krka, ki so se skupaj s prijatelji OŠ Stična in vodniki PD Polž odpravili na prvi planinski pohod v letošnjem šolskem letu.

Skoraj 100 učencev, učiteljic in vodnikov se je odpravilo na pot proti Kamniku, kjer smo se z avtobusi odpeljali do planine Biba. Po malici smo se preko pašnikov napotili do našega cilja – Menine planine. Tam smo uživali pri koči, klepetali s prijatelji, se igrali, malicali in pridobili nov žig v naše planinske knjižice.

Dan je res prehitro minil. Sledila sta še spust v dolino in pot z avtobusom nazaj domov. Hvala vodnikom PD Polž za vodenje in voznikom avtobusov za varno vožnjo.

Zapisa: Maruša Pust
Fotografija: Tončka Rajer

Brali smo skupaj

Gospa Majda Verbič bere v 6. a in 6. b.

Učenci 6. a in 6. b razreda OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični so v ponedeljek, 2. 10. 2023, imeli pri učni uri slovenščine prav posebno gostjo. Pravzaprav so se nanjo tudi pripravili, saj so učenci pri preteklih učnih urah spoznavali značilnosti pravljiic, različne slovenske in evropske pravljicarje ter se pogovarjali o sporočilih pravljiic. Tudi letos se je šola pridružila projektu Beremo skupaj, ki je v sklopu Nacionalnega meseca skupnega branja od 8. 9. do 8. 10. 2023 potekal z različnimi dejavnostmi na šoli. Učno uro omenjenih razredov je obiskala upokojena učiteljica Majda Verbič, ki je učencem prebrala prav zanimivo pravljico, ki jo je povedal Anton Dremelj-Resnik, posnel Milko Matičetov, zapisala in priredila pa Anja Štefan. Učenci so z zanimanjem prisluhnili in Kača pod kamnom jih je odpeljala v čarobni svet. Učenci so tako sodelovali medgeneracijsko in gospa Verbič jih je s svojo interpretacijo zgodbe domišljjsko odpeljala v pravljico in jih tako seznanila z ljudskim izročilom, ki je značilen za okoliške kraje. Radovednost učencev se je premikala z njihovimi očmi in ob koncu branja so gospe Majdi zastavili marsikatero vprašanje, na katera so seveda dobili odgovore.

Medgeneracijsko branje je 6. b naslednji dan nadgradil, in sicer so v učilnico povabili štiri tačke, kjer jih je pričakala psička Gaja s svojo vodnico Manjo, ki je med drugim tudi učiteljica na naši šoli. Učenci so spoznali delovanje društva Tačke pomagačke in psički Gaji prebirali različne pravljice ter tako utrjevali branje. Psička se je med otroci dobro počutila in ker se je z njimi odlično ujela, jim je vračala pozornost. Terapevtski pes je v učilnico prinesel pozitivno vzdušje, dodatno bralno motivacijo, nekoliko zmanjšal stres ob branju ter prinesel neizmerno veselje otrokom.

Branje je vseživljenjski proces in tudi za branje velja, da vaja dela mojstra. Mesec branja nas opominja, kako pomembno je branje, saj spodbuja otrokov spoznavni in čustveni razvoj ter vpliva na razvoj možganskih celic. Svoj odnos do knjig in bralcev moramo bogatiti, saj tako bogatimo tudi svoje življenje – z gledanjem najmlajšim pa je tisto, k čemur moramo večkrat načrtno pristopiti, da imajo izkušnjo, o kateri bodo lahko nekoč pripovedovali drugim.

Psička Gaja na obisku.

Jasna Colnerič v imenu OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Teden otroka na OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Zakaji in zatoji radovednosti

Letošnji prvi ponedeljek v oktobru je naznanil začetek prav posebne tedna – Tedna otroka, ki je nosil naslov Zakaji in zatoji radovednosti. Tudi letos smo na Osnovni šoli Ferda Vesela Šentvid pri Stični za učence pripravili pester nabor aktivnosti, ki so pri otrocih spodbujali zanimanje za svet okoli sebe in željo po spoznavanju ter odkrivanju nečesa novega. Ambasador letošnjega Tedna otroka, dr. Miha Kos, je o radovednosti povedal naslednje: »Brez radovednosti človeštvo ne bi preživelo. Radovednost rodi ustvarjalnost, ta pa naprej inovativnost in podjetništvo.«

Teden otroka smo na matični šoli proslavili z zanimivimi dejavnostmi za razredno in predmetno stopnjo, pridružila pa sta se tudi podaljšano bivanje in bolnišnični oddelek v Bolnišnici za otroke Šentvid.

Učenci so svojo radovednost negovali in razvijali na različne nači-

ne, skozi postavljanje vprašanj (kot so npr. Zakaj je morje slano? Zakaj je nebo modro? ipd.), poskusi na znanstvenih delavnicah (Naravoslovnih hokus-pokus) in odkrivanju, kaj se nahaja v skrivnostnih škatlah radovednosti (kuhani špageti so v učencih izzvali različne občutke, a vsi smo se strinjali, da so bile vsebine v škatlah zelo zabavne). Poskusili so se v kvizu Ferdove sive celice, pokazali, kako dobri so v sestavljanju Rubikove kocke, ter nabrusili svoja peresa in tekmovali v sestavljanju slovenskih, angleških in nemških besed. V torek nam je sončen jesenski dan polepšala Osnovna šola Veliki Gaber, ki si je z zanimanjem ogledala nastop 6. a in šolski mozaik, ki je nastal pod vodstvom naše likovne pedagoginje Jelke Rojec.

5. oktobra smo praznovali tudi dan učiteljev in učenci so učiteljem izkazali svojo pozornost v obliki pi-

sem, ki so jih oddali v nabiralnik šolske pošte. V okviru OPB je potekala izmenjevalnica igrač, ki je omogočila, da so pozabljene igrače našle svoj nov, topel dom.

V petek smo prišli oblečeni v belo barvo, ki simbolizira nedolžnost in nov začetek. Prav takšni pa v šolo vstopijo učenci, kot nepopisan list papirja, ki ga skozi šolska leta popiše radovednost z vprašanji, kot so »Zakaj?«, in odgovori, kot so »Zato.«

Teden smo zaključili s tekmo v odbojki med učitelji in učenci – nova telovadnica je kar pokala po šivih od glasnega navijanja učencev, ki je pričaralo čudovito vzdušje in igralcem dalo prav poseben zagon za odlično igro.

Zato raziskujte, sprašujte in iščite odgovore, kajti radovednost je, kot pravi Sokrat, pričetek modrosti.

Amela Abdijanović

Novinarska delavnica za naše šolarje

Intervju z Anemarijo Štefančič

Glasba ima za veliko ljudi prav poseben pomen. Z namenom, da izvem več o njej in o trudu, ki ga pevci vlagajo vanjo, sem intervjuvala solo pevko Anemarijo Štefančič iz Pudoba, naselja v občini Loška dolina.

Kdaj ste se začeli ukvarjati z glasbo in kdo je bil tisti, ki vas je za to navdušil?

»Že kot otroci smo bili z bratoma povezani z glasbo. Naš dedek je imel radio in kaseto, katere pesmi smo znali na pamet. Ves čas smo plesali in peli na to glasbo. Pri skoraj petih letih pa sem prvič nastopila pred večjo množico ljudi. To je bilo na poroki očetove sestrične, kjer me je gledalo okoli petdeset ljudi.«

Šolali ste se na Dunaju. Je bila potrebna kakšna avdicija? Kako je leta potekala in koliko kandidatov je bilo?

»Ja, na vseh glasbenih akademijah je potrebno opraviti sprejemne izpite. Tej pa se med seboj razlikujejo. Na Dunaju smo najprej imeli teorijo, nato pa dva kroga petja. Na koncu je sledil še jezik. Potreben je bil certifikat B1 oz. matura iz nemščine. Jaz ga nisem imela, ker sem v srednjo šolo hodila v Koper. Tam smo imeli angleščino in italijanšči-

no. V treh mesecih sem se morala naučiti nemško, da sem naredila maturo. Bilo je 250 kandidatov in 18 profesorjev, vsak pa je vzel le enega kandidata.«

Koliko časa ste bili na Dunaju in kako je šolanje potekalo?

»Na Dunaju sem bila do leta 2019. Veliko je stranskih predmetov, ki so za pevce pomembni, kot so npr. harmonija, teorija, zgodovina glasbe in jeziki, kot so npr. ruščina, francoščina, italijanščina in nemščina. Na magisteriju pa smo opravili ogromno praktičnega dela. Naredili smo veliko predstav in sodelovali z režiserji.«

Za vami je že veliko predstav. V katero ste vložili največ truda?

»Za vsako predstavo se je treba maksimalno potruditi ne glede na velikost vloge. Za vsako predstavo so meseci vaj. Meni najtežja in hkrati najljubša pa je predstava Maria Stuarda, s katero sem tudi magistrirala.«

Ali imate pred predstavo kaj tre-

me?

»Seveda. Vedno je prisotna. Strah me je, da bom kaj pomešala ali pa pozabila besedilo. Na odru se potrudim maksimalno in trema kar nekako mine.«

Nastopali ste tudi v tujini. Kje so vas najlepše sprejeli in kje vas niso?

»Ko prideš na gostovanje, si po navadi lepo sprejet, saj so te tja povabili z razlogom. Razočarana pa sem bila nad Prago na Češkem, saj se čuti, da kot turist nisi zaželen in te domačini prezirajo. Sami organizatorji festivala pa so bili čisto nasprotje, saj so nas zelo lepo sprejeli.«

Ali igrate kakšen inštrument?

»Ja, igram klavir, za katerega sem se šolala 8 let, klarinet, kitaro ...«

Ste pa tudi učiteljica. Ali je učenecem težko predstaviti glasbo na zanimiv način? Kako pa jo vi poučujete?

»Teško jih je motivirati, saj učni načrt zahteva, da jih učimo zgodovino glasbe in oblikoslovje. Po mojem

mnenju bi morali dajati več poudarka na ustvarjanje, zato pri pouku zelo veliko pojemo, vseeno pa delamo tudi snov. Otrokom se je treba približati, zato smo peli popularno glasbo, včasih pa smo zapeli tudi kakšno ljudsko.«

Ste tudi gasilka in zborovodkinja.

»Res je. Vodim pevski zbor Kr'snice, s katerim hodimo po tekmovanjih, festivalih ... Prav lani smo izdali CD za deseto obletnico. Vodim pa tudi gasilski mešani in gasilski otroški pevski zbor. V gasilskem društvu sem že od malega. Stric mojega dedka je bil prvi poveljnik gasilske-

ga društva. Vsa družina je vključena v gasilsko društvo, tako da imam to že v genskem zapisu.«

Kako usklajujete vse te obveznosti?

»Teško. Po navadi si stvari napišem, velikokrat pa se mi obveznosti prekrivajo. Takrat moraš na prvo mesto dati svoje prioritete.«

Zoja Nograšek, 8. b, OŠ Ferda

Vesela Šentvid pri Stični

Fotografija: osebni arhiv Anemarije

Štefančič

Mentorica: Tina Orač Gornik

Slavni Slovenci v astronomiji

Že kar nekaj časa se ukvarjam z astronomijo in si ogledujem, kaj je novega v astronomskih novicah. Vse bolj pa tudi opažam, da Slovenci premalo cenimo Slovence, ki so bili tesno povezani z astronomijo v preteklosti. Če malo pomislim, to sploh ni nenavadno, saj je zanimanje za astronomijo tako v Sloveniji kot tudi v svetu zelo majhno. Menim pa, da bi moral kljub temu vsak Slovenec poznati te znanstvenike, ki so tej znanosti prispevali ogromno.

Eden od teh znanstvenikov je bil zagotovo Herman Potočnik. Bil je inženir, ki je zasnoval vesoljsko plovilo z umetno gravitacijo. O tem je napisal tudi knjigo z naslovom Problem vožnje po vesolju, iz katere je

nato NASA črpala ideje za Mednarodno vesoljsko postajo, ki danes kroži okoli Zemlje. Sedanja Mednarodna vesoljska postaja je nekoliko drugačna od tiste, ki jo je zasnoval Herman Potočnik. Na postaji niso uspeli poustvariti umetne gravitacije, zato je na postaji breztežnost, prav tako če pogledamo obliko, vidimo, da je vse drugače zasnovano, kot si je zamislil Herman Potočnik. V ta namen, da bi ljudem predstavili njegovo delo s plovili, so odprli Noordung center v Vitanju. Center se imenuje po njem, saj naj bi bilo njegovo ime Herman Potočnik Noordung.

Herman Potočnik je bil izjemen pri svojem delu, čeprav je bil inženir, je veliko prispeval k astronomiji,

ni pa bil edini. Med ostalimi je vredno omeniti Jurija Vego in Sunito Williams (ima slovenske korenine, drugače pa prihaja iz Indije). Čeprav se ukvarjam z astronomijo v svojem prostem času, sem tudi jaz pred kratkim izvedela za Hermana Potočnika na družinskem izletu Noordung centra. Od takrat občasno prebiram njegove knjige in cenim njegovo znanje o vesolju, astronomiji in fiziki. Z velikim veseljem prebiram njegovo gradivo, vendar imam premalo znanja fizike, astronomije in inženirstva, da bi lahko dobro razumela njegov pogled na astronomijo.

Žana Verbič, bivši 9. a,

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Mentorica: Tina Orač Gornik

Avstrijski sovrstniki iz Lipnice so popestrili dan na OŠ Stična

V sredo, 15. 10. 2023, smo na OŠ Stična pričakali obisk avstrijskih sovrstnikov, učencev iz avstrijske Lipnice. Najprej smo jih počakali v jedilnici, kjer smo jih sprejeli. Gospod ravnatelj je imel krajši pozdravni govor, nato smo se odpravili v malo telovadnico, kjer smo imeli spoznavne igre v tujih jezikih. Vsak je dobil učenca ali učenko iz Avstrije, s katerim sta reševala učne liste in se z različnimi nalogami spoznavala. Na koncu sta morala drug drugega pred vsemi predstaviti. Ta zadnja naloga je bila najtežja 😊.

Po spoznavnih delavnicah nas je pričakal šolski knjižničar, ki nas je pospremil do čebelnjaka. Tam nam je predstavil čebelarstvo na OŠ Stična, povedal je tudi nekaj zanimivih informacij s poletnega mednarodnega čebelarskega dogodka v občini Ivančna Gorica. Nato smo odšli v jedilnico na kosilo, po kosilu pa smo se vsi skupaj z avstrijskim avtobusom odpeljali v Ljubljano. Tam je vsak avstrijski učenec dobil učni list z nalogami o Ljubljani. Skupaj smo si ogledovali znamenitosti. Mi smo jih predstavili v tujem jeziku, oni pa so reševali učne liste.

Po kratkem sprehodu po Ljubljani smo imeli nekaj prostega časa in v tem času smo hodili po mestu sami.

Prosti čas je minil zelo hitro in že smo se odpravili do avtobusa in se odpeljali nazaj v Višnjo Goro in Ivančno Gorico. Od avstrijskih učencev smo se poslovili in vsi smo se odpravili domov.

Dan, ki smo ga preživeli skupaj, je bilo zelo lep in ostal nam bo v lepem spominu. Imeli smo se nepozabno. Komaj čakamo, da bomo šli spomladi v Lipnico in se tam udeležili njihovega programa.

Špela Kavšek, 7. b

Jure Struna iskreno o ljubezni do konj

Jure Struna je o svoji zgodbi ljubezni do konj povedal, da le-ta traja že od malih nog. Z mamo in sestro so, ko je Jure še hodil v osnovno šolo, postavili hlev za sestrina konjička. Jureta sprva to ni preveč zanimalo, a to ni trajalo dolgo. Naenkrat pa je sestra doživela trenutek, ko se je zaradi nezgode konj začela bati. Takrat je vajeti hleva prevzel Jure. Kmalu se je naučil jahanja in to je bil zanj ključen trenutek, da je danes tu, kjer je. Kakor pa smo izvedeli, je Jure inštruktor jahanja. Naredil je srednjo elektro šolo, a se je ta pot končala na razpotju, kjer je izbral življenje med živalmi, na svojem ranču v Temenici. Veliko zaslugo za to, kar ima, ima njegova mami, ki mu je pri tem stala ob strani, ter mu tudi s finančnimi sredstvi zelo pomagala. Ker pa najbrž on o tem ve največ, smo ga povprašali tudi o tem, kdaj, kako ter zakaj začeti z jahanjem. Kakor je sam povedal, je za začetek tega športa pomembno to, da pred živaljo nimamo strahu, to pa se najlažje naredi tako, da imajo že otroci stik s konji. »Jahanje je najlažje začeti že kot otrok, vsaj kakšen krog na vrvici, da se s konjem začutita,« nam je povedal. Pripomnil pa je tudi, da je priporočljivo z jahanjem začeti okoli osmega do desetega leta starosti, naj pa bi deklice začele prej, nič pa ni določeno. Za konec je dodal, da zelo rad opazuje otroške obraze, nasmejanih lic, saj mu zaigra srce, ko vidi otroke, kako uživajo.

Daša Fajdiga, 8. b, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Mentorica: Tina Orač Gornik

Bumbarji iz knjižnice – glasbena skupina OŠ Stična

Glasba ima na OŠ Stična dolgo in bogato tradicijo. Ni pa se še zgodilo, da bi naši učenci ustanovili rock glasbeno skupino in z njo imeli celo turnejo zunaj meja svoje občine. To je uspelo učenkam devetih razredov Jerci Erjavec, Karolini Genorio, Tari Moretti, Arsi Shatri, ki so sedaj že srednješolke, ter učenkama iz sedmega razreda Sari Gamberger in Lejli Mohar. Jeseni 2022 so z pomočjo mentorja Kristijana Rešetiča ustanovile rock skupino Bumbarji iz knjižnice. Na mesto basista so povabile učitelja Luko Grilca, kot bobnar pa se jim je pridružil Maj Ferjan. Nekaj nastopov je skupina izvedla na matični šoli, nase pa so zares opozorili z nastopom na Prešernovi prireditvi februarja 2023. Opogumljeni z dobrim nastopom in pozitivnim odzivom publike so navezali stik z organizatorjem Festivala osnovnošolskih glasbenih skupin mesta Ljubljane in ga uspeli prepričati, da jih je uvrstil med nastopajoče. Tako so spomladi začeli s turnejo po ljubljanskih šolah. Serijo nastopov je skupina začela v marcu s koncertom na OŠ Ketteja in Murna, nadaljevala v aprilu na OŠ Mirana Jarca in juniju na OŠ Vižmarje-Brod. Festival osnovnošolskih glasbenih skupin se je zaključil 6. junija s koncertom na OŠ Zalog. Nastopi Bumbarjev iz knjižnice so bili iz koncerta v koncert boljši, člani skupine bolj sproščeni in povezani s publiko, ki se je bučno odzivala na Karolinine pobude z odra. Organizator teh koncertov, publika in ostale

glasbene skupine, ki so delile oder z našimi Bumbarji iz knjižnice, priznava, da imajo dekleta posebno energijo, izvirne ideje in stil ter odličen nastop, ki prekaša ostale primerljive glasbene skupine. Po njihovi zaslugi je OŠ Stična sedaj poznana tudi v rokernih glasbenih krogih izven meja naše občine. Dekleta so svoje delovanje oplemenitile s sodelovanjem v projektu 20 za 20. Povezale so se z bobnarjem ska-punk skupine Elvis Jackson Markom Soršakom - Sokijem in z njim pripravile nepozaben dobrodelni koncert, na katerem sta kot gosta nastopila Tim Kores - Kori in David Čuček. Dogodek sta medijsko pokrivala POP TV in PLANET TV. Program so popestrili učenec 3.

razreda PŠ Stična Juš Mihelčič in plesalke matične šole. V okviru projekta 20 za 20 je Marko Soršak - Soki na šolo pripeljal in učencem podaril komplet bobnov, bas kitaro in bas ojačevalec. Prepričani smo, da so inštrumenti prišli v prave roke in bodo marsikateremu našemu učencu pomagali najti pot v svet glasbe. Projekt 20 za 20 je edinstven projekt na Slovenskem, s katerim Marko Soršak - Soki omogoča šolam in učencem, da se opremijo z inštrumenti, se z njimi seznanijo in izrazijo svojo ustvarjalnost. Marku se za podarjene inštrumente iz srca zahvaljujemo in mu želimo še veliko uspešnih projektov.

Kristijan Rešetič

Iznajdljiv učitelj se igra več

V času zaprtja šol se je zgodilo nepredstavljivo. Pouk je postal popolnoma neoseben, učitelji nismo imeli nobenega resničnega stika s svojimi učenci, inovativnost pouka je bila omejena na virtualna okolja. Izobraževanja za učitelje pa so bila omejena na razvijanje digitalnih kompetenc in uporabo različnih digitalnih orodij za pouk na daljavo.

Ob odprtju šol in vračanju pouka v vsem dobro poznan sistem smo učitelji v Sloveniji in tudi po svetu ugotovili, da nič ni več tako, kot je bilo. Predvsem so se zelo spremenili učenci. Današnja mladina je zelo vpeta v uporabo različnih tehnologij, ki je marsikje prerasila meje zdrave in primerne uporabe. Preživljanje prostega časa mladih poteka predvsem v družbi pametnih telefonov. Zanimanja šolarjev so se omejila na tisto, kar lahko spremljajo s pametnimi telefoni. Za zadovoljevanje svojih potreb mladi izkoriščajo vse prednosti in slabosti svetovnega spleta in posledično jih zanimajo predvsem stvari, ki so priročne in pripravljene za hitro in enostavno uporabo, so »instant«. Učenci so se spremenili in po svojih najboljših močeh se moramo prilagoditi tudi učitelji. Že nekaj časa je jasno, da se z zvezki in učbeniki ne da kosati z napredno tehnologijo. Ni pa nemogoče. V upanju, da dobimo novo znanje in ideje, sem se udeležila izobraževanja za učitelje različnih strok na Islandiji z naslovom »Smart Teachers Play More« ali »Iznajdljiv učitelj se igra več«.

Glavno vodilo našega izobraževanja je bilo, da je potrebno pouk in učenje organizirati bolj dinamično in ga tako približati načinu delovanja človeških možganov. Razmišljali smo, kako s pravim načinom spodbuditi ustvarjanje novih nevroških povezav v možganih in predvsem, kako naučeno iz

kratkega, delovnega spomina prenesti v dolgoročni spomin, kako med učenjem vključiti čim večji del možganov in aktivirati več različnih možganskih predelov. In nenazadnje, kako mlade, ki v današnji predvsem sedeči družbi, postajajo tudi sami pasivni, sedeči posamezniki, ki jim primanjkuje veččin in želje po sodelovanju z vrstniki, spodbuditi k aktivnejšemu življenju v šoli in zunaj nje. Izobraževanje, ki sem se ga udeležila, je bilo zelo dinamično. Spoznali smo mnogo načinov, kako informacije predvsem s pomočjo gibanja, ki spremlja učenje, iz delovnega spomina shraniti v dolgotrajni spomin. Sami smo poizkušali različne pristope, tehnike, razvijali svoje ideje in predloge. Ves čas smo bili zelo aktivni, saj smo le tako lahko presodili, kaj bi bilo za naše učence in za stroko posameznega učitelja primerno in kaj ne. In predvsem smo se lahko živeli in razumeli, kako se pri aktivnosti počutijo učenci in kakšne odzive lahko pričakujemo.

Mislim in upam, da ni preveč pretenozna trditev, da je recept za uspešen pouk pri katerem učenci optimalno pridobijo, pouk, ki je prepreden z dinamično, dobro strukturirano in premišljeno gibalno dejavnostjo, pri kateri je potrebno na igriv način vključiti motoriko, senzoriko, govor, poslušanje, opazovanje in orientiranje v prostoru. Učenci imajo dovolj prostora, da vključijo tudi svojo domišljijo ter razvijajo večšine sodelovanja s sošolci. Smeh in sproščenost sta komponenti, ki se naravno pojavita pri takih aktivnostih.

Hkrati pa učitelji vemo, da pouk ne more biti ves čas samo dinamičen preplet aktivnosti. To je le en del pouka. Vsekakor pa je pogosto pomembna tudi zbranost in umirjenost, vztrajanje in koncentracija pri delu.

Tudi o sproščanju in čuječnosti smo slišali in se naučili veliko koristnega ter uporabnega.

Nenazadnje pa je Islandija država, ki ima zelo občutljiv ekosistem in tudi Islandci so ljudje z veliko mero spoštovanja do narave. Vse, kar smo počeli, je potekalo z zavedanjem in odgovornim ravnanjem do okolja. Učitelji smo prvi, ki moramo širiti odgovornost do okolja in v vsakodnevni situacijah na to navajati tudi svoje učence.

Obiskovanje drugih držav in kultur, srečanje učiteljev iz drugih učnih okolij, spoznavanje novih oblik šolanja in drugačnih izobraževalnih sistemov so za učitelja neprecenljive vrednosti. Taka srečanja in izobraževanja bogatijo na različnih področjih in sferah. Le razgledan, odprt učitelj lahko učencem današnjega časa prinese dodano vrednost.

Alenka Kovač, prof.

Mednarodna izmenjava

V tednu od 18. do 22. 9. smo učenci OŠ Stična in OŠ Zagradec ter dijaki SŠ Josipa Jurčiča, tako kot vsako leto, sodelovali pri izmenjavi z Realschule Hirschaid. V izmenjavi je sodelovalo 14 učencev ter 6 dijakinj. V ponedeljek smo se pozno popoldan vsi skupaj zbrali v jedilnici OŠ Stična, kjer smo Nemce sprejeli. Nato se je vsak od nas s svojim nemškim dijakom odpeljal domov.

Naslednje jutro smo se najprej odpravili do OŠ Zagradec, kjer smo imeli spoznavne delavnice. Po malici smo odpravili do Ivančne Gorice k našemu županu, Dušanu Strnadu, ki nas je lepo sprejel, nagovoril in pripravil sladko presenečenje. Župan nam je povedal nekaj zanimivosti o Občini Ivančna Gorica ter o več kot dvajset let dolgem prijateljstvu z Občino Hirschaid. Poudaril je pomen ohranjanja te vezi za ljudi iz obeh občin, posebno še mladih. Sledilo je skupinsko fotografiranje pred občino, nakar smo se odpeljali proti Ljubljani, kjer smo se sprehodili čez park Tivoli in se odpravili na Rožnik. Kljub malo slabšemu vremenu med hojo smo uspešno prišli na hrib. Kmalu za tem je sledilo okusno kosilo v McDonald's-u. Sprehodili smo se tudi čez Prešernov trg in Tromostovje. Da bi naši gostje vedeli kje se nahajamo in kaj ogledujemo, smo jim učenci in dijaki pripravili kratke predstavitve glavnih zanimivosti v nemščini in angleščini. Sledil je še prosti čas, ki smo ga lahko izkoristili za nakupe, ogled, hrano, pijačo ... Nato pa smo se odpravili proti domu.

V sredo pa smo se odpravili malo dlje, in sicer na Primorsko. Z avtobusom smo prispeli v Portorož, kjer nas je čakala ladja, ki nas je popeljala po mirnem morju do obale Fiese. Iz ladjice smo občudovali razgled, se slikali, peli in se pogovarjali. Ko smo se izkrkali z ladje v Piranu, smo šli na kosilo v bližnji restavraciji. Po obroku pa smo imeli prosti čas za ogled mesta Piran. Nato smo se ponovno zbrali in odšli peš iz Pirana do Portoroža. Ko smo po lepi obmorski poti prispeli do Portoroža, smo tudi tu imeli prosti čas. Sledil je še odhod domov.

Četrtek smo začeli v šoli. Naše nemške goste je vsak odpeljal k svojima prvima dvema urama pouka, kjer so lahko spoznali razlike in podobnosti v našem in njihovem šolanju. Po tem je sledila malica in za njo ogled Ivančne Gorice, ki ga je vodil dijak srednje šole Josipa Jurčiča, Jan Dežman. Jan nam je s svojim odličnim znanjem nemščine predstavil in razkazal zanimivosti Ivančne Gorice. Po zanimivem vodenju je vsak dobil sladko nagrado - kepičko sladoleda v slaščičarni v centru. Sledilo je še kosilo v Osnovni šoli Stična. Popoldan pa je bil namenjen druženju z našimi nemškimi prijatelji po lastni želji.

Na zadnji dan, v petek zjutraj, pa smo se z našimi gosti še zadnjič pogovarjali, objeli ter poslovili. Pomahali so z odhajajočega avtobusa in se odpeljali nazaj domov v Nemčijo, mi pa smo se polni lepih vtisov odpravili k pouku.

Špela Lampret, dijakinja SŠJ

Jesenska Ljubljana v tujih jezikih

V sredo, 27. 9. 2023, smo po pouku z vlakom odšli iz Ivančne Gorice v Ljubljano. Tam smo se razdelili v skupine in odkrivali mestne znamenitosti, kot so Tromostovje, Kongresni trg, Šuštarški most, Mestna hiša, Robbov vodnjak, Vodnikov spomenik in Prešernov trg. Pogovarjali smo se s tujci, nekateri so dovolili, da smo jih posneli. Veliko smo se naučili o Ljubljani in se tudi smejali. Po predstavitvi znamenitosti smo imeli eno uro prostega časa in s prijatelji smo odšli v McDonald's. Iz Ljubljane smo odšli v prvih večernih urah in se vsi veseli vrnili domov. Dan, kot je bil današnji, nam je bilo zelo všeč.

Tjaž Prošič Rijavec, 7. a in Tadej Mavec, 7. a iz OŠ Stična

Na Jurčiču sprejem rekordnega števila prvošolcev

V amfiteatru pred Srednjo šolo Josipa Jurčiča je bilo prvi šolski dan živahno in veselo vzdušje, kot že dolgo ne! Kako tudi ne, saj je na svojo srednješolsko popotovanje stopilo kar 210 prvošolcev. Malce negotovi, a dobrovoljni so se ta prvi šolski dan podali na štiriletno pot srednje-

ga šolanja. Skoraj iz vseh koncev Slovenije prihajajo na našo šolo, saj so starši in upam, tudi sami spoznali naše prednosti in kvalitete, ki jim bodo olajšale strmo pot navzgor po njihovi karierni lestvi! Ravnatelj Milan Jevnikar je z vzpod-

budnimi besedami sprejel štiri oddelke gimnazijcev in tri oddelke dijakov programa ekonomski tehnik, vsem zaželel uspešno delo ter prijeten prvi šolski dan v družbi novih sošolcev.

Dijake so nato prevzele njihove razredničarke in začela se je njihova pot do mature. Dvournemu uvodu na razrednih urah in malici pa je že sledil čisto pravi pouk, kot je tradicija naše šole. Kajti, "dan se po jutru

spozna", mar ne!

Srečno dragi prvošolci! Svetla prihodnost je pred vami!

Milan Jevnikar

S programom Erasmus Plus smo bili v Italiji in Nemčiji

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča smo se ob koncu lanskega šolskega leta z eno skupino dijakov programa ekonomski tehnik odpravili v Italijo v Treviso, z drugo pa spet v Nemčijo v pobrateni Hirschaid, kjer so udeleženci tega EU-projekta delali v različnih podjetjih. V prostem času so spoznavali lokalne znamenitosti, se zabavali in doživeli marsikaj zanimivega.

Dijaki si s takimi projekti izboljšajo svoje poklicno znanje, znanje jezikov in predvsem spoznajo in doživijo drugačno kulturno okolje. Večinoma opravljajo lažja komercialna, administrativna in druga dela v turističnih, industrijskih, trgovskih in drugih podjetjih. Udeležujejo se strokovnih ekskurzij in izletov v bližnja mesta, na katerih lahko sami neposredno zaznajo utrip tuje dežele. Tako smo obiskali Padovo in Benetke v Italiji, v Nemčiji pa Nürnberg in Bamberg.

Dijaki so navdušeni nad bivanjem v tujini in menijo, da je to zanje v vseh pogledih zelo koristna in poučna, a tudi zabavna izkušnja ter jo priporočajo tudi naslednjim generacijam programa ekonomski tehnik. Naši gostitelji so bili z njimi zadovoljni, tako z zadostnim znanjem jezika kot z odnosom do dela in sodelavcev.

Za celotno izvedbo projekta, pripravo udeležencev, potrebno dokumentacijo in druga opravila, organizacijo prevoza in bivanja ter ovrednotenje rezultatov projekta je poskrbela šola. Projekt financira EU, zato je bila udeležba na njem za dijake takorekoč brezplačna.

Učenci, ki se boste še odločili za šolanje v programu ekonomski tehnik na naši šoli, boste lahko imeli enkratno priložnost za sodelovanje v mednarodnih projektih, ki jih izvajamo v raznih krajih po Evropi. Vsako leto poskrbimo za pridobivanje neprecenljivih mednarodnih izkušenj in prijetno počutje vseh udeležencev projektov Erasmus plus.

Igor Gruden, koordinator programa Erasmus Plus

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

Nal Roš Omahen najboljši strelec srednješolskega področnega prvenstva v rokometu

18. 10. je v Brežicah potekalo dolensko področno srednješolsko tekmovanje v rokometu za dijake. Udeležila se ga je tudi ekipa dijakov naše Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice, poleg nje pa še 7 najboljših srednješolskih ekip z območja Dolenjske.

Naši fantje so v svoji predtekmovalni skupini zmagali in se tako uvrstili v polfinale. Tam so imeli precej smole, saj so tekmo po neodločenem izidu po rednem delu izgubili šele po streljanju kazenskih strelcev. Njihov nasprotnik je bila ekipa Šolskega centra Krško Sevnica. Ta poraz jih je precej potrl, tako da so pod vtisom tega poraza izgubili še tekmo za 3. mesto. Kljub temu pa je 4. mesto na

Naši dijaki-rokometasi med minuto odmora.

Dolenjskem lep uspeh. Še posebej se je izkazal Nal Roš Omahen, ki je bil prepričljivo najboljši strelec tega tekmovanja.

Prvo mesto na tekmovanju je osvojila ekipa Strokovno izobraževalnega centra Brežice.

Simon Bregar

Mednarodna izmenjava Hirschaid

V ponedeljek, 8. 5. 2023, smo se učenci OŠ Stična, OŠ Zagradec in SŠ Josipa Jurčiča odpravili proti Hirschaidu. Dolgo pot v Nemčijo smo preživeli ob klepetu in spoznavanju. Bližje kot smo bili cilju, bolj glasno je bilo. Malo smo bili pa tudi živčni. Ob prihodu so nas s prijetno dobrodošlico pozdravili naši gostitelji, učenci Realschule Hirschaid.

Za nas so pripravili pester program. Že v torek je sledilo več aktivnosti. Najprej seveda tradicionalen obisk mestne hiše in župana. Z avtobusom smo se nato odpravili do kmečkega muzeja, kjer smo na razstavi поблиže spoznali življenje kmečke družine pred 100 leti. Sprehodili smo se po zeliščnem vrtu, spekli kruh in sami pripravili maslo. Verjamem, da zdaj vsi bolj cenimo kupljeno maslo. Siti in polni zanimivih izkušenj smo se kasneje odpravili do manjšega jezera, kjer smo si popoldne krajšali z igranjem odbojke in »čvekanjem« tako v nemščini kot v angleščini. V sredo smo se že zgodaj napotili proti mestu Nürnberg, kjer smo si

ogledali obsežno razstavo muzeja nemških železnic. Nemški učenci so nam predstavili tudi nekaj glavnih posebnosti mesta in nas popeljali mimo različnih znamenitosti. Ker je Nürnberg velik, smo imeli na voljo tudi nekaj časa za samostojno raziskovanje. Četrtek je minil v znamenju šolskih aktivnosti. Naučili smo se programiranja, zaigrali na ukulele in se pomerili v odbojki. Po malici smo se lotili še izdelovanja plakatov, na katerih smo predstavili naše doživljaje. Sledil je še obisk lokalne slaščičarne. Popoldne pa smo preživeli z družinami gostiteljicami in stkali nove prijateljske vezi. Petkov odhod je v nas vzbudil različne občutke. Veselje ob vrnitvi domov ter hkrati žalost, ker zapuščamo nove prijatelje.

Med vožnjo v Slovenijo je bilo dogajanje na avtobusu zagotovo glasnejše, saj smo se v celotnem tednu tudi učenci vseh treh šol zelo povezali. Izkušnja je bila za vse nas edinstvena in nepozabna. Kljub temu, da smo na izmenjavi neizmerno uživali, smo se ob prihodu domov vsi strinjali z naslednjim slovenskim rekom: »Povsod je lepo, a doma je najlepše.« Izmenjavo sooblikujejo OŠ Stična, OŠ Zagradec in SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. Vsi skupaj pa se zahvaljujemo tudi Občini Ivančna Gorica za izkazano podporo, s katero nam olajšajo vsakoletno izmenjavo.

Meta Dremelj, dijakinja SŠJ

Prijetno na poletnih delavnicah in v tednu otroka

V petek, 6. 10. 2023, je bilo v dolinici za Jurčičevo domačijo spet živahno in razigrano. Otroška gledališka skupina je ponovila »Medeno pravljico«, odrasli pa smo poskrbeli za peko koruze.

Že avgusta smo na Jurčičevi domačiji v sodelovanju z Javnim zavodom za kulturo in turizem Prijetno domače Ivančna Gorica (v nadaljevanju ZKT Prijetno domače) in sodelavko na Jurčičevi domačiji Simono Zorc Ramovš ponudili otrokom teden gledališkega ustvarjanja. Teden je kar prehitro minil, naše gledališko raziskovanje se je komaj dobro začelo, zato smo želeli delo še nadgraditi. In smo ga, navkljub časovni stiski otrok in njihovih staršev. Komaj se je začelo šolsko leto, že nismo več imeli termina, ko bi bili prosti vsi. Zato bi se na tem mestu iz srca zahvalila mladim gledališčnikom Ani, Aurori, Evi, Ivanu, Joštu, Lari, Liji, Lizi, Nuši, Sari in Zarji ter njihovim staršem za vztrajnost. Seveda pa gledališče ponuja še veliko možnosti in še ga bo potrebno raziskovati. Priložnosti bo dovolj! Tistega petka je bilo res zanimivo. Najprej nemir pred predstavo, živahno tekanje nadobudnih mladih igralcev sem in tja, popravljanje oblek, frizur ... »Sitnarjenje« mentorice: So vsi rekviziti na svojem mestu? Bodite glasni. Če se zmotite, kar korajžno naprej ... Ura se je bližala peti popoldne, pripravljen prostor pa še kar bolj ali manj prazen. Potem pa ... veselo presenečenje – nekaj minut po peti je bilo obiskovalcev nad pričakovanji, okrog sto se jih je zbralo. To nam je dalo energijo, da smo se še bolj potrudili. Predstava je lepo stekla in se še prehitro zaključila. Zakaj? Naslednji dan me je dveletna vnukinja spraševala: »Babi, kje je medo? Kam so šli zajčki?« Liki, ki so jih otroci oživili, so se naselili v mladi glavici.

A že nas je vabil vonj po domačem čaju in medenjakih (ti seveda sodijo k Medeni pravljici), iz doline pa vonj po dimu. Obiskovalci so se razkropili po dolini. Nekateri najprej na čaj in piškote, drugi so že natikali koruzne storže na palice, pa hitro z njimi v žerjavico. Kako osrečujoč pa je bil pogled na vzpetino! Polna je bila otrok; nekateri so se valjali, tekali so za žogo, se lovili, vmes pa prišli pogledat, če je že prostor ob ognju in v žerjavici za njihov »štok«. Da smo takšno doživetje otrokom omogočili, gre zahvala najprej gostoljubju ZKT Prijetno domače in zaposlenima na Jurčičevi domačiji, še prav posebej Simoni, ki se je z otroki na delavnicah in pozneje na vajah smejala, pogovarjala, delala prevale, jim delila nasvete in se z njimi poistovetila. Meta in Lidija sva se trudili z organizacijo, pripravo kostumov in drugih gledaliških dodatkov. Ti so bili lahko tako bogati, ker nam je podjetje Liniatex (Saša in Dušan Rovnšek) podarilo še kako primerno blago, Maja Peterlin, samozaposlena v kulturi, pa sešila drevo in štor. Hvala, res ste obogatili našo predstavo. Tim, mamica Tjaša in Helena so pričarali skrivnostne vilinske obraze, prikupne smrčke in zanimive pričeske. Brez marljivih članov Kulturnega, Turističnega in Gasilskega društva iz Muljave si ne predstavljam izpeljati dogodka. Vsem gre velika zahvala. Le kakšna bi bila peka koruze brez primerne koruze?! Že skoraj vsa je bila dozorela in pospravljena z njiv. Pa smo jo dobili na Bebrove kmetiji in kako lepo je rekel gospodar Miha: »To je za otroke.« Stane Kovačič je »našpi-

čil« palice, da so se kar same zapičile v stržen, Matjaž Kastelic, zaposlen na ZKT Prijetno domače in predsednik Godbe Stična pa je posodil tudi kurišče za peko koruze.

Ponovno se je izkazalo, da predano delo in sodelovanje obrodi »okusen sad«. Hvala vsem, ki ste pomagali otrokom pričarati brezskrbne trenutke v Tednu otroka.
Lidija Zajc, KD Josipa Jurčiča Muljava

Folkloristi Vidovo na festivalu na Pašmanu

Folklorna skupina Vidovo, se je v času od 7. do 9. julija 2023, udeležila festivala »20. smotra otočkog folklor KUD Bokolje« na otoku Pašman, v kraju Dobropoljana. Žal je skupina morala odpotovati v okrnjeni sestavi, pa smo se vseeno potrudili, da smo z dobrim nastopom kljub manjšemu številu nastopajočih navdušili številne gledalce. Poleg domačinov in skupin iz drugih otokov Hrvaške je nastopilo še več skupin iz tujine. Poleg Slovenije, ki jo je zastopala naša skupina in folklorna skupina iz Ptuj, so nastopile še skupine iz Poljske in Srbije. Naša skupina se je na otok Pašman odpravila na povabilo skupine KUD Bokolje Dobropoljana, ki je bila pri nas v Šentvidu pri Stični na festivalu Šentfolk, ki ga je organiziralo KD

Vidovo.

Po nastopu folklornih skupin je sledila večerja nastopajočih in prijetno druženje vse skupin ob ritmih skupine Magazin. Seveda pa smo naš

obisk čudovitega kraja ob morju izkoristili tudi za kopanje in ohladiitev v Jadranskem morju.

Uroš Kastrevc, FS Vidovo

Udeležba na XXI. Mednarodnem festivalu »ISTRA FEST« v Puli

Člani veteranske folklorne skupine Vidovo iz Šentvida pri Stični se skoraj vsako leto udeležimo enega izmed folklornih festivalov v tujini. Tako je bilo tudi letos, ko smo se odzvali vabilu na XXI. Mednarodni festival »ISTRA FEST« v Puli. Sredi junija smo tako odpotovali za nekaj dni na jug hrvaške Istre, kjer smo se v centru Pulja predstavili na trgu ob slavoloku Zlata vrata, kjer pogosto potekajo kulturne prireditve. Načrtovan program prireditev na dan festivala je bil ob udeležbi folkloristov in glasbenikov iz šestih držav zelo pester. Žal pa je takoj po začetku prireditve dogajanje prekinila močna nevihta, ki je pregnala večji del publike in nekaj nastopajočih v varno zavetje. Toda mi nismo obupali in smo pod zasilno streho bližnje zgradbe s pesmijo ob zvokih naših godcev pričakali konec nevihte. Vrnilo se je sonce, mi pa smo se, čeprav mokri, še z večjim veseljem zavrteli in navdušili občinstvo. Kljub okrnjeni prireditvi se je na trgu zbralo veliko domačinov in drugih gostov, ki so z aplavzom nagradili našo vztrajnost.

Naše bivanje v hotelu Duga Uvala v Krnici je bilo prijetno, saj smo prosti čas izkoristili za kopanje v mirnem zalivu, obdanem z mediteranskim zelenjem ni čudovito prodnato pla-

žo. Ob večerih pa smo se družili z ostalimi udeleženci festivala, se učili njihovih plesov in poslušali njihove ubrane glasove. Različnost je tista, ki nas dela zanimive. Imamo pa gotovo skupno točko – veselje do plesa, ki nas osrečuje. Naslednji dan smo izkoristili za obisk Nacionalnega parka Brioni in si ogledali vse zanimivosti tega območja znano predvsem po Titovi rezidenci in slovitem živalskem vrtu. Vendar smo ponovno imeli smolo z vremenom in med ogledom doživeli hudo ploho. A je bilo vseeno

lepo. Na poti domov smo se ustavili v notranjosti slovenskega dela Istre in si podrobno ogledali zanimivo vasico Padna. Slikovita in tesno pozidana vas v jugozahodnem koncu Šavrinskega gričevja nas je prijazno sprejela, njeni vaščani pa pogostili z domačimi dobrotami. Prijateljstvo in pozitivna energija sta v avtobusu na poti domov vzbudili prijetno vzdušje in dolgo pot domov naredili kratko in polno smeha.

Nada Stepic,
Folklorna skupina Vidovo veterani

KULTURNI BAZAR

IVANČNA GORICA 2023

VEČ KULTURE = VEČ ŽIVLJENJA

25. NOVEMBER 2023

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Dogajanje je namenjeno USTVARJALCEM IN SIMPATIZERJEM LJUBITELJSKE KULTURE, predvsem pa vsem VEDOŽELJNIM.

Kulturni bazar je priložnost, da SE POVEŽEMO IN UČIMO, USTVARJAMO IN SE MEDSEBOJNO NAVDIHUJEMO.

KULDELAVNICE: 1. Umetnost poslušanja in moč vprašanj, 2. Mislim, torej sem?, 3. Zvočno ustvarjanje s cajonom

KULPOGOVOR: Prihodnost kulture na prepihu

KULPREDSTAVA ZA OTROKE: Kovčekteta na obisku

KULSPREČANJE: Klemen Janežič v osrčju igralske magije

VSI dogodki so BREZPLAČNI.

OBVEZNE PRIJAVE na zkd.ivancnagorica@gmail.com do 19. novembra 2023.

VEČ INFORMACIJ: zkd.prijetnodomace.si

ZKD občine Ivančna Gorica
zkd.ivancnagorica@gmail.com
041 328 141 (Saša)

Gledališče VIDOVO igralo z dobrodelno noto

Že stare anekdote pripovedujejo, da je smeh pol zdravja. Ko se nasmejimo iskreno, iz srca, postanemo za trenutek srečni, zadovoljni in odmišljivo vse tegobe. Zato je Gledališče VIDOVO tudi letos gostovalo v Lovrencu na Pohorju v okviru »30. Jezernikovih dnevov«. Izvedba komedije »JAZ SEM PA TAKO FINA« je imela dobrodelno noto.

Jezernikovi dnevi so poimenovani po pravljici oziroma legendi o Jezerniku, lovrenškem bajeslovnem bitju, ki naj bi živel na Pohorju med Lovrenškimi jezери in pazil na naravo. Občina Lovrenc na Pohorju pa je bila ena izmed slovenskih občin, ki je utrpela škodo po avgustovski ujmi. Ekipe Gledališča VIDOVO je zato honorar, ki bi ga prejela za svoj nastop, odstopila občini za sanacijo po ujmi. Tako predsednica Društva upokojencev Lovrenc na Pohorju gospa Marija Perklič in predstavnik Občine Lovrenc na Pohorju gospod Miha Kraner sta bon prejela z zahvalnimi besedami in s spodbudo, da se ekipa še vrne na lovrenški oder. Obiskovalci predstave so zapolnili skoraj vse razpoložljive sedeže v dvorani, zato je bila ob koncu predstave dana obljuba, da se Gledališče VIDOVO s svojimi igrami še vrne.

Gostovanja širom Slovenije pa Gledališče VIDOVO nadaljuje tudi v jesenskem času.

Več fotografij lahko najdete na Facebook strani Gledališča Vidovo, Kulturnega društva VIDOVO.

Alina Cunk Perklič, Kulturno društvo VIDOVO

Foto: Foto Javornik

Kozmijanovi dnevi - Krka 2023

Za nami so 6. Kozmijanovi dnevi. V torek, ob godu Kozma in Damjana, naših farnih zavetnikov, smo s sveto mašo začeli praznovanje. Daroval jo je gospod Jakob Piletič, ki nam je pridigo pripravil kar iz prižnice.

V sredo smo gostili sestro Emanuelo Žerdin, ki nam je pripravila predavanje na temo: Kaj lahko mi kristjani ponudimo svetu- trpečim in umirajočim- namesto evtanazije? Čudovito predavanje, ki se je dotaknilo vsakega izmed nas, tako starejših in mladine. Na predavanju so bili prisotni tudi naši letošnji birmanci. Sestra Emanuela nam je nanizala kar nekaj primerov iz svoje prakse pri delu v Hospicu. Lajšati bolečine, povrniti dostojanstvo vsakemu človeku, predvsem pa biti ob ljudeh in se ne bati umiranja in smrti. Kristjani smo poklicani k temu, da življenje spoštujemo, vse od njegovega nastanka, pa prav tako do naravnega konca.

V četrtek smo pripravili oder kar na dvorišču pred župniščem. Gospod župnik je v goste povabil Big Band Grosuplje, s pevcem Blažem Vrbičem in pod vodstvom Rudija Javornika. Pod jasnimi zvezdnimi nebom, so nam pričarali lep koncert jazza, ki nas je popeljal v čas Franka Sinatre.

V petek nam je Kulturno društvo Krka pripravilo igro Županova Micka. Ob njihovem nastopu smo se nasmejali in razvedrili. Igra naših domačih igralcev prekaša marsikatero igro, ki jo igrajo šolani igralci. Za njihov nastop smo jim hvaležni in jim čestitamo za ta nastop.

Sobota je bila duhovno obarvana, saj je to dan celodnevnega češčenja, ko smo se z molitvijo ali tišino pred Najsvetejšim zahvalili za vse prejete darove, ki jih prejemo od Boga. Ob 17. uri je ob sklepu češčenja daroval sveto mašo gospod Jure Ferlež. Po maši pa je sledil še koncert otroških in

Intenzivne priprave ŽePZ KD Vidovo na letni koncert

Sinji Vrh: mesto priklopa

Na začetku oktobra se je ženski pevski zborček Vidovo za tri dni umaknil na prijazno domačijo Sinji Vrh. Sinji Vrh je sicer razgledna gora, ki se nahaja med Colom, Ajdovščino in Predmejo. Z vrha se ponuja pogled na Slovenijo. Pod nami so se razprostirala naselja vse do morja in alp, predvsem pa si ga bomo zapomnile po hipnotično-žarečih sončnih zahodih. To je torej postala kulisa našega priklopa (ne odklopa).

Brez Urbana in Anamarije ne gre

V prijetno okolje, kjer smo bile sicer večino časa zaprte v svet pevske vaje oziroma v kmečko sobo ob krušni peči smo prišle na pobudo našega zborovodje Urbana, ki je že sam bil vzgojen v duhu pohodov po Sloveniji in glasbene vzgoje v znani glasbeni družini Tozon. Ljubezen do obojega je tri dni potrpežljivo in nevsiljivo prenašal na nas, seveda ob organizacijskih prizadevanjih naše predsednice Anamarije Škerjanc Štrus, ki je poskrbela, da smo imeli natančno odmerjen čas za vaje in sprostitve, vodo, čaje, kavo, spanje in hrano.

Kakšen program pripravljamo

Urban je pripravil zanimiv program, ki bo letos poleg etnično-ljudskih pesmi obarvan še s priredbami slovenskih zimzelenih popevk, kot so: Nad mestom se dani, Brez besed, Mlade oči in še kakim presenečenjem. Urban tačas seveda že upeva tudi moški zbor, s katerim vedno rade sodelujemo.

Brez dobre volje pesem ne zveni

Poleg delovnega vzdušja smo vsi skupaj uspeli ustvariti tudi prostor za pristrčno druženje ob kratkih pohodih in še malo petja ob karaokah. Ker smo preigravale program v sobi za goste, so nas lahko slišali tudi drugi in lastnik je bil vesel odzivov, predvsem privabljanja turistov.

David Zupančič v družbi moderatork večera Janje in Julije Ambrožič ter predsednika KD Stična Jureta Malovrha

Postale smo občinske ambasadorke

Ko smo splezale na vrh nad domačijo, smo srečale zamejce, ki vsako leto prihajajo v Šentvid, tako smo postale še občinske ambasadorke. Pesem res premaga vsako oviro in skrajša pot do sočloveka. Gospodar nas je iz hvaležnosti vpeljal v drobne skrivnosti njihovega nadzemnega in podzemnega sveta, dišečih zelišč in zorenja sirov. Zapojte si k(d)aj tudi vi. Mi si nenehno, tudi doma ...

In še konkretno povabilo na koncert

Vabimo vas v našo družbo, v Dom kulture Šentvid pri Stični že 25. novembra na letni koncert z naslovom »Ni je lepše noči«, ob 19. uri zvečer. Označite si na koledarju, da zapojemo kaj tudi skupaj.

Za ŽePZ Vidovo, Ksenija Medved

Deset let delovanja Kulturno športnega društva Dob

Kulturno športno društvo Dob je bilo uradno ustanovljeno leta 2012. Povod za ustanovitev društva je bil obstoj moškega pevskega zbora MoPZ Dob, ki je bil ustanovljen leto prej, 2011. Ustanovitev zbora je temeljila na želji po obstoju gasilskega pevskega zbora, zato je bilo v začetni zasedbi kar nekaj članov iz prostovoljnega gasilskega društva Dob. Zbor je v samem začetku štel 23 članov.

Pobuda za ustanovitev kulturnega društva je izhajala iz dejstva, da se bo zbor lažje in hitreje razvijal. Zato smo takratni člani zbora ustanovili Kulturno športno društvo Dob. Zbor je takrat štel 17 članov. Prva uradno registrirana sekcija je bil moški pevski zbor. Ker smo želeli, da v društvu ne deluje samo pevski zbor, smo oblikovali še sekcije pohodništvo, športno sekcijo in sekcijo ljubiteljskih likovnih umetnikov. Glavna dejavnost skupine likovnikov, ki se imenujejo Papirčkarice, je izdelovanje rož iz krep papirja. Ta dejavnost je bila v preteklih časih zelo aktualna, vendar bolj in bolj tone v pozabo. Želja naših članic je, da se ta tradicija obdrži. Sestajajo se enkrat tedensko. Izvajajo razne

delavnice in razstave po naši občini in širše. Vsako leto se udeležijo vseslovenske razstave »rož iz krep papirja« na Vranskem. Prirejajo pa tudi svoje razstave, kjer pokažejo izdelke širši javnosti. Poskrbijo za okrasitev in aranžiranje odra ob nastopih pevcev. Ob koncu leta pa izdelujejo tudi voščilnice in izboljšujejo tehniko kvačkanja. V sekciji papirčkaric je 10 članic.

Člani skupine Pohodništvo in planinarjenje vsako leto v soorganizaciji s Krajevno skupnostjo Dob organizirajo »Dobuski pohod«, ki se ga udeleži preko 100 pohodnikov.

Člani športne sekcije pa vsako leto organiziramo kolesarjenje po naši

občini s tremi različnimi trasami različnih težavnostnih stopenj. Organiziramo pa tudi dan ulične košarke, na katerega se igralci in tudi obiskovalci vsako leto radi vračajo. Deseto obletnico smo obeležili na desetem občnem zboru v začetku leta. Po rednem formalnem delu smo vse prisotne pogostili z bogato pojedino, za zaključek pa smo člani društva upihnilo deseto svečko na torti.

Prihodnost društva ni vprašljiva, kajti imamo veliko zagnanih in proaktivnih članov, ki zelo radi sodelujejo pri organizaciji dogodkov.

David Čebular

mladinskih zborov iz Krke, Muljave in Stične. Otroci in mladi so nam prepevali na odru pred župniščem. V nedeljo pa je sledila slovesna sveta maša in romarski shod. Somaševanje je vodil upokojeni beograjski nadškof msgr. Stanislav Hočevar, ki nas je v svoji pridigi lepo nagovoril, da živimo na prelepem koščku Slovenije, kjer izvira dolenska lepota

reka Krka. Romarski shod pa naj izkoristimo, da vsem nam izprosimo pravo pojmovanje zdravja, pravih zdravnikov in prave volje do življenja. Po maši je sledilo še druženje pred cerkvijo s pogostitvijo.

Zahvaljujemo se za vso pomoč in podporo pri pripravi dogodkov, ki so se odvijali v tem tednu. Hvala Zavodu Kozmijan, Kulturnemu in

turističnemu društvu Krka, vsem župnijskim sodelavcem, predvsem našemu gospodu župniku Dejanu, ki je vse dogodke lepo povezal v lep teden. Hvala tudi vsem tistim, ki so v tem tednu poskrbeli za pogostitve udeležencev dogodkov in gospodinjam za pecivo.

Irena Slana

Kratke iz knjižnice Ivančna Gorica

Knjižnica Ivančna Gorica, Ul. II. Grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica 01/78 78 121, 051 236 436, izposojaivg@knjiznicagro.si, www.gro.sik.si
FB: Knjižnica Ivančna Gorica, IG: knjiznicaivancnagorica, Biblos

KNJIŽNICA V ZAGRADCU – Konec oktobra, v času, ko se je ta številka Klasja že tiskala, je Knjižnica Ivančna Gorica v sodelovanju z OŠ Zagradec prišla tudi v suhokranjski del občine. Povezali smo zbirke šolske in splošne knjižnice, kar pomeni, da so v šolski knjižnici OŠ Zagradec odslej tudi knjige naše knjižnice, ki si jih lahko izposodite s člansko izkaznico (potrebno se je vpisati v našo knjižnico). Učenci bodo do naše zbirke lahko dostopali tudi v dopoldanskem času, ko je odprta šolska knjižnica, za vse ostale pa je knjižnica v Zagradcu odprta ob torkih in četrtek od 15. do 17. ure. Vhod v knjižnico se nahaja pri šolskem igrišču (glejte označevalne table). Več o tem v prihodnji številki Klasja. Vabljeni!

PRAVLJIČNO SEZONO smo tokrat začeli nadvse veselo in zabavno, s polno dvorano otrok v kulturnem domu Krka, kjer smo skupaj s Krajevno skupnostjo Krka gostili Zavod Enostavno prijatelji s predstavo Bobrova skrivnost. Otroci so se veliko naučili o bobrih, nekateri so se za nekaj trenutkov prelevili v živali, vsa dvorana pa je tudi zaplesala.

NA FESTIVALU STIČNA smo nastopili s sklopom pravljic iz zbirke »Čebelica«, ki letos praznuje 70 let. Otroci (in nekaj staršev) so se v dvornem dogajanju s knjižničarkama Petro in Marušo ter volkom sprehodili po pravljicnem gozdu pravljic, ugank, kamišibaja, besednih in didaktičnih iger ter bansov.

MEDNARODNI DAN STAREJŠIH smo v ivanški knjižnici obeležili s srečanjem, na katerem smo se pogovarjali o dejavnostih, knjigah in zbirkah, primernih za starejše, pa tudi o branju vnukom ter uporabi sodobnih tehnologij.

NA DELAVNICAH UČENJA z mentorico Andrejo Robek Perpar je za en razred učencev 5. in 6. razreda spoznalo učinkovite tehnike učenja. Da bodo otroci znanje lažje prenesli v prakso, je mentorica nekaj uporabnih nasvetov zaupala tudi njihovim staršem.

ŠAH V KNJIŽNICI – Ob petkih se med 17.00 in 18.30 odvijajo šahovska srečanja za vse generacije pod mentorstvom Damjana Lesjaka.

V TEDNU SPLOŠNIH KNJIŽNIC pripravljamo pester program; naj vam prišepnemo, da bo tudi kakšno presenečenje vmes, pri čemer velja omeniti, da v knjižnico še posebej vabimo nove člane.

V torek, 21. novembra, ob 18. uri, bomo skupaj z Damijano Bijek, Gregorjem Jakošem, Slavkom Zaleteljem in Tatjano Hren na potpisnem večeru spoznali afriško državo Mali; v sredo, 22. novembra, ob 17. uri, bodo angleško-slovenske pravljice; v četrtek, 23. novembra, ob 17. uri, bo v kulturnem domu v Zagradcu animacijska predstava za otroke z naslovom 1, 2, 3 ... lešnikov več ni! v izvedbi Gledališča Pravljičarna; v petek, 24. novembra, ob 11. uri, bomo odprli fotografsko razstavo Matjaža Marinčka.

BRALNI KLUB za odrasle bo v novembru razpravjal o knjigi Bernarda Schlinka: Bralec. Srečamo se v torek, 28. novembra, ob 17. uri.

PAKETNIK IN KNJIGOMAT sta pred oz. v knjižnici zato, da bi vam olajšala izposojo in vračanje gradiva. Če bi ju radi uporabljali, pa ne veste, kako, se obrnite na knjižničarje, z veseljem vam bomo pomagali.

DIGITALIZACIJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA je v naši knjižnici v polnem teku. Prejšnji mesec smo na portalu Kamra objavili digitalno zbirko o krajevni skupnosti Šentvid pri Stični na starih razglednicah in novjših fotografijah.

Razstava Milene Bojc v ivanški knjižnici

V Knjižnici Ivančna Gorica so bile poleti na ogled slike Milene Bojc, članice Kulturnega društva likovnikov Ferdo Vesel iz Šentvida pri Stični. Razstavo z naslovom Pogled skozi moje oči smo v družbi simpatičnih citrark Julije Koritnik in Sare Koleša, učenek Glasbene šole Grosuplje, odprli v sredo, 21. junija 2023. Milena Bojc živi v Zgornjem Kašlju v ljubljanski občini, po rodu pa je Dolenjka in je otroštvo preživela v Podgorici v dobrepolski občini. Razstava Pogled skozi moje oči je njena tretja samostojna, med drugim je razstavljala že v knjižnici v Dobropolju, udeležila se je tudi več skupinskih razstav.

Že kot otrok je rada risala, v šoli je imela rada likovni pouk, sledilo je nekaj desetletij likovnega zatišja. Potem se je v Ljubljani vpisala v slikarsko šolo, svoj slikarski razcvet pa je doživela pred dobrimi 10 leti, ko se je pridružila Kulturnemu društvu likovnikov Ferdo Vesel v Šentvidu

pri Stični. Članice se enkrat tedensko srečujejo v društvenem ateljeju v kulturnem domu v Šentvidu pri Stični in ustvarjajo. Bojčeva ima najraje motive iz narave. Na začetku svoje slikarske poti je slikala z akrilnimi barvami, potem pa prešla na tehniko olje na platno. Milena Bojc je bila večji del delovne

dobe zaposlena v Papirnici Vevče, kjer je delala v knjigovodstvu, zadnjih 16 let je upokojenka. Poleg slikanja ima rada še pletenje in šivanje, obdeluje vrt, v veliko veselje ji je tudi njenih sedem vnukov.

Knjižnica Ivančna Gorica

Literarni večer z Davidom Zupančičem

David Zupančič, avtor knjižne uspešnice Življenje v sivi coni, je na literarnem večeru, ki je 12. septembra 2023 potekal v stiškem kulturnem domu, številno publiko navdušil s svojo sproščenostjo, pozitivnostjo, humorjem in polno malho zdravniških anekdot. To je njegova prva knjiga, ki je nastala v času pandemije covid-19 in je ena najbolj prodanih knjig v zadnjih letih pri nas; to je tudi ena najbolj izposojanih knjig v slovenskih knjižnicah, na lanskem knjižnem sejmu je prejela naziv Knjiga leta.

Zupančič v življenju počne marsikaj: je specializant infektologije, pisatelj, spletni vplivnež s 37.000 sledilci na Instagramu, ustvarjalec podkasta Umetnost lenarjenja, je tudi mož in oče. Na nekoliko provokativno vprašanje, kaj je njegovo poslanstvo, je brez oklevanja odgovoril, da to, da je zdravnik. Izvedeli smo, da ne gleda televizije, da se omejuje pri uporabi spleta, pa tudi da bo še letos izšla njegova druga knjiga z naslovom Znanost mirnega življenja, v kateri bomo lahko brali o odnosih, meditaciji, čuječnosti, spanju, lenarjenju. Obljublja, da je ohranil svoj stil pisanja, kar pomeni, da lahko pričakujemo humorne vložke in anekdote.

Literarno druženje, ki sta ga povezovali Janja Ambrožič in dijakinja Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica Julija Ambrožič, so odprli in sklenili člani domače folk

David Zupančič v družbi moderatork večera Janje in Julije Ambrožič ter predsednika KD Stična Jureta Malovrha

skupine Propertea. Dogodek je potekal v okviru nacionalnega meseca skupnega branja v soorganizaciji Knjižnice Ivančna Gorica in Kulturnega društva Stična, udeležil se ga je tudi ivanški podžupan Tomaž Smole.

Knjižnica Ivančna Gorica

S pravljico prepluli občino

Zadnji teden v avgustu se je več kot 50 otrok udeležilo počitniških dejavnosti, ki jih je na štirih lokacijah po občini pripravila Knjižnica Ivančna Gorica; prvi dan smo bili v Zagradcu, drugi v Višnji Gori, tretji v Šentvidu pri Stični, na koncu pa v Ivančni Gorici.

Vsak dan so otroci spoznavali, kaj vse najdemo v knjigah, koliko zgodb, pa tudi poučnih ter zabavnih vsebin se skriva v njih, samo poiskati jih je treba. S pravljico smo zapluli pod morsk gladino, spoznali različne živali, se naučili ravnanja z odpadki, zabavali smo se ob družabnih igrah, ugibali besede, reševali morske in gorske uganke ob kamišibaju, se razmigali, celo zaplesali in zapeli smo. Za gostoljubje se zahvaljujemo: Osnovni šoli Zagradec, Hiši kranjske čebele, Krajevni skupnosti Šentvid pri Stični in Občini Ivančna Gorica.

Knjižnica Ivančna Gorica

50 let Nogometnega kluba Ivančna Gorica

Nogometni klub Ivančna Gorica letos obeležuje 50 let delovanja. Osrednja obeležitev jubileja je potekala v začetku septembra, ko je klub pripravil jubilejno slovesnost z revijalno tekmo domačih veteranov in dvodnevni turnirjem za otroke.

Na nogometnem stadionu je v petek, 8. septembra, potekala slovesnost ob praznovanju 50. obletnice NK Ivančna Gorica. Poleg predstavnikov kluba so se je udeležili tudi gostje. Nogometnemu klubu Ivančna Gorica je izrekel čestitke ob jubileju tudi župan Dušan

Strnad in se z jubilejnim priznanjem zahvalil vsem, ki so v vseh teh letih klub vodili in ga pripeljali do častitljivega jubileja. Poudaril je, da je bil v vseh teh letih, tudi s pomočjo lokalne skupnosti, zgrajen sodoben nogometni stadion, poleg njega pa pomožno igrišče z umetno travo, kar danes omogoča primerne pogoje za vadbo z mladimi in igranje nogometa na kar se da sodobni ravni.

V imenu Nogometne zveze Slovenije je klubu čestital podpredsednik zveze in predsednik Medobčinske nogometne zveze Ljubljana, mag. Gvido Mravljak. V NK Ivančna Gorica, ki ga zadnja leta vodi predsednik Rafael Koren, so se ob jubileju s spominskimi plaketami spomnili tudi tistih posameznikov, ki so v klubu od vsega začetka. Po uradni svečanosti je bila na sporedu še revijalna tekma med veterani NK Ivančna Gorica in NK Olimpija Ljubljana, klub pa je organiziral tudi dvodnevni nogometni turnir za otroške selekcije. Ob jubileju so izdali tudi klubski zbornik, ki bo za prihodnje nogometne rodove pomemben del zgodovine, ki se je odvijala med letoma 1973 in 2023 v domači Ivančni Gorici.

Gašper Stopar

RAZPIS ZA ŠPORTNIKA LETA OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 2023

ZŠO Ivančna Gorica tudi letos podeljuje priznanja za najboljše športnike in športnice v občini Ivančna Gorica ter priznanja zaslužnim športnim delavcem. Predlogi morajo prispeti na naslov ZŠO Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica, najkasneje do petka, 24. novembra 2023, na predpisanem obrazcu, ki je objavljen na spletni strani ZŠO Ivančna Gorica in občine Ivančna Gorica. Kasneje prispelih predlogov žal ne bomo mogli upoštevati.

Kategorije, v katere lahko predlagate svoje kandidate, so:

- a) Mlajši dečki letnika 2011 in mlajši
- b) Mlajše deklice letnika 2011 in mlajše
- c) Starejši dečki letnika 2008 in mlajši
- d) Starejše deklice letnika 2008 in mlajše
- e) Mladinci letnikov 2007, 2006, 2005 in 2004
- f) Mladinke letnikov 2007, 2006, 2005 in 2004
- g) Člani letnika 2003 in starejši
- h) Članice letnika 2003 in starejše
- i) Najboljša športna ekipa občine Ivančna Gorica
- j) Zaslužni športni delavec-delavka
- k) Veteran-veteranka
- l) Športniki invalidi

Za naziv športnika leta občine Ivančna Gorica imajo pravico kandidirati vsi tisti:

- ki so člani društev in klubov iz občine Ivančna Gorica
- vsi vzgojno izobraževalni zavodi v občini Ivančna Gorica
- športniki s stalnim prebivališčem v občini Ivančna Gorica, ki delujejo v društvi in klubih s sedežem zunaj občine Ivančna Gorica

Za najboljšo športno ekipo občine Ivančna Gorica lahko kandidirajo samo ekipe šol, društev oz. klubov, ki so registrirani v občini Ivančna Gorica.

V posamezni kategoriji lahko predlagate samo enega posameznika oz. ekipo! Predlagate lahko tudi športne delavce-delavke (učitelje, trenerje, druge funkcionarje) za posebno priznanje za velik prispevek k razvoju športa v občini Ivančna Gorica, ki delujejo na področju športa vsaj 15 let. Predlog za veterana, veteranko – starostna omejitev 50 let. Predlog ustrezno utemeljite z obrazložitvijo dosežkov za leto 2023 (dosežki, št. tekmovalcev oz. klubov na posamezni tekmi, sodelujoče države, če gre za mednarodno tekmovanje, datum in kraj tekmovanja ...). Naveden naj bo vir, kjer so vsi rezultati preverljivi. Svoje predloge morate potrditi z žigom in podpisom predsednika kluba oz. društva. Ob jubilejih bodo športni klubi in društva dobila jubilejne plakete za 10, 20, 30-letno delovanje, zato, če sodite mednje, navedite v svojem predlogu tudi to z ustrezno obrazložitvijo.

3. Ivankin tek

V soboto, 23. 9. 2023, smo praznovali dan slovenskega športa. V Ivančni Gorici je potekal 3. Ivankin tek, ki sta ga organizirala Občina Ivančna Gorica in Zveza športnih organizacij Ivančna Gorica. Prebudili smo se v deževno sobotno jutro. Že pri pripravljanju prireditvenega prostora za Ivankin tek je zivalo kot »iz škafa«. Vreme se je res zarotilo proti nam. Upali smo, da bo do prvega štarta ki je bil ob 10. uri, ko so se na progo podali tekači in tekačice na 12 in 5 km, prenehalo deževati, vendar je dež vztrajal še naprej. Kljub dežju se je 3. Ivankin teka udeležilo veliko tekačev, od najmlajših do starejših. Prav vsi so uspešno premagali progo na katero so se podali. Kljub turobnemu vremenu so bili številni tekmovalci in gledalci v cilju z nasmehi na licih, kar pa pravzaprav največ šteje. Razglasitev rezultatov je potekala v avli Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, kjer je bil vsak

udeleženec deležen tudi toplega obroka iz šolske kuhinje. V imenu organizatorjev je zbrane nagovoril podžupan Tomaž Smole ter najboljšim podelil pokale, medalje in domače pivo Stezičar, podjetnika Tonija Venclja. Športno – rekreativno prireditev je povezovala televizijska voditeljica Barbara Pirh. Za varnost udeležencev ob trasi poti, ki je potekala od Vzgojno-izobraževalnega centra Ivančna Gorica proti Stični in nazaj, so ves

čas skrbeli člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Ivančna Gorica. Prisotni so lahko opravili številne meritve pri osebju Centra za krepitev zdravja iz Zdravstvenega doma Ivančna Gorica ali se »okrepčali« z domačim pivom Stezičar. Prireditev je odlično uspela in se že veselimo naslednjega leta, ko bo na vrsti 4. Ivankin tek.

Andreja Lapanja

OBČINSKA FUTSAL LIGA

MSU team zaslužen novi prvaki občinske futsal lige

Pretekla leta je ekipa MSU team v zadnjih krogih vedno branila prednost pred večkratnimi zaporednimi prvaki naše lige – ekipo FC Ivančna Gorica SC&Doner king. In prednost vedno tudi zapravila. Letos je bilo drugače. Dobri del lige so lovili prednost omenjene ekipe in jo prav v zadnjem krogu tudi dohiteli in zaradi dveh zmag v medsebojnih dvobojih tudi prehiteli ter tako prvič v zgodovini naše lige postali občinski prvaki.

Kot vse njihove medsebojne tekme, je bila tudi odločilna kvalitetna, zelo napeta in burna, a ekipa MSU team je končno pokazala dovolj zrelosti in zaslužen zmagala. Tako se je končala 12-letna prevlada ekipe FC Ivančna Gorica SC&Doner king (leta 2011 je zmagala ekipa Mizarstva Trunkelj Krka, od takrat dalje pa vedno omenjena ekipa). Za ekipo MSU team, letošnje prvake so igrali: Blaž Zupančič (vodja ekipe), Martin Grošelj (prvi strelec ekipe), Marko Gavrančič, Miha Mlakar, Urban Pirnat, Jure Potočar (vratar), Primož Potočar, Simon Ostanek, David Glavič, Luka Babič in Marko Koščak (vratar).

3. mesto je prav tako z zmago v zadnjem krogu proti pokalnemu prvaku občine, ekipi Fiziokinn dosegla ekipa Rupert team. Obe ekipe velja pohvaliti za odlične igre, s katerimi sta pokazali, da se v bodoče lahko borita za sam vrh občinske lige. Pohvaliti pa je treba tudi ekipo Samastur, ki je že z uvrstitvijo v 1. ligo dosegla lep uspeh.

Tudi razplet v 2. ligi je bil zelo zanimiv in šele tekmi zadnjega kroga sta določili vrstni red. Ekipe v 2. ligi so bile zelo izenačene. Naslov prvaka 2. lige je na koncu pripadel ekipi ŠD Ambrus, drugo mesto so tudi z odličnim zaključkom dosegli fantje ekipe ŠD Zagradec. Tretja je bila ekipa HD City, četrta pa ekipa ŠDM Krka.

Končna lestvica za leto 2023 v 1. ligi:

		O. t.	Zm.	Remi	Por.	Goli +	Goli -	Razl.	Toč.
1.	MSU Team *	12	9	3	0	56	22	+ 34	30
2.	FC Iv. Gorica SC&Doner king	12	10	0	2	64	28	+ 36	30
3.	Rupert team	12	7	1	4	51	40	+ 11	22
4.	Fiziokinn	12	6	2	4	42	34	+ 8	20
5.	Samastur	12	3	2	7	23	43	- 20	11

* MSU team je prvi zaradi boljšega izkupička v medsebojnih tekmah.

Končna lestvica za leto 2023 v 2. ligi:

		O. t.	Zm.	Remi	Por.	Goli +	Goli -	Razl.	Toč.
1.	ŠD Ambrus	11	3	2	6	16	29	- 13	11
2.	ŠD Zagradec	11	3	0	8	17	30	- 13	9
3.	HD City	11	2	3	6	20	46	- 26	9
4.	ŠDM Krka	11	2	1	8	13	30	- 17	7

Simon Bregar

Dr. Branko Škof: »Tisti, ki otroku v srce zasadi šport, si zasluži olimpijsko medaljo«

Večjo kot imamo širino znanja iz najrazličnejših področij, tem bolj kompleksne nevrnske povezave se nam ustvarjajo v možganih. Te nam potem omogočajo bolj kompleksno razmišljanje, dojemanje in zaznavanje okolice. Zelo veliko vlog pri tej širini ima šport.

Ne samo, da tvori široko nevronske veje v možganih, ampak z vadbo skrbi za močno srce. Kadar srce dovaja več kisika možganom, so ti posledično bolj prekrvavljeni in lahko hitreje ustvarjajo nove povezave, ki pa so tudi same hitreje. Izboljšata se spomin in obdelava informacij.

Najbolj znane prednosti ukvarjanja s športom za otroke, so npr. delovne navade, izboljšana skrb za higieno, socializacija, pripadnost, izboljšana motorika, večja samozavest, boljše regulacija čustev ... Čedalje bolj pa se uveljavlja dognanje da je za otroke do vsaj 16. leta ključno raznovrstno gibanje, v izogib t. i. prezgodnji specializaciji. Ta lahko povzroči poškodbe, čustveno izgorelost, zmanjšano raznolikost, predvsem pa manjše dosežke na dolgi rok. Od tega, da smo mi starejši doma še »izpolnjevali« pogoje za raznovrstno gibanje in se podili po gozdovih, plezali po vsem mogočem, v šoli pa so si učitelji še upali učiti atletiko (sedaj si otrok zlomi prst in prihitijo odvetniki), smo prišli do tega, da otrok doma in v šoli giba zelo malo, če pa hodi na neko dejavnost, pa se žal osredotoča zgolj na en vzorec gibanja. Tu bi morali učitelji in trenerji poskrbeti, da se k vadbi doda čim več različnih vzorcev gibanja v treningu, pa čeprav to pomeni malo manjši napredek v specializaciji. S tem bi izgradili dober temelj širokih nevrnskih povezav in ter raznolikih gibalnih sposobnosti. Odlična podlaga za življenje.

Torej smo potem spet pri nevrnskih povezavah. Vzorec se ponovi. Več širine kot dosežemo v gibanju in večji vzorec različnih gibanj sprogramirajo naši možgani (motorika), bolj kompleksen programski vzorec gibanja lahko sestavimo za dosego določenega vzorca – npr. dosegamo večji procent uspešno izvedenih prostih metov v košarki. Lahko bi rekli, da dosežemo umetnost gibanja oz. višji nivo motorike. Vse skupaj se potem nadgrajuje – človek, ki dosega širino in kompleksnost v drugih znanjih, bo tudi boljši športnik in obratno.

Po 60. letu, če znamo malo potelovaditi, lahko preprečimo ali vsaj ustavimo marsikaj. Tu bi izpostavil trening moči (trening pod obremenitvijo). Človeško telo je neverjetno prilagodljivo. In takoj, ko močnih mišic ali kosti na potrebujemo, jih bo telo razgradilo in s tem »energetsko privarčevalo«. Trening moči kosti prisili, da ohranjajo gosto strukturo, mišična vlakna pa da ostajajo močna in prožna ter tako uspešno držijo skelet skupaj. Raziskave kažejo, da prava mera mišične mase izboljšuje kognitivno sposobnost oz. posledično preprečuje demenco, zdravi depresijo, podaljšuje življenje po infarktu, izboljša mobilnost, zmanjša število padcev in pa predvsem zlomov kosti. Brez strahu, ni potrebe po večji mišični masi. Dovolj je že, če preprečimo, da je ta premajhna.

Na kosteh nenehno delujejo celice osteoblasti, ki proizvajajo novo kostno tkivo in osteoklasti, ki ga razgrajujejo. Ta proces poteka neprekinjeno. Če poskrbimo, da kosti doživijo stres (trening moči, poskoki ...), kosti postanejo trdnjše, močnejše. Če pa ne gibamo ali pa npr. samo kolesarimo, se začne kostna gostota pospešeno zmanjševati. Torej z vidika kosti, je bolje 10x poskočiti doma, kot polurna hoja. Oboje bi seveda bilo idealno. Svojim strankam sicer večkrat povem, da ima pri skrbi za zdravje kondicija prednost pred skrbjo za telesno težo.

Za šport in ostale širine ni nikoli prepozno. Možgani so zmožni ob stimulaciji in zadostnem dovodu kisika, krvi, ustvarjati nove nevrone in ne velja več, da je njihovo število določeno že pred rojstvom in se potem samo zmanjšujejo. Na tem mestu, vas lepo povabim, da še kaj preberete na zanimivo temo športa in zdravja, se pridružite kakšni športni aktivnosti in upam, počasi vzljubite gibanje. Da ne bo dovolj motivacije šele po tem, ko nas že »načne« zdravje. Ena vadba na dan, prežene odmrle nevrone stran.

Simon Stopar, predsednik V.I.P. Športnega kluba Ivančna Gorica

Kangovci na kadetskem svetovnem prvenstvu v Sarajevu

Na kadetsko svetovno prvenstvo, ki so ga organizirali v Sarajevu, glavnem mestu Bosne in Hercegovine, je pripotovalo več kot 1000 mladih športnikov iz 76 držav. Največja tekmovalna v mlajših kategorijah so velikokrat tudi testna tekmovalna, kar se tiče uvedbe novih pravil. Da bi čim bolj izenačili mlade športnike, so jih ob težnostnih kategorijah razvrstili še glede na višino rasti. To novo pravilo so upoštevali na evropskem prvenstvu v Beogradu.

Na njihovo najpomembnejše tekmovalje v tem letu jih je popeljal trener Tomaž Zakrajšek. O pripravljenosti varovancev je povedal: »Pred svetovnim prvenstvom smo od 7. do 12. avgusta izpeljali zaključne priprave v Sarajevu. Opravili smo jih skupaj s tremi sarajevskimi klubi oziroma z njihovimi kadetskimi reprezentanti. Imeli smo podobne priprave kot lani, ko smo se

skupaj z njimi pripravljali na svetovno prvenstvo v Bolgariji. Tokrat je bilo na treningih enajst tekmovalcev. Ob naši četverici je bilo še sedem domačinov. Namen priprav je bil izboljšati motorične sposobnosti pri vseh tekmovalcih ter da bi z njimi opravili kar se da veliko dvobojev in pridobili na borbni inteligenci. Sledile so še klubske priprave v Portorožu, tako da sta bila naša dva borca pripravljena na svetovno prvenstvo.«

Iz kluba Kang sta za Slovenijo stopila na tatami Vid Milošević, ki se je boril v kategoriji s 34 tekmovalci višine do 160 centimetrov, ter Jakob Kastelica, ki je tekmoval v družbi 24-tih nasprotnikov kategorije do 156 centimetrov. Oba sta na žalost izgubila. Miloševića je ugnal prvak Multi evropskih iger, Grk Evangelos Pantos, Kastelica pa Japonec Raito Kawai. Obema je

19. Krevsov tek po Kriško-polževski planoti

V soboto, 9. septembra 2023, se je na Kriško-polževski planoti odvil že tradicionalni 19. Krevsov tek. Dogodek, ki vsako leto privabi številne obiskovalce iz vse Slovenije, je tudi letos postregel s pestrim športnim programom. Vse to z namenom obujanja spomina na izjemnega atleta rojenega v Višnji Gori - Iva Krevsa, ki je v letih 1927 – 1938 podiral rekorde in nabiral medalje predvsem na Balkanskih igrah, leta 1936 pa sodeloval tudi na olimpijskih igrah v Berlinu. Prireditelj sta pozdravila Maja Lampret, direktorica Zavoda Prijetno domače in Stane Kralj, predsednik Občinske turistične zveze.

Zbrano množico rekreativnih športnikov je na štartu pozdravilo veliko število navijačev in tudi prijetno poletno sonce, ki je dnevu prežetim s športnim duhom, prijateljstvom in zmagoslavjem dodalo tisti kanček čarobnosti, ki ustvarja nepozabne spomine. Organizatorje je razveselilo dejstvo, da je bilo med sodelujočimi največ otrok, ki so se pred tekom, tako kot velevajo nepisana športna pravila, dobro razgibali in ogreli svoja telesa po navodilih strokovne mentorice. Po prelepi Kriško-polževski planoti so bile za tekmovalce pripravljene različne krožne tekaške proge v dolžini 300m, 800m, 4.4km in 11km. Tekmovalo se je v 21-ih kategorijah, vsak udeleženec pa je ob koncu prejel simbolično nagrado brisačko, bon za hrano in še kaj. Krevsov tek je bil vključen v skupino tekov Dolenjske 2023 in v projekt Športne Unije Slovenije – Slovenija v gibanju. Na sami prireditvi pa si je tudi vsak udeleženec lahko dal izmeriti pulz in pritisk, ki so ga merile uslužbenke Centra Zdravja Zdravstvene doma Ivančna Gorica. Osrednji prireditveni del se je kot vsako leto odvijal na čudoviti jasi pred Hotelom Polževo. Za dobro vzdušje in pozitivno frekvenco je skrbel radio Zeleni Val, za lačna usta pa izvrstni kuharji, ki so praznim želodčkom ponudili prvovrstne golaže. Poleg tekaškega dela, ki se je začel ob 10.30, so organizatorji pripravili tudi pohodniško pot, ki se je vila po planoti vse od Hotela Polževo do čebelarskega muzeja v Hiši kranjske čebele. Poleg tekaškega in pohodniškega dela je obiskovalce čakal tudi pester spremljevalni program,

Prejemnice in prejemniki pokalov in medalj

TEK 300 M – PREDŠOLSKI DEČKI	PREDŠOLSKI DEKLICE
1. Jaka Perko, OŠ Zagradec	1. Marija Bitenc, OŠ Stična
2. Matic Zabukovec, PGD Kriška vas	2. Kaja Zabukovec
3. Mitja Zabukovec	3. Evelina Kranjc, PGD Kriška vas
TEK 800 M – MLAJŠI OTROCI (2014–2016)	MLAJŠE DEKLICE (2014–2016)
1. Lovro Vidic Mužan	1. Nika Šoštaric
2. Gal Nital Perme, PŠ Višnja Gora	2. Iva Zajec, OŠ Stična
3. Miha Vrhovec	3. Neža Perko, OŠ Zagradec
TEK – 800 M – STAREJŠI DEČKI (2011–2013)	STAREJŠE DEKLICE (2011–2013)
1. Tarik Korelec, OŠ Stična	1. Klara Šoštaric, PŠ Višnja Gora
2. Miha Peklaj	2. Laura Trček, PŠ Višnja Gora
3. Tobia Ključevšek, PŠ Višnja Gora	3. Sofija Zala Jeras, OŠ Stična
TEK 4,4 KM – FANTJE (do 15 let)	DEKLETA (do 15 let)
1. Gal Dolmovič, ŠD Blanca	1. Sara Groznik, Višnja Gora, G. Poljane
2. Urh Virant, PGD Kriška vas	2. Zala Adamlje, OŠ Stična
3. Žan Štencič, OŠ Stična	3. Urška Rogelj, OŠ Zagradec
TEK 4,4 KM – FANTJE (nad 15 let)	DEKLETA (nad 15 let)
1. Lovro Virant, PGD Kriška vas	1. Tina Quechon, Stična
2. Dominik Vasle	2. Miha Lukšič
3. Patrik Spacapan	
TEK 11 KM – MOŠKI, ABSOLUTNI ČASI	ŽENSKÉ, ABSOLUTNI ČASI
1. Matic Modic	1. Barbara Andošek
2. Toni Habjan, AD Hitrost Višnja Gora	2. Klavdija Korelec
3. David Slemenšek	3. Klara Oblak

Vsi rezultati so dostopni na spletni strani Pro Time 19. Krevsov tek.

ki so ga obogatili vedno »kulski« starodobniki. Najboljše so na cilju pričakale trdo prigrarane lesketajoče se medalje, prvi trije med absolutno konkurenco na 11 km pa so prejeli zloščene pokale. Veselja in znoja ni manjkalo. Vse skupaj je z budnim očesom in vedno prisotnim nasmeškom na obrazu nadzoroval predsednik organizacijskega odbora Miloš Šušteršič, ki se mu iskreno zahvaljujemo! S svojo nalezljivo sproščenostjo in vodstvenimi sposobnostmi mu je uspelo tudi tokrat uigrati odlični tim predanih prostovoljcev, ki je z odliko opravil nalogo!

Najlepša hvala vsem sodelujočim in navzočim ter prostovoljcem TD Polževo, TD Višnja Gora in predvsem PGD Kriška vas za pomoč pri pripravi dogodka. Iskrena hvala tudi vsem zvestim sponzorjem in donatorjem, ki vsako leto bodisi finančno ali s priročnimi darili podprejo ta prekrasen dogodek in poskrbijo s tem tudi za veselje udeležencev.

Naj spomin na našega rojaka Iva

Krevsa ostaja živ. Se vidimo naslednje leto ob jubilejni 20. letnici!

SPONZORJI 19. KREVSOVEGA TEKA 2023

Amsnet Macedoni * Baihu * Bca * Borut Kraigher Ljubljana * Btc * Don Don * Duol * Ecoplin * Expro * Extralux * Foto Travnik * Gh Holding * Gostilna Jelenov Rog * Gostilna Kmečki Hram * Gostilna Obrščak * Slikar Janez Kastelic * Javna Agencija Rs Za Varnost Prometa * Kmečki Turizem Habjan * Koala Šport * Komunalne Gradnje * Krajevna Skupnost Višnja Gora * Lamas * Magistrat International * Melodija Mengeš * Mercator * Mestna Občina Ljubljana * Mestno Kopališče Višnja Gora * Mizarstvo Vižmarje * Občina Ivančna Gorica * OTZ Ivančna Gorica * Pan Jan * Planinsko Društvo Polž * Punt * Radio Zeleni Val * Rekon * Servis In Trgovina Žs Tekavčič * Shu-Ling Lin * Summus * Trgovina In Mesarija Maver * TD Krka * Univerzal – Peskokop Malo Hudo * Veto Group * Vučko d.o.o. * Vulkanizerstvo Nosan * Zavarovalnica Triglav * Zavod Prijetno Domače * Zd Ivančna Gorica * Zd Ivančna Gorica Center Zdravja * Zlatarstvo Tadina * Wurth Slovenija * QS Trade.

Zapisal: Jure Smolič

nadaljevanju je bilo podobno, s tem da je Pantos drugo rundo dobil s 4:1. Kastelica pa je ob branjenju zgornjega dela telesa prejel udarec v kazalec leve roke. Bolečina v prstu mu je onemogočila enakovrednejše nadaljevanje, tako da je Kawai, ki se je pokazal kot zelo dinamični borec, prišel predčasno do zmage. »Grka smo dobro poznali, saj se je Jakob z njim že boril, tako da smo vedeli, da je zelo močan nasprotnik. Čeprav je prvak Multi evropskih iger, bi se lahko sam bolje odrezal. V dvoboju me je nekaj ustavljalo. A ne vem, kaj je to bilo. Zelo mi je žal, da sem izgubil. Še posebej zato, ker smo poleti res naporno trenirali z namenom, da bi na svetovnem prvenstvu prišli do dobrega rezultata. Poraz me je prizadel. Je pa res, da je Grk zelo neugoden nasprotnik. Zagotovo bi bili nekateri drugi v moji kategoriji lažje premagljivi,« je povedal Milošević,

ki ga sedaj tako kot Kastelica čakajo priprave na novembrsko evropsko prvenstvo. Vendar pa mora slednji najprej pozdraviti poškodbo na levi roki. »Roka me kar močno boli. Upam, da ni kaj zlomljenega. Z doseženim v prvi rundi sem lahko dokaj zadovoljen. Ko pa me je v drugi rundi poskušal zadeti v prsi, sem nastavlil roko in nastradal je kazalec na roki. Če se to ne bi zgodilo, bi lahko morda tudi zmagal,« je po prihodu v hotelsko sobo sporočil Kastelica, ki si najbolj želi, da čim prej pozdravi poškodbo in se začne pripravljati na naslednje veliko tekmovalje.

Oba Kangovca sta jeseni čakali še nastopi na svetovnem pokalu Croatia Open, mini priprave pred evropskim prvenstvom in evropsko prvenstvo v Beogradu.

Drago Soršak

**25. novembra bo 15 let,
od kar te ni ...
Kaj praviš na to, Andrej ...**

»Ne jočite na mojem grobu,
nisem tukaj in ne spim, tisoč vetrov sem,
diamantni lesk na snegu,
sončni žarek na zelenem klasu, rahli dež jeseni.
Ko prebudite se v tišini jutra,
sem zamahi ptic prepevajočih,
ki krožijo po nebu.
Zvezda sem, njena blaga luč v noči.
Ne jočite ob mojem grobu, nisem tukaj«.

Ni več bolečine,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
v domu pa ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.

ZAHVALA

TONE KASTREVC
(5. 4. 1950 – 26. 8. 2023)

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, delili z nami žalost in bolečino ter nam kakorkoli pomagali. Hvala tudi vsem, ki ste se z ljubeznijo in s spoštovanjem poslovili od njega in ga z nami pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Iskrena hvala zdravniškemu in medicinskemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto za nesebično pomoč ob njegovih težkih dnevih. Hvala tudi pogrebni službi Komunale Novo mesto, pevcem, izvajalcu tišine ter župniku Mitji Buliču za izredno lepo opravljen obred.

Posebna zahvala pa tudi vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in vaščanom za besede sočutja in tolažbe ter denarno pomoč. Še posebej pa hvala Štefki Kek za izrečene besede slovesa.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žaluojači vsi njegovi

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil dragi mož, oče, ata-dedi, tast, brat in stric

JOŽE OBOLNAR
Dolenja vas pri Temenici
(1952–2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, sv. maše in dober namen. Velika zahvala ZŠAM Ivančna Gorica za slovo in ganljive poslovilne besede, PGD Temenica, VTD Čatež pod Zaplalom, g. župniku Izidorju Grošlju za lepo opravljen obred, zahvala pevcem za doživeto zapete pesmi ter Pogrebne- mu zavodu Perpar. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žaluojači vsi domači

Pomlad bo na naš vrt prišla
In čakala, da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla
In jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage mame

MILENE URBAS

(18. 8. 1949 – 11. 10. 2023)

po domače Ščitnikove mami iz Dobrave pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in darove za cerkev.

Zahvaljujemo se Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje in Pogrebne mu zavodu Perpar za vso pomoč pri organizaciji pogreba.

Iskrena hvala tudi upokojenemu opatu p. Janezu Novaku in šentvriškemu moškemu pevskemu zboru Prijatelji za lepo pogrebno slovesnost in doživeto zapete pesmi.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Vsi njeni

Življenje tvoje v prazno teklo ni;
v petero srcih se pretaka tvoja kri.
Misel nate večno bo živela,
saj resnično rada si nas imela.

ZAHVALA

Življenje je dozorelo in od nas se je za vedno poslovila naša draga mama, babica in prababica

IVANKA BRADAČ

(21. 4. 1935–7. 10. 2023)

iz Podbukovja 26

Bog se je je usmilil in jo vzel k sebi; za nas pa je še ena svetla zvezda sedaj na nebu, ki nas bo spominjala na drago mamo, ki je bila z nami vedno v dobrem in slabem.

Ob boleči izgubi drage mame se zahvaljujemo vsem; sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem, znancem, fanom, in hvala vsem dobrim ljudem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam stali ob strani.

Posebna zahvala tudi delavcem Zdravstvenega doma Ivančna Gorica in njihovi partonažni službi.

Hvala tudi vsem za pomoč pri organizaciji pogreba, za vsak stisk roke, za vsa izrečena sožalja, za darovano cvetje in sveče; hvala za darove za svete maše in za nov župnijski dom.

Hvala tudi vsem, ki ste mamo v boleznih obiskovali.

Hvala vsem, ki se je boste še naprej radi spominjali in hvala, ker ste jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Žaluojači vsi njeni

Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar družijo nas.
so vezi močnejše, brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)

ZAHVALA

Ob slovesu mame, tašče, babice in prababice

PAVLE HOČEVAR

iz Ambrusa

(28. 6. 1943 – 23. 8. 2023)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znance, za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za dober namen, darovane svete maše.

Hvala gospodu župniku Urošu Švarcu, pogrebne mu zavodu Novak, pevcem in Društvu upokojencev Ivančna Gorica za izrečene besede slovesa.

Vsi njeni

Bremena v življenju te niso zlomila,
a bolezen iz tebe vso moč je izpila,
za tabo ostala je le praznina,
ki v naših srcih se bo polnila.

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustil naš dragi brat, stric, nečak, svak in bratranec

JOŽE STRNAD

2. 1. 1963 – 29. 10. 2023

po domače Kastevecav Jože iz Velikega Črnela 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sošolcem iz osnovne šole, za izrečeno sožalje, tople besede tolažbe, darovane svete maše, cvetje in sveče, ter da so ga pospremili na njegovi poti k večnemu počitku.

Hvala tudi gospodu župniku Juriju Zadniku za pogrebno mašo, pevcem, izvajalcu Tišine in pogrebni službi Perpar. Zahvala tudi dr. Rokvič in zdravstvenemu tehniku Luki za zdravstveno oskrbo ob njegovi bolezni.

Hvaležni smo tudi vsem ne posebej imenovanim, ki ste ga imeli radi in ga boste skupaj z nami ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

S svojim smehom,
vsakega osrečiti si znal,
a pred usodo,
sam nemočen si ostal.

ZAHVALA

V 50. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat in dedek - naziv na katerega je bil najbolj ponosen -

DAMJAN ČOŠ

(26. marec 1974 – 15. september 2023)

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega Damjana se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za iskreno izrečene besede sožalja, cvetje in sveče, svete maše ter darove za cerkev. Iskreno in s spoštovanjem se zahvaljujemo gospodu župniku Slavku Judežu za lepo pogrebno slovesnost in pevcem moškega zbora Prijatelji za ganljivo odpete pesmi. Hvala tudi Pogrebne mu zavodu Perpar za lepo zadnjo počastitev ter gospodu Pavlu Grozniku in sodelavcem Elektro Ljubljana d. d. za čustvene poslovilne govore. Hvala vsem, ki ste ga pospremili k njegovem zadnjem počitku.

Njegova ljubezen, dobrota in veselje nam bodo za vedno bogatili življenje.

Žaluojači: žena Mateja, hči Patricia z družino, mami Anica in brat Bogdan z družino

ZAHVALA

LEOPOLD PAJK

(29. 1. 1941–30. 10. 2023)

po domače Matjakov Polde iz Virja pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podporo v težkih časih slovesa. Hvala za lepe misli, molitve in darove. Zahvaljujemo se osebju ZD Ivančna Gorica, Dializnemu centru Nefrodial Dragomer in ge. Petri Ostanek ter njeni sodelavki Martini za skrb in nego.

Zahvaljujemo se PGD Stična, ZŠAM Ivančna Gorica, DU Stična za sodelovanje pri pogrebu in poslovilne govore. Posebna zahvala pevcem, Pogrebne mu zavodu Perpar in p. Branku za izpolnitev naših želja in pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žaluojači vsi njegovi

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedi in pradedi

JOŽE NOVAK

po domače Žanov ata, Ambrus 46
5. 12. 1937 – 6. 8. 2023

Ob njegovem odhodu v večnost se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, sveče, molitve, darove za sv. maše in darove, ki ste jih namenili za prizadete v poplavih. Iskrena hvala gospodu župniku Urošu Švarcu za lepo opravljeno pogrebno mašo, pevcem za lepo odpete pesmi, gasilskemu in lovskemu društvu za sodelovanje pri pogrebu in prebrane besede ob zadnjem slovesu, ter Pogrebnim storitvam Novak za organizacijo in izvedbo pogreba. Prisrčna hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žaljuči vsi njegovi

*Pojdem, ko pride moj maj,
pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje
zbrane od včeraj
in kdo ve od kdaj.
Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj vseh majej ...
Ne kličite me nazaj! (T. Kuntner)*

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

JOŽEF ZOREC

iz Zagorice pri Velikem Gabru 25

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem sosedom, vaščanom in gasilcem, za besede tolažbe in vso pomoč ob nenadnem slovesu. Hvala, da ste se v tako velikem številu poslovlili od njega, ga skupaj z nami pospremili na zadnji poti in darovali za cvetje, sveče, svete maše ter za dober namen.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Janezu Jeromnu za lepo pripravljeno pogrebno sveto mašo, šentviškim pevcem, gospodu Francetu Anžlovarju za poslovilne besede v imenu gasilcev in pogrebnemu zavodu Komunale Trebnje.

Žaljuči vsi njegovi

*Ko pošle so ti moči,
zaprla trudne si oči.
Pa čeprav pokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

ob smrti drage mame, babice in prababice

MARIJA HROVAT roj. BRODNIK

Petrušnja vas 14, Šentvid pri Stični
1934 – 2023

Ob izgubi drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darove za cerkev in svete maše ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepo opravljen obred in nagovor, pogrebni službi Perpar, pevcem in cvetličarni Zvonček.

Žaljuči vsi njeni

*To ni slovo, je le pozdrav.
Saj kar lepo je, nikdar ne mine,
ker nam v srcu pusti drage spomine.*

ZAHVALA

Ne premoremo besed, ki bi lahko omilile našo bolečino ob hudi izgubi ljubljenega moža, očeta in dedija

MATIJE NOVAKA

(1965-2023)
iz Zgornje Drage

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, poslovnim partnerjem in znancem za izrečeno sožalje ter vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njegovi

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate
bo za vedno ostal.*

ZAHVALA

V 80. letu se je od nas poslovil

FRANC KOKELJ

(12. 7. 1944 – 3. 9. 2023)
po domače Srebrnikov Frenk iz
Starega trga pri Višnji Gori

Ob slovesu moža, očeta in dedka se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in sodelavcem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter darovane svete maše. Zahvaljujemo se UKC Ljubljana za izredno skrb, prav tako šentviškim pevcem za ganljivo odpete pesmi in trobentaču ter gospe iz skupine Ptica za lep in čustven govor.

Zahvaljujemo se tudi g. župniku Slavku Judežu za lepo opravljen cerkveni obred ter pogrebnemu zavodu Perpar za brezhubno izpeljan pogreb.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Ni te več na vrtu, ne v hiši
nič več se glas tvoj ne sliši,
nič več ni tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas.
Bolečina in samota sta pri nas.*

*Zato nas pot vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

ZAHVALA

V 64. letu se je od nas poslovil naš dragi mož, oče in dedi

JOŽE KRALJ

iz Marinče vasi pri Zagradcu
(6. 9. 1959 – 28. 8. 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovane sveče, cvetje, maše in darove za cerkev. Hvala pogrebnemu zavodu Novak za organizacijo in izvedbo pogreba, gospodu župniku Dejanu Pavlinu za pogrebno slovo ter pevcem. Hvala tudi osebju ZD Ivančna Gorica za pomoč v času bolezni.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 80. letu se je od nas poslovil

IGNAC VOZEL-NACE

iz Višnje Gore

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu prišli posloviti od njega. Hvala PGD Višnja Gora, Društvu prijateljev konj in DU Višnja Gora. Hvala za darovane sveče, cvetje, maše in darove v humanitarne namene. Zahvala tudi Milojki in Minki.

Vsi njegovi

*In zdrsnesh kot jesenski list,
ki veter ga poljubi.
In si trenutek in te ni.
Le bežna senca zadrhti.
Utrne se življenje.*

Asta Malavašič

ZAHVALA

V 76. letu je po dolgem trpljenju odšel od nas

BOJAN RAVBAR st.

Malo Črnelo 2, Ivančna Gorica

Hvala vsem, ki ste nam bili v pomoč in opori v težkem obdobju njegove bolezni in slovesa, ter za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše.

Gospod, bodi mu odrešenik, ne sodnik.

Vsi njegovi

*Ne metulj,
ne beseda,
ne sončni žarek,
nič te ne bo ranilo.
Spi!
Lorca*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj se je poslovil naš dragi mož, oče, dedek, tast, brat

ANTON LEGAN

(1953-2023)

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, cvetje, svete maše in darove v dober namen. Hvaležni smo gospodu župniku B. Petauerju za ganljiv pogrebni obred, pevski skupini AS, gospema A. Zajc in L. Čilenšek za sočutne besede ob slovesu, trobentaču, pogrebnemu zavodu Perpar, še posebej gospe Kristini.

Hvala gospodu dr. Zupančiču za skrb za njegovo zdravje. V velikem številu ste ga pospremili k počitku, ohranite ga tudi v lepem spominu. Hvala vam!

Hvaležni smo za dni, ki smo jih preživeli skupaj.

Vsi njegovi

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...*

*Vsak tiho zori,
počasi in z leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.*

(Tone Pavček)

V SLOVO

Sporočamo, da je z zemeljskega sveta odšla

JUSTINA ZAJEC, roj. Kamnikar

1945 – 2023
iz Ivančne Gorice

Želimo si, da bi Justa tudi v večnosti pustila tako globoke in neminljive sledi, kot smo jih bili mi deležni tukaj z njo. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali, se od nje poslovili in jo boste ohranili v lepem spominu.

Nasvidenje med zvezdami.

Vsi njeni

O prazniku vseh svetih, vračanju duš iz vic in o noči čarovnic

Praznik vseh svetih je godovni dan vseh mučencev in svetnikov

Praznik vseh svetih je pomemben krščanski praznik, ki ga je Cerkev prvotno namenila praznovanju skupnega godu vseh krščanskih mučencev in svetnikov. Teh je bilo zelo veliko in v koledarskem letu je zmanjkalo prostora za praznovanje vseh njihovih godov. Po Niku Kuretu, ki je napisal obsesno delo o praznikih na Slovenskem z naslovom Praznično leto Slovencev (1989), so vsi sveti v osnovi praznik zmago-slavlja, praznik veselja nad množico pravičnih, ki gledajo božjo slavo, vendar pa se spominjamo tudi rajnih oziroma vseh vernih duš, ki še trpijo v vicah. Zato je njim posvečen naslednji dan po vseh svetih, ki ga imenujemo dan vernih duš.

Vračanje vernih duš iz vic

Na dan vseh svetih je na Slovenskem vsaj od konca 19. stoletja navada, da so ljudje obiskovali grobove in jih ob tej priložnosti lepo okrasili s cvetjem, mahom in svečami. Verovali so, da se na ta dan ob večernem zvonjenju začno vračati duše iz vic na svoje domove in bodo rešene svojega trpljenja do zvonjenja naslednjega dne. Vera v vrnitev duš iz vic izvira iz poganskih časov, v krščanstvu pa je dobila nov smisel, in sicer v Jezusu, ki lahko edini spušča duše iz vic. Te pa se zanašajo na priprošnjo živih, da jih bo njihova molitev odrešila prav to noč. Od tod navada, da so se verniki na dan vseh svetih še posebej postili, prvi in drugi večer pa molili vse tri dele rožnega venca.

Pogostitev za rajne duše

V preteklosti je bila zakoreninjena vera, da v času vseh svetih duše rajnih sedijo na grobovih in gledajo kdo jih obišče. Ko zvečer zazvo-

S svečami in rožami okrašeni grobovi na dan vseh svetih. Foto: Dušan Štepec.

nijo zvonovi, se duše odpravijo na domove, kjer so v času življenja prebivale. Zato je bila navada, da so jih ljudje na domovih še posebej pogostili. Za duše rajnih so na mizo v hiši postavili blagoslovljeno vodo, oljno svetilko in hlebec kruha. Verovali so, da se z blagoslovljeno vodo duše ohladijo, z oljem si namažejo pekoče rane, luč jim osvetli temne oči, s kruhom pa se okrepcajo.

Obdarovanje otrok in revežev s posebnimi kruhki – prešice/prešce ali vahtiči

V preteklosti je bila znana šega, da so gospodinje ob vseh svetih ponekod obdarovale otroke in reveže s posebnimi kruhki – prešice (presen, nekvašeno testo) ali vahtiči (nem. Wachten, bedenje). Izvor šege je v predkrščanski dobi. Prvotno so bili darovi namenjeni mrtvim, v krščanstvu pa dobijo drug pomen. Reveži in otroci so darove prejeli kot plačilo za njihovo molitev v prid dušam pokojnih, ki še trpijo v vicah. V časopisu Slovenski narod iz leta 1887 se je o tem ohranil zapis, ki pravi:

»Starodavna bila je navada, da so ne samo v Ljubljani, ampak tudi drugod peki o 'Vseh svetih' delili svojim kupovalcem 'prešice', kot nekako nagrado za celoletno naklonjenost. Služkinje in dečki, ki so navadno hodili po kruha, prihajali so v ta dan veselo-rudečih lic domov, [držeč] izredno okusno pecivo v roki ...«. Prešce omenja tudi Mihaela Jarc-Zajc iz Višnje Gore v enem od svojih zapisov iz leta 1968: »Pred vsemi svetimi spečejo gospodinje prešce za tiste žanjice, ki so jim žele ajdo; vsaka dobi velik bel hlebec, pa tudi vsi domači dobijo svoj hlebček, prešco.« V šentvriški fari je bila peka prešč v navadi še nekaj let po drugi svetovni vojni.

Noč čarovnic je prevzet praznik iz angleško govorečega sveta

V knjigi Velika knjiga praznikov (1993), avtorja Damjana Ovsca, je noč čarovnic (znana tudi po angleškem izrazu Halloween) praznik, ki ga predvsem v zahodnem svetu obeležujejo v noči iz 31. oktobra

na 1. november. V resnici predstavlja okrajšavo za »All Hallow's Eve« oziroma »Hallow Eve« (večer vseh svetih oziroma večer pred vsemi svetimi). S katoliškim praznikom vseh svetih nima veliko skupnega, saj ima svoj izvor v keltskem prazniku mrtvih Samhain, ki je pomenil začetek keltskega novega leta in je bil povezan z mrazom, pomanjkanjem in s temo. V tem času so vladali strahovi, duhovi in smrt. Za žive je bil ta čas nevaren, vile in škrtje so ugrabljali ljudi. Naokoli so letale čarovnice, ki jih je bilo treba pomiriti. Zato so v ta namen kurili kresove, skakali čeznje in skožnje vodili živino. Na Irskem so v času tega praznika zle duhove odganjali z železnimi predmeti, ki imajo obrambne lastnosti. Od tu navada, da v angleško govorečih deželah na predvečer praznika hodijo na okrog strašit preoblečeni v duhove. Ogrnjeni so v bele rjuhe, na glavo pa si posadijo bučo, ki jo izdolbejo in vanjo zarežejo oči, nosnice in režeča usta. Otroci pa se preoblečejo v različne kostume (po navadi čarovnice in pošasti) in hodijo od vrat do vrat, kjer prosijo za sladkarije.

Noč čarovnic v Sloveniji – praznik mednarodne globalne trgovine

Praznik noč čarovnic je k nam prišel postopoma konec osemdesetih letih 20. stoletja z globalizacijo in komercializacijo in je del westernizacije kot je v enem od svojih člankov zapisala antropologinja Vesna Vuk Godina. Po njenem noč čarovnic ni nič drugega kot karneval (priložnost za maskiranje), ki nima nič skupnega z osnovnim sporočilom dneva spomina na mrtve, saj večina navdušencev nad praznikom noč čarovnic, osnovnega izročila tega praznika niti ne pozna. Etnolog Janez Bogataj je v knjigi Slove-

nija praznuje (2011) zapisal, da se je noč čarovnic kot značilen praznik mednarodne globalne trgovine pri nas nekritično razširil še posebej po tistem, ko so leta 2000 pri Gradu na Goričkem začeli z odmevno prireditvijo Noč čarovnic.

Dušan Štepec

Rožni venec ali molek iz 17. stoletja iz Maria Zell na avstrijskem Štajerskem. Hrani Muzej krščanstva na Slovenskem. Foto: Marko Okorn.

Nabožna podobica iz okoli 1930 o pokopališču kot prostoru enakosti vseh družbenih slojev. Hrani Muzej krščanstva na Slovenskem.

Še o vodovodu Metnaj

Ob zaključku za krajane Krajevne skupnosti Metnaj tako pomembnega projekta, kot je vodovod Metnaj, je prav, da se spomnimo tudi njegovih začetkov, ki segajo kar 40 let nazaj. Takrat smo se z vodo večinoma oskrbovali iz lastnih kapnic ali štirin, kakor smo jim rekli. Te so bile slabo vzdrževane voda, v njih je bila velikokrat oporečna, vsaj za današnje standarde. Poseben problem pa so bila sušna obdobja, ko je vode v štirinah zmanjkovalo. Vodo smo si takrat v raznih posodah vozili na domove iz potokov ali pa od sorodnikov in prijateljev iz doline, ki so takrat že imeli vodovod. Še posebno velik problem pa smo imeli na kmetijah, saj so živali v hlevih spile kar veliko vode. Problem smo takrat reševali tudi tako, da si je krajevna skupnost Metnaj pri civilni zaščiti izposodila 2.000 literski balon, s katerim smo si v Stični na hidrantu natočili vode in jo s traktorjem vozili v svoje štirne. Seveda pa so takrat zelo intenzivno razvažali vodo tudi stiški gasilci. Tako smo se vendarle nekako pretolkli skozi sušna obdobja in vseskozi upali na boljše čase.

Problem pa takrat ni bila samo voda, pač pa tudi ceste in telefonija. Naj ob tem omenim, da smo v te kraje dobili elektriko le nekaj desetletij prej. Takrat so bile še vse poti makadamske in v KS Metnaj smo imeli le tri telefonske številke. Krajevna skupnost si je takrat zadala za cilj izboljšanje stanja predvsem na teh treh področjih: vodovodu, cestnem omrežju in telefoniji.

Izglasovali smo samoprispevek v višini 2 % od plač, kjer smo zbrana sredstva sorazmerno razporedili po posameznem projektu. Samoprispevke smo takrat z veliko večino izglasovali v treh zaporednih štiriletnih obdobjih, vse z istim namenom. Seveda pa tako zbrani denar še zdaleč ni zadoščal za tako velike gradnje, saj smo mesečno zbrali le za eno povprečno plačo, ker je bilo takrat zaposlenih le kakšnih 50 krajanov. Vseposod smo takrat opozarjali pristojne, da imamo tudi v Sloveniji nerazvite kraje, saj je šlo iz Slovenije za nerazvite republike tedanje Jugoslavije kar precej denarja. Stvari pa so se vendarle začele spreminjati, še posebno po tem, ko je Krajevna skupnost Metnaj v tedanji skupni občini Grosuplje prejela najvišje občinsko priznanje, Adamičevo nagrado, kot krajevna skupnost z najbolj perspektivnimi načrti. Leta 1983 so nas tako vključili v projekte Samoupravne interesne skupnosti za izgradnjo vodovodov in stvari so se začele premikati. Inženirji so naredili načrte, geodeti pa se prenesli na teren in zakoličili trase, pri čemer smo krajanje vseskozi aktivno sodelovali. Leta 1986 je Komunalno podjetje Grosuplje v Kačnah naredilo prvi izkop do vodne žile, kjer so v naslednjem letu že postavili drenažno zajetje. Takrat smo že dobili informacijo, da bo to zajetje dalo 3 litre kvalitetne pitne vode na sekundo, kar bo dovolj za potrebe Krajevne skupnosti Metnaj. V naslednjem letu 1988 pa so na

Kolkah zgradili 100 kubični vodohran, ki je približno 200 višinskih metrov nad zajetjem. V naslednjem letu smo s pomočjo mladinskih delavnih brigad, oziroma mladih iz Beograda in Sarajeva, ki so bili vsako leto nameščeni v Žužemberku, ročno izkopali povezovalni kanal med zajetjem in vodohranom, kamor so potem delavci komunalnega podjetja položili ustrezne železne cevi. Tudi pri teh delih smo krajanje intenzivno sodelovali, še posebno z delavnimi akcijami ob vikendih. Nepozabna so bila tudi srečanja z brigadirji na delovišču ali ob zaključku del pri Lovski koči na Goričici.

V naslednjem letu 1989 pa smo začeli z izgradnjo sekundarnih vodov. Prvi tak odsek je bil za vasi Goričica in Metnaj. V tem primeru pa smo izvajali že strojne izkope kanalov, ki jih je financirala Krajevna skupnost Metnaj, izvajal pa Janez Spreitzer s svojo ekipo. Poleg samoprispevka smo za ta dela zbirali tudi enkratni finančni prispevek po posameznem gospodinjstvu in določili še 16 ur dela na trasi, na posameznem vodovodnem priključku. V tem letu pa nam je solidarnostno prišla na pomoč delovna brigada Policijske akademije iz Tacna. Nekaj let so se med počitnicami vsak dan z avtobusom vozili iz Tacna na delovišče v Metnaj. Te solidarnostne pomoči so nam veliko pomenile, predvsem pri izvedbi del, pa tudi pri iskanju sredstev za dokončanje tako velikega projekta. Sodelovali so pri urejanju tras in drugih delih. Tega

Krajanje na delavni akciji

leta je Komunalno podjetje v zajetju Kačne namestilo tudi močne črpalke, ki so vodo potiskale v 200 metrov višje ležeči vodohran. Tako je na jesen že pritekla prva voda v vasi Metnaj in Goričica in krajanje odrešila problemov z vodo. Že v naslednjem letu 1990 pa se je gradil 5,5 km dolg odsek od Kolk na Pristavo in naprej na Dobravo in v Mekinje. Tudi tu smo izvajali strojne izkope, ki smo jih financirali sami po že opisanem principu. Zanimivost pri izgradnji tega odseka je, da je bil narejen v rekordnih 100 dneh, kakor je bilo zapisano v pogodbi. Z realizacijo tega odseka pa se je ponudila možnost priključitve na vodovod tudi višje ležečim domačijam v Stični, ki jih stiški vodovod takrat ni dosegel. Leta 1991 pa se je gradil odcep Goričica-Poljane. Na

veliki slovesnosti na Poljanah je vodovod simbolično odprl član predsedstva RS Ivan Oman. S svojo prisotnostjo so nas takrat počastili tudi tedanji minister za kmetijstvo Jože Osterc, stiški opat dr. Anton Nadrah in še veliko drugih veljakov. Po nekaj letih, to je leta 1994, je bil dograjen še odcep za vas Debeče. Še nekaj let pozneje pa odsek za vasi Planina in Osredok v dolžini 2,5 km.

Kar dobrih 25 let kasneje oziroma po 40 letih od zasnove, pa je končno letos pritekla voda tudi na Obolno, kjer je bila slavnostna otvoritev 8. junija 2023. Tako je svoj namen dobil tudi samoprispevek za krajane Obolnega, ki so ga vplačevali že pred slabimi štiriidesetimi leti.

Lojze Podobnik

"SEVERNA" STRAN

Pokopališča niso samo kraj našega zadnjega počitka, so tudi kraj našega kulturnega izročila

Na pokopališča že dolgo ne gledamo več zgolj kot na kraje našega zadnjega počitka. Vsako pokopališče je namreč vpeto v določen kulturni in zgodovinski kontekst kraja, v katerem se pokopališče nahaja. Zaradi tega so pokopališča zanimiva in pomembna kot kraji spoznavanja kulturne dediščine. Najrazličnejši nagrobniki, ki jih srečujemo na naših pokopališčih, sporočajo različne zgodbe o ljudeh, ki so v preteklosti živeli v našem okolju. So pogosto vir informacij o izdelovalcih nagrobnikov, to je o kamnosekih in cementinarjih, ki so nagrobnike izdelali iz kamna ali betona. Oblika nagrobnikov in stil, v katerem so izdelani, so zrcalo okusa in navad vseh družbenih slojev v različnih časovnih obdobjih. Pokopališča so tudi odraz različnih družbenih ter političnih dejavnikov, ki so vplivali na njihovo vsakokratno podobo in uporabo.

V predgovoru zbornika Pokopališča v Evropi. Zgodovinska dediščina, ki jo je treba spoznati in ohraniti (2004) je zapisano, da so pokopališča zelo pomembni in svojevrstni arhitekturni kompleksi. So osupljive pripovedi o zgodovini mest in celih narodov. »Zaradi tega bi morala pokopališča veljati za osrednje elemente evropske kulturne dediščine na področju likovne umetnosti, zgodovine in antropologije, vendar pa temu ni tako.« K večjemu zavedanju o pomenu pokopališč je bistveno pripomoglo Združenje kulturno pomembnih evropskih pokopališč (ASCE), ki je bilo ustanovljeno leta 2001. Združenje spodbuja zavest o kulturno zgodovinskem pomenu pokopališč od leta 2004 dalje tudi z Dnevi dediščine evropskih pokopališč. Ti navadno potekajo vsako leto konec maja in v začetku junija. Pri nas na primer so takrat organizirana vodstva po Žalah in po glavnem

Oblika nagrobnika lahko priča o posebnem stilskem obdobju, v katerem je bil izdelan. Primer secesijskega nagrobnika z šentviškega pokopališča. Foto: Dušan Štepec

Na pokopališčih so ohranjeni tudi nagrobniki pomembnih in znanih osebnosti. Primer nagrobnika Leopolda Kozlevčarja na stiškem pokopališču. Foto: Dušan Štepec

Na posameznih nagrobnikih je mogoče prepoznati poklic pokojnega. Primer znamenite pekovske družine iz Šentvida pri Stični. Foto: Dušan Štepec

mariborskem pokopališču Dobrava. Obe pokopališči sta vključeni v omenjeno združenje.

Na Dolenjskem se pomena varstva in ohranjanja pokopališč še ne zavedamo dovolj. Na pokopališčih pogosto zasledimo, da se stare nagrobnike z izjemno likovno ali kulturno zgodovinsko vrednostjo zamenja z novimi, po načinu izdelave skromnejšimi in za vzdrževanje bolj praktičnimi nagrobniki. Pogosto se stare nagrobnike nekontrolirano umika z grobnih parcel tam, kjer ni več skrbnika groba. Tovrstni posegi so še posebej intenzivni povsod tam, kjer so poleg starega uredili novo pokopališče. Ker upravitelji pokopališč nimajo posebno urejenih deponij za umaknjene nagrobnike s posebno vrednostjo, so ti navadno nekaj časa deponirani na prostem pri pokopališkem zidu, s časoma pa jih »vzame noč«.

V naši občini je devet aktivnih pokopališč: Ambrus, Ivančna Gorica, Krka, Leščevoje, Muljava, Stična, Šentvid pri Stični, Višnja Gora in Zagradec. Leta 2019 je bilo opuščeno pokopališče v Valični vasi. S pokopališči upravljajo krajevne skupnosti, izjema je pokopališče v Ivančni Gorici, z njim upravlja Javno komunalno podjetje Grosuplje. Posege na pokopališčih ureja Odlok o pokopališkem redu v Občini Ivančna Gorica iz leta 2018. V njem sta dve določbi, ki se dotikata posegov v same nagrobnike oziroma nagrobna obeležja:

»Upravitelj daje soglasja za postavitev, popravo, odstranitev spomenikov in drugih nagrobnih obeležij, razen ko gre za nagrobnike ali obeležja, ki so kulturna

Primer litoželeznega nagrobnega križa iz Ambrusa, ki je bil izdelan v železolivarni na Dvoru pri Žužemberku. Eden redkih še ohranjenih na naših pokopališčih. Foto: Dušan Štepec

dediščina ali spomenik.« (29. člen) »Vsako pokopališče mora imeti urejen prostor za orodja in odlaganje odstranjenih spomenikov« (30. člen). Ker v občini razen pokopališča v Stični ni drugih zavarovanih pokopališč po Zakonu o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS, št. 16/2008), je vsa pristojnost glede ohranjanja najpomembnejših nagrobnikov na pokopališčih v pristojnosti upravitelja. Zaradi tega bi bilo nujno, da bi upravitelji pokopališč v naši občini najpomembnejše nagrobnike na pokopališčih evidentirali in ustrezno dokumentirali skupaj s strokovnjaki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Najpomembnejše med njimi bi bilo

treba v sodelovanju z njihovimi lastniki posebej zavarovati z vpisom v register nepremične kulturne dediščine. Zelo koristno bi bilo, če bi upravitelji pokopališč skupaj z dediščinskimi strokovnjaki izdelali tudi protokol ravnanja s tovrstnimi nagrobniki, ki bi določal, kako jih ohranjati in kako jih narediti dostopne zainteresirani javnosti. Občina pa bi morala poiskati način, kako zagotoviti sredstva za vzdrževanje oziroma ohranitev tistih najpomembnejših nagrobnikov, ki nimajo več lastnikov in za vse tiste nagrobnike, ki jih lastniki nimajo več interesa vzdrževati, so pa za kulturno identiteto kraja izrednega pomena.

Dušan Štepec

Socialne razlike so se odražale na pokopališčih z velikostjo in obliko grobov. Primer grobnice premožne trgovske družine Rojec iz Šentvida pri Stični. Foto: Dušan Štepec

Podpis kamnoseka Franca Novaka iz Stične, ki se je podpisal na svoj izdelki. Foto: Dušan Štepec